

Bruxelles, den 4. september 2025
(OR. en)

12461/25
ADD 2

Interinstitutionel sag:
2025/0810 (NLE)

COLAC 138
POLCOM 222
SERVICES 54
FDI 49

FORSLAG

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	3. september 2025
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

Vedr.:	BILAG til Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse på Den Europæiske Unions vegne af den strategiske partnerskabsaftale om politisk og økonomisk samarbejde mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og De Forenede Mexicanske Stater på den anden side
--------	--

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2025) 810 annex.

Bilag: COM(2025) 810 annex

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 3.9.2025
COM(2025) 810 final

ANNEX 1 – PART 2/4

BILAG

til

Forslag til Rådets afgørelse

om indgåelse på Den Europæiske Unions vegne af den strategiske partnerskabsaftale om politisk og økonomisk samarbejde mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og De Forenede Mexicanske Stater på den anden side

DEL III¹

HANDEL OG INVESTERINGER

KAPITEL 1

GENERELLE OG INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

AFDELING A

Generelle bestemmelser

ARTIKEL 1.1

Oprettelse af et frihandelsområde

Parterne opretter ved dette kapitel i aftalen et frihandelsområde i overensstemmelse med artikel XXIV i GATT 1994 og artikel V i GATS.

¹ Når en bestemmelse indeholder en henvisning til en anden artikel uden angivelse af den del, hvori den pågældende artikel er placeret, er det underforstået, at nævnte artikel er i aftalens del III.

ARTIKEL 1.2

Mål

Denne del af aftalen har følgende mål:

- a) udvidelse og diversificering af handelen mellem parterne med varer i overensstemmelse med artikel XXIV i GATT 1994 gennem nedsættelse eller afskaffelse af told og ikketoldmæssige handelshindringer
- b) lettelse af handelen med varer, navnlig gennem bestemmelserne om told og handelslettelser, standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer samt sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, samtidig med at hver parts ret til at regulere på sit territorium og til at nå mål for den offentlige politik bevares
- c) liberalisering af handelen med tjenesteydelser i overensstemmelse med artikel V i GATS
- d) udvikling af rammer, der fremmer øgede investeringsstrømme ved at tilvejebringe gennemsigtige, stabile og forudsigelige regler vedrørende betingelserne for etablering af virksomheder og de dermed forbundne kapitalbevægelser og sikrer en passende balance mellem liberalisering og beskyttelse af investeringer og parternes ret til at regulere med henblik på at nå legitime politiske mål

- e) oprettelse af et investeringsdomstolssystem til at bilægge tvister mellem investorer og stater på en effektiv, upartisk og forudsigelig måde
- f) effektiv og gensidig åbning af parternes markeder for offentlige udbud
- g) fremme af innovation og kreativitet ved at sikre en passende og effektiv beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder i overensstemmelse med gældende internationale forpligtelser mellem parterne og ved at sikre balancen mellem denne beskyttelse og offentlighedens interesser
- h) gennemførelse af handels- og investeringsforbindelser mellem parterne i overensstemmelse med princippet om fri og ufordrejet konkurrence
- i) fremme af bæredygtig udvikling og udvikling af den internationale handel på en måde, der bidrager til bæredygtig udvikling, herunder økonomisk udvikling, social udvikling og miljøbeskyttelse
- j) oprettelse af en effektiv, retfærdig og forudsigelig tvistbilæggelsesmekanisme til at bilægge tvister mellem parterne om aftalens fortolkning eller anvendelse.

ARTIKEL 1.3

Alment gældende definitioner

Medmindre andet er fastsat, forstås der i denne del af aftalen ved:

- a) "alment gældende administrativ afgørelse": en administrativ afgørelse eller fortolkning, der finder anvendelse på alle personer og faktiske forhold, der generelt er omfattet af anvendelsesområdet for den pågældende administrative afgørelse eller fortolkning, og hvormed fastsættes en adfærdsnorm, men som ikke omfatter:
 - i) en konstatering eller afgørelse truffet inden for rammerne af administrative eller domstolslignende procedurer, der gælder for en bestemt person, vare eller tjenesteydelse fra den anden part i en konkret sag eller
 - ii) andre afgørelser vedrørende en konkret handling eller praksis
- b) "landbrugsaftalen": aftalen om landbrug i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- c) "landbrugsvarer": et produkt, som er opført i landbrugsaftalens bilag 1
- d) "tjenesteydelser i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af luftfartøjer, under hvilke luftfartøjet tages ud af drift": reparations- og vedligeholdelsesaktiviteter, der udføres på et luftfartøj eller en del heraf, mens det er taget ud af drift, og som ikke omfatter linjevedligeholdelse

- e) "antidumpingaftalen": aftalen om anvendelse af artikel VI i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994 i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- f) "tjenesteydelser i forbindelse med onlinereservationssystemer": tjenesteydelser, der leveres ved hjælp af computersystemer, som indeholder oplysninger om flyselskabers fartplaner, disponibilitet, priser og prisregler, og gennem hvilke der kan foretages reservationer eller udstedes billetter
- g) "told": enhver form for told eller afgift, der pålægges ved eller i forbindelse med import af en vare, herunder enhver form for tillægstold eller tillægsafgift, der pålægges denne import eller i forbindelse dermed, men som ikke omfatter:
 - i) afgifter, der svarer til en intern skat, som pålægges i medfør af artikel 2.3
 - ii) antidumping- eller udligningstold², der pålægges i overensstemmelse med GATT 1994, antidumpingaftalen og SCM-aftalen, hvor det er relevant
 - iii) gebyrer eller andre afgifter, der pålægges ved eller i forbindelse med import af en vare, som beløbsmæssigt er begrænset til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenester og

² Det præciseres, at definitionen af told ikke berører parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til kapitel 5 (Handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter).

- iv) pristillæg, der tilbydes eller opkræves for en importeret vare som følge af et udbudssystem, der er godkendt til forvaltning af toldkontingenter i henhold til tillæg 2-A-4 (Mexicos toldkontingenter)
- h) "toldværdiansættelsesaftalen": aftalen om anvendelsen af artikel VII i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994 i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- i) "dage": kalenderdage, herunder weekender og helligdage
- j) "DSU": forståelsen vedrørende reglerne og procedurerne for tvistbilæggelse i bilag 2 til WTO-overenskomsten
- k) "virksomhed": enhver retlig enhed, der lovligt er oprettet eller på anden måde organiseret i henhold til gældende lovgivning, uanset om formålet er at skabe fortjeneste eller ej, og uanset om den er privat eller offentligt ejet, herunder enhver/ethvert selskab, trust, partnerskab, joint venture, enkeltmandsvirksomhed eller sammenslutning
- l) "eksisterende": allerede gældende på datoen for denne aftales ikrafttræden
- m) "frit konvertibel valuta": en valuta, som hyppigt handles på internationale valutamarkeder og hyppigt anvendes i forbindelse med internationale transaktioner

- n) "GATS": den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser i bilag 1B til WTO-overenskomsten
- o) "GATT 1994": den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994 i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- p) "varer": både materialer og produkter
- q) "en parts vare": en indenlandsk vare som defineret i GATT 1994, hvilket omfatter varer med oprindelse i den pågældende part
- r) "groundhandlyingdelser": en lufthavns levering af følgende tjenesteydelser på honorar- eller kontraktbasis af luftfartsselskabets repræsentation, administration og overvågning, passagerbetjening, bagagehåndtering, forpladsservice, catering³, luftfragt og -posthåndtering, påfyldning af brændstof, servicering og rengøring af luftfartøjer, transport på jorden, samt flyveoperation, administration af besætning og flyveplanlægning, men omfatter ikke egenservicering, sikkerhed, linjevedligeholdelse, reparation og vedligeholdelse af luftfartøjer, og ledelse eller drift af væsentlige centraliserede lufthavnsinfrastrukturer som f.eks. afisningsfaciliteter, brændstofdistributionssystemer, bagagehåndteringssystemer og faste transportsystemer inden for lufthavnen
- s) "det harmoniserede system" eller "HS": det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem, herunder dets almindelige fortolkningsregler, afsnitsbestemmelser, kapitelbestemmelser og underpositionsbestemmelser og ændringer heraf

³ Undtagen tilberedning af fødevarer.

- t) "foranstaltning": alle love, forskrifter, regler, procedurer, afgørelser, administrative foranstaltninger, krav eller praksis⁴
- u) "statsborger": en fysisk person, der er statsborger i en EU-medlemsstat eller Mexico i henhold til deres respektive lovgivning, eller som har fast bopæl i en part
- v) "fysisk person"⁵:
 - i) for så vidt angår Den Europæiske Union, en person, der er statsborger i en EU-medlemsstat i henhold til dens lovgivning⁶, og
 - ii) for Mexicos vedkommende en person, der er statsborger i Mexico i henhold til landets lovgivning,

en fysisk person, der både er statsborger i Mexico og har statsborgerskab i en EU-medlemsstat, anses for alene at være en fysisk person i den part, hvor vedkommende har sin fremherskende og reelle nationale tilknytning

⁴ Det præciseres, at "foranstaltning" omfatter manglende handling.

⁵ Denne definition finder anvendelse på kapitel 10 til 19.

⁶ Definitionen af fysiske personer fra Den Europæiske Union omfatter også fysiske personer, som er fast bosiddende i Republikken Letland, og som ikke er statsborgere i Republikken Letland eller nogen anden stat, men som i henhold til Republikken Letlands love og forskrifter er berettiget til at modtage et pas for ikkestatsborgere.

- w) "OECD": Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling
- x) "vare med oprindelsesstatus": vare, som har oprindelsesstatus i henhold til oprindelsesreglerne i kapitel 3 (Oprindelsesregler og oprindelsesprocedurer)
- y) "person": en fysisk person eller en virksomhed
- z) "person fra en part": en borger eller en virksomhed i en part
- aa) "præferencetoldbehandling": den gældende toldsats for en vare med oprindelsesstatus i henhold til artikel 2.4 (Afskaffelse eller nedsættelse af told)
- bb) "aftalen om beskyttelsesforanstaltninger": aftalen om beskyttelsesforanstaltninger i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- cc) "SCM-aftalen": aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- dd) "salg og markedsføring af lufttransportydelser": det pågældende luftfartsselskabs muligheder for frit at sælge og markedsføre sine lufttransportydelser, herunder alle aspekter af markedsføring såsom markedsanalyse, annoncering og distribution, men som ikke omfatter prisfastsættelse for lufttransportydelser eller de gældende betingelser
- ee) "tjenesteyder": en person, der leverer eller søger at levere en tjenesteydelse

- ff) "SPS-aftalen": aftalen om anvendelse af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- gg) "statslig virksomhed": en virksomhed, der ejes eller kontrolleres af en part
- hh) "TBT-aftalen": aftalen om tekniske handelshindringer i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- ii) "territorium": det område, hvor denne aftale finder anvendelse i henhold til artikel 2.2 (Territorialt anvendelsesområde) i denne aftales del IV
- jj) "tredjeland": et land eller et territorium uden for denne aftales geografiske anvendelsesområde
- kk) "TRIPS-aftalen": aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder i bilag 1C til WTO-overenskomsten,
- ll) "Wienerkonventionen om traktatretten": Wienerkonventionen om traktatretten, udfærdiget den 23. maj 1969 i Wien
- mm) "WTO": Verdenshandelsorganisationen. og
- nn) "WTO-overenskomsten": Marrakeshoverenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen, udfærdiget i Marrakesh den 15. april 1994.

ARTIKEL 1.4

Forhold til WTO-overenskomsten

Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser over for hinanden i henhold til WTO-overenskomsten.

ARTIKEL 1.5

Henvisninger til love og andre aftaler

1. Enhver henvisning i denne del af aftalen til love, enten generelt eller ved henvisning til en særlig bestemmelse, en særlig forordning eller et særligt direktiv, forstås som en henvisning til love, med eventuelle senere ændringer, medmindre andet er angivet.
2. Enhver henvisning eller hel eller delvis inkorporering ved henvisning i denne del af aftalen til andre aftaler eller retlige instrumenter, skal, medmindre andet er angivet, forstås som omfattende:
 - a) tilhørende bilag, protokoller, fodnoter, fortolkende bemærkninger og forklarende bemærkninger, og

- b) efterfølgeraftaler, som begge parter er part i, eller ændringer, der er bindende for parterne, undtagen hvis henvisningen bekræfter eksisterende rettigheder og forpligtelser.

ARTIKEL 1.6

Opfyldelse af forpligtelser

1. Parterne vedtager alle generelle eller specifikke foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde deres forpligtelser i henhold til denne del af aftalen, herunder foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at de overholdes af centrale, regionale eller lokale myndigheder samt ikkestatslige organer under udøvelsen af de beføjelser, der er delegeret til dem.
2. Det præciseres, at en part kun kan suspendere rettigheder og forpligtelser i henhold til denne del af aftalen, jf. dog artikel 3.2, stk. 3, i denne aftales del IV (Opfyldelse af forpligtelser), i tilfælde af den anden parts tilsidesættelser af denne del af aftalen og i overensstemmelse med de deri fastsatte krav, herunder kapitel 31 (Tvistbilæggelse).

AFDELING B

Institutionelle bestemmelser

ARTIKEL 1.7

Det fælles råds specifikke funktioner

1. Når det fælles råd udfører en af de funktioner, der er tillagt det ved denne del af aftalen, består det på ministerplan af repræsentanter for EU-parten med ansvar for handels- og investeringsspørgsmål på den ene side og af repræsentanter for Mexicos økonomiministerium på den anden side eller af deres stedfortrædere.
2. Det fælles råd kan for at opfylde målene i denne del af aftalen ændre:
 - a) bilag 2-A (Toldafviklingsplan) og bilag 2-E (Relevante bestemmelser om vinprodukter og spiritus)
 - b) kapitel 3 (Oprindelsesregler og oprindelsesprocedurer), herunder bilag 3-A til 3-D
 - c) bilag 10-D (Adfærdskodeks for medlemmer af retten og appelretten samt mæglere)

- d) Mexicos relevante lister og afviklingsplaner i henhold til stk. 6 i artikel 10.12 (Uforenelige foranstaltninger og undtagelser), og stk. 4 i artikel 11.8 (Uforenelige foranstaltninger og undtagelser)
- e) bilag 21-A (Den Europæiske Unions omfattede udbud) og bilag 21-B (Mexicos omfattede udbud)
- f) bilag 25-B (Liste over geografiske betegnelser)
- g) bilag 31-A (Forretningsorden) og bilag 31-B (Adfærdskodeks for panelmedlemmer og mæglere).

3. Det fælles råd kan for at opfylde målene i denne del af aftalen også:

- a) vedtage bindende fortolkninger af bestemmelserne i denne del af aftalen
- b) træffe andre afgørelser som omhandlet i denne del af aftalen og
- c) træffe alle andre foranstaltninger, som parterne måtte aftale, i forbindelse med udøvelsen af sine opgaver.

4. Parterne gennemfører enhver ændring i henhold til stk. 2, litra a), i overensstemmelse med deres gældende retlige procedurer inden den frist, parterne aftaler.

ARTIKEL 1.8

Det blandede udvalgs specifikke funktioner

1. Når det blandede udvalg udfører en af de funktioner, der er tillagt det ved denne del af aftalen, består det på højt embedsmandsplan af repræsentanter for EU-parten med ansvar for handels- og investeringsspørgsmål på den ene side og af repræsentanter for Mexicos økonomiministerium på den anden side i overensstemmelse med parternes respektive krav, eller af deres stedfortrædere.
2. Det blandede udvalg:
 - a) bistår det fælles råd ved udøvelsen af dets funktioner i forbindelse med handelsanliggender
 - b) har ansvar for den korrekte gennemførelse og anvendelse af bestemmelserne i denne del af aftalen og for evalueringen af resultaterne af dens anvendelse
 - c) søger at forebygge og løse eventuelle uoverensstemmelser eller tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne del af aftalen, uden at det berører kapitel 31 (Tvistbilæggelse)
 - d) fører tilsyn med arbejdet i underudvalg og andre organer, der nedsættes i henhold til denne del af aftalen, og
 - e) drøfter, hvordan handel og investeringer mellem parterne kan styrkes yderligere.

3. Som led i udøvelsen af sine funktioner i henhold til stk. 2 kan det blandede udvalg:
- a) nedsætte yderligere underudvalg og andre organer end dem, der er nedsat ved denne del af aftalen, bestående af repræsentanter for parterne, tildele dem ansvarsområder inden for sit kompetenceområde og beslutte at ændre de funktioner, der er tildelt de underudvalg og andre organer, som det nedsætter, samt opløse dem
 - b) anbefale det fælles råd at træffe afgørelser i overensstemmelse med de specifikke mål for denne del af aftalen, herunder de ændringer, der er omhandlet i artikel 1.7, stk. 2, litra a), eller træffe sådanne afgørelser i perioderne mellem møderne i det fælles råd, herunder når det fælles råd ikke er i stand til at mødes, og
 - c) træffe alle andre foranstaltninger, som parterne måtte aftale, i forbindelse med udøvelsen af sine funktioner, eller efter det fælles råds anvisninger.

ARTIKEL 1.9

Koordinatorer for denne aftales del III

1. Hver part skal udpege en koordinator for denne del af aftalen og give den anden part meddelelse herom senest tres dage efter denne aftales ikrafttræden.

2. Koordinatorerne har til opgave:

- a) at lette kommunikationen mellem parterne om ethvert spørgsmål, der er omfattet af denne del af aftalen, samt andre kontaktpunkter, der er oprettet i henhold hertil
- b) i fællesskab at udarbejde dagsordener og træffe alle andre nødvendige forberedelser til møderne i det fælles råd og det blandede udvalg i overensstemmelse med denne artikel, og
- c) at følge op på afgørelser truffet af det fælles råd og det blandede udvalg, alt efter hvad der er relevant.

ARTIKEL 1.10

Underudvalg og andre organer i denne aftales del III

1. Parterne nedsætter hermed følgende underudvalg og andre organer bestående af repræsentanter for EU-parten på den ene side og repræsentanter for Mexico på den anden side:

- a) Udvalget om Handel med Varer
- b) Underudvalget om Landbrug
- c) Underudvalget om Handel med Vin og Spiritus
- d) Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler

- e) Underudvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger
 - f) Den Fælles Arbejdsgruppe om Dyrevelfærd og Antimikrobiel Resistens
 - g) Underudvalget om Tekniske Handelshindringer
 - h) Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer
 - i) Underudvalget om Finansielle Tjenesteydelser
 - j) Underudvalget om Offentlige Udbud
 - k) Underudvalget om Intellectuel Ejendomsret
 - l) Underudvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling.
2. Medmindre andet er fastsat i denne del af aftalen, finder artikel 1.4 i denne aftales del IV anvendelse på de underudvalg og andre organer, der er omhandlet i stk. 1.
3. De underudvalg og andre organer, der er omhandlet i stk. 1, kan fremsætte passende henstillinger i de tilfælde, der er omhandlet i denne del af aftalen.
4. Henstillinger fremsættes efter fælles aftale.

ARTIKEL 1.11

Forhold til civilsamfundet

1. Hver part mødes mindst én gang om året i sin respektive interne rådgivende gruppe, jf. artikel 1.7 (Interne rådgivende grupper) i denne aftales del IV, for at drøfte spørgsmål vedrørende anvendelsen af denne del af aftalen.
2. Når det fælles råd eller det blandede udvalg træder sammen i dettes handelssammensætning, indkalder det til et møde i det civilsamfundsforum, der er omhandlet i artikel 1.8 (Civilsamfundsforum) i denne aftales del IV, med henblik på at føre en dialog om anvendelsen af denne del af aftalen.

KAPITEL 2

HANDEL MED VARER

AFDELING A

Generelle bestemmelser

ARTIKEL 2.1

Definitioner

Med henblik på dette kapitel forstås ved:

- a) "konsulatsforretninger": proceduren for indhentning hos en konsul fra den importerende part på den eksporterende parts territorium eller på en tredjeparts territorium af en konsulatsfaktura eller et konsulatscertifikat for en handelsfaktura, et oprindelsescertifikat, en fragtliste, en "shippers' export declaration" eller enhver anden tolddokumentation, der er påkrævet ved eller i forbindelse med importen af varen

- b) "eksportlicensprocedure": en administrativ procedure, som kræver indgivelse af en ansøgning eller anden dokumentation, bortset fra den, der generelt kræves til toldprocedurer, til de(t) relevante administrative organ(er) i den eksporterende part som en forudgående betingelse for eksport fra den eksporterende parts territorium
- c) "aftalen om importlicensprocedurer": aftalen om importlicensprocedurer i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- d) "importlicensprocedure": en administrativ procedure, som kræver indgivelse af en ansøgning eller anden dokumentation, bortset fra den, der generelt kræves til toldprocedurer, til de(t) relevante administrative organ(er) i den importerende part som en forudgående betingelse for import til den importerende parts territorium.

ARTIKEL 2.2

Anvendelsesområde

Medmindre andet er fastsat i denne aftale, finder dette kapitel anvendelse på en parts handel med varer.

ARTIKEL 2.3

National behandling

1. Hver part indrømmer national behandling for varer fra den anden part i henhold til artikel III i GATT 1994, inklusive bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil. Med henblik herpå er artikel III i GATT 1994 samt bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil med de fornødne ændringer inkorporeret i og gjort til en del af denne aftale.
2. Det præciseres, at der for så vidt angår enhver anden myndighed i Mexico end på føderalt niveau eller en myndighed i eller inden for en medlemsstat i EU-medlemsstat ved national behandling forstås en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, der indrømmes af en sådan myndighed for tilsvarende, direkte konkurrerende eller substituerbare varer fra henholdsvis Mexico eller den pågældende medlemsstat.

ARTIKEL 2.4

Afskaffelse eller nedsættelse af told

1. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, afskaffer eller nedsætter hver part sin told på varer med oprindelsesstatus i overensstemmelse med bilag 2-A (Toldafviklingsplan) og anvender ikke told ved denne aftales ikrafttræden på varer med oprindelsesstatus, der henhører under toldpositioner i kapitel 1 til 97 i det harmoniserede system, bortset fra dem, der er omfattet af henholdsvis tillæg 2-A-1 (Den Europæiske Unions toldafviklingsplan) eller 2-A-2 (Mexicos toldafviklingsplan) til bilag 2-A (Toldafviklingsplan).

2. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, må en part ikke forhøje eksisterende told eller indføre ny told på en vare med oprindelsesstatus fra den anden part⁷.
3. Hvis en part nedsætter sin mestbegunstigelsestoldsats, finder toldsatsen anvendelse på varer med oprindelsesstatus fra den anden part, så længe den er lavere end den fastsatte toldsats i henhold til bilag 2-A (Toldafviklingsplan).
4. Efter anmodning fra en part konsulterer parterne hinanden for at overveje muligheden for at forbedre toldbehandlingen for markedsadgang for varer med oprindelsesstatus, der er anført i bilag 2-A (Toldafviklingsplan). Det fælles råd kan træffe afgørelse om at ændre bilag 2-A (Toldafviklingsplan)⁸.
5. Det præciseres, at en part kan opretholde eller forhøje en told på varen med oprindelsesstatus som godkendt af WTO's tvistbilæggelsesorgan.

⁷ Det præciseres, at en part efter en ensidig nedsættelse af en told kan forhøje denne told til det niveau, der er fastsat for det pågældende år i toldafviklingsplanen i overensstemmelse med bilag 2-A (Toldafviklingsplan).

⁸ Det præciseres, at: denne ændring træder i stedet for enhver toldsats eller afviklingskategori, der er fastsat i bilag 2-A (Toldafviklingsplan).

ARTIKEL 2.5

Told, skatter og andre afgifter ved eksport

1. En part må ikke indføre eller opretholde skatter eller afgifter ved eksport af en vare til den anden parts territorium, som overstiger dem, som pålægges samme vare bestemt for forbrug på hjemmemarkedet.
2. En part må ikke indføre eller opretholde nogen form for told eller afgifter, der pålægges ved eller i forbindelse med eksport af en vare til den anden parts territorium, som overstiger dem, som pålægges samme vare bestemt for forbrug på hjemmemarkedet.
3. Intet i denne artikel er til hinder for, at en part ved eksport af en vare kan pålægge et gebyr eller en afgift, der er tilladt i henhold til artikel 2.6.

ARTIKEL 2.6

Gebyrer og formaliteter

1. Gebyrer og andre afgifter, der pålægges af en part ved eller i forbindelse med import af en vare fra den anden part eller eksport af en vare til den anden part, begrænses til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenesteydelser og må ikke udgøre en indirekte beskyttelse af indenlandske varer eller en beskatning af import eller eksport til skattemæssige formål.

2. En part må ikke opkræve et toldbehandlingsgebyr for varer med oprindelsesstatus⁹.
3. Hver part offentliggør alle gebyrer og afgifter, som den pålægger i forbindelse med import eller eksport, således at myndigheder, erhvervsdrivende og andre interesserede parter kan blive bekendt hermed.
4. En part må ikke kræve udførelse af konsulatsforretninger, herunder tilknyttede gebyrer og afgifter, i forbindelse med import af en vare fra den anden part¹⁰.

ARTIKEL 2.7

Varer, der genindføres efter reparation eller ændring

1. Ved "reparation eller ændring" forstås enhver behandling af en vare, som foretages for at udbedre funktionsfejl eller materielle skader for således at genetablere varens oprindelige funktion eller sikre, at den er i overensstemmelse med de tekniske krav til anvendelsen, og uden hvilken varen ikke længere kan anvendes på normal måde til det formål, den er bestemt til. Reparation af en vare omfatter genetablering og vedligeholdelse, men ikke en behandling eller en proces, hvorved:
 - a) varens grundlæggende egenskaber tilintetgøres, eller der skabes en ny eller kommercielt anderledes vare

⁹ For Mexicos vedkommende henviser toldbehandlingsgebyret til "Derecho de Trámite Aduanero".

¹⁰ Det præciseres, at den importerende part kan kræve, at dens konsul med jurisdiktion på den eksporterende parts territorium konsulterer dokumenter:

- a) med henblik på undersøgelse eller revision, eller
- b) ved import af løsøre og bohøve.

- b) et halvfabrikata omformes til helfabrikata, eller
- c) der foretages en væsentlig ændring af en vares funktion.

2. En part må uanset varens oprindelse ikke lægge told på en vare, som genindføres på partens territorium, efter at varen har været midlertidigt eksporteret fra dens territorium til den anden parts territorium med henblik på reparation eller ændring, uanset om en sådan reparation eller ændring kunne udføres på den parts territorium, hvorfra varen blev eksporteret med henblik på reparation eller ændring.

3. Stk. 2 finder ikke anvendelse på varer, der mod kaution importeres til frihandelszoner eller med tilsvarende status, og som efterfølgende eksporteres med henblik på reparation og ikke genindføres mod kaution til frihandelszoner eller med tilsvarende status.

4. En part må ikke lægge told på en vare, uanset oprindelse, der importeres midlertidigt fra den anden parts territorium med henblik på reparation eller ændring.

ARTIKEL 2.8

Genfremstillede varer

1. Ved "genfremstillet vare" forstås en vare henhørende under kapitel 84 til 90 eller pos. 9402 i det harmoniserede system, bortset fra varer, der er omfattet af bilag 2-B (Liste over varer, der ikke er omfattet af definitionen af genfremstillede varer), og som:

- a) helt eller delvis er fremstillet af nyttiggjorte materialer fra varer, der tidligere har været anvendt
- b) har ydeevne og driftstilstand og forventet levetid svarende til den tilsvarende vare, når den er ny, og
- c) gives den samme garanti som en vare, når den er ny.

2. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, må en part ikke indrømme den anden parts genfremstillede varer en behandling, der er mindre gunstig end den behandling, den giver tilsvarende varer, når de er nye.

3. Med forbehold af sine forpligtelser i henhold til denne aftale og WTO-overenskomsten kan en part kræve, at genfremstillede varer:

- a) identificeres som sådan med henblik på distribution eller salg på dens territorium, herunder specifikt mærkes for at undgå vildledning af forbrugerne, og

b) opfylder alle gældende tekniske krav og forskrifter, der gælder for tilsvarende varer, når de er nye.

4. Det præciseres, at artikel 2.9 finder anvendelse på genfremstillede varer. Hvis en part indfører eller opretholder import- og eksportforbud eller -restriktioner over for brugte varer, må den ikke indføre sådanne foranstaltninger for genfremstillede varer.

ARTIKEL 2.9

Import- og eksportrestriktioner

Medmindre andet er fastsat i bilag 2-C (Mexicos undtagelser fra import- og eksportrestriktionerne), må parterne ikke indføre eller opretholde forbud eller restriktioner ved import af varer fra den anden part eller ved eksport eller salg til eksport af en vare bestemt til den anden parts territorium, dog jf. artikel XI i GATT 1994, inklusive bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil. Med henblik herpå er artikel XI i GATT 1994, herunder bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil, med de fornødne ændringer inkorporeret i og gjort til en del af denne aftale.

ARTIKEL 2.10

Importlicens

1. Hver part indfører og forvalter importlicensprocedurer i henhold til artikel 1 til 3 i aftalen om importlicensprocedurer.
2. Parterne underretter hinanden om enhver ny importlicensprocedure og enhver ændring af eksisterende importlicensprocedurer senest 60 dage efter offentliggørelsen heraf og om muligt senest 60 dage før den nye procedure eller ændring får virkning. Meddelelsen skal indeholde de oplysninger, der er anført i artikel 5, stk. 2, i aftalen om importlicensprocedurer samt de elektroniske adresser på de officielle websteder, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 4. En part anses for at overholde denne bestemmelse, hvis den underretter importlicenskomitéen om den relevante nye importlicensprocedure eller enhver ændring heraf, jf. artikel 4 i aftalen om importlicensprocedurer, i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1 til 3, i aftalen om importlicensprocedurer.
3. Efter anmodning fra en part skal den anden part straks afgive relevante oplysninger, herunder de oplysninger, der er angivet i artikel 2, stk. 5, i aftalen om importlicensprocedurer om eventuelle importlicensprocedurer, som den agter at indføre, har indført eller opretholder, eller vedrørende enhver ændring til eksisterende importlicensprocedurer.

4. Hver part offentliggør på de relevante officielle websteder de oplysninger, som den skal offentliggøre i henhold til artikel 1, stk. 4, litra a), i aftalen om importlicensprocedurer og sikrer, at de oplysninger, der er omhandlet i artikel 5, stk. 2, i aftalen om importlicensprocedurer, er offentligt tilgængelige.

ARTIKEL 2.11

Eksportlicens

1. Hver part offentliggør enhver ny eksportlicensprocedure eller enhver ændring af en eksisterende eksportlicensprocedure, herunder, hvis det er relevant, på de relevante officielle websteder. Denne offentliggørelse sker så vidt muligt senest 45 dage før proceduren eller ændringen får virkning, og under alle omstændigheder senest på den dato, hvor den pågældende procedure eller ændring får virkning.

2. Hver part underretter den anden part om sine eksisterende eksportlicensprocedurer senest 60 dage efter datoen for denne aftales ikrafttræden. Parterne giver hinanden meddelelse om enhver ny eksportlicensprocedure og enhver ændring af eksisterende eksportlicensprocedurer senest 60 dage efter datoen for offentliggørelsen heraf. Disse meddelelser skal indeholde henvisningen til den kilde, hvor de oplysninger, der kræves i henhold til stk. 3, er offentliggjort, og i givet fald omfatte adressen på det relevante officielle websted.

3. Offentliggørelsen af eksportlicensprocedurer omfatter følgende oplysninger:
- a) ordlyden af dens eksportlicensprocedurer samt eventuelle ændringer heraf
 - b) de varer, der er underlagt hver eksportlicensprocedure
 - c) for hver procedure en beskrivelse af processen for ansøgning om en eksportlicens og eventuelle kriterier, som en ansøger skal opfylde for at være berettiget til at ansøge om en eksportlicens, f.eks. krav om en virksomhedslicens, etablering eller vedligeholdelse af en investering eller drift gennem en særlig virksomhedsform på en parts territorium
 - d) et eller flere kontaktpunkter, hvor interesserede kan få yderligere oplysninger om betingelserne for at opnå en eksportlicens
 - e) det eller de administrative organer, hvortil en ansøgning eller anden relevant dokumentation skal indgives
 - f) en beskrivelse af den eller de foranstaltninger, der gennemføres i forbindelse med eksportlicensproceduren
 - g) den periode, hvor hver enkelt eksportlicensprocedure vil være gældende, medmindre proceduren forbliver gældende, indtil den trækkes tilbage eller revideres i en ny offentliggørelse

- h) hvorvidt parten agter at anvende en eksportlicensprocedure til at forvalte en eksportkvote, den samlede mængde, kvotens begyndelses- og slutdato og, hvis det er relevant, kvoteværdien, og
 - i) enhver fritagelse eller undtagelse fra eksportlicenskravet, og hvordan man anmoder om eller anvender disse fritagelser eller undtagelser, samt kriterierne for deres tildeling.
4. Det præciseres, at intet i denne artikel forpligter en part til at udstede en eksportlicens eller forhindrer en part i at opfylde sine forpligtelser eller tilsagn i henhold til FN's Sikkerhedsråds resolutioner samt multilaterale ikkespredningsordninger og eksportkontrolordninger.

ARTIKEL 2.12

Toldværdiansættelse

Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til toldværdiansættelsesaftalen.

ARTIKEL 2.13

Midlertidig indførsel af varer

1. Hver part indrømmer midlertidig indførsel med fuldstændig betinget fritagelse for betaling af importafgifter i henhold til dens love og forskrifter for følgende varer, uanset deres oprindelse:
 - a) varer bestemt til forevisning eller anvendelse på udstillinger, messer, møder, fremvisninger eller lignende arrangementer
 - b) professionelt udstyr, herunder udstyr til brug for pressen eller radio eller fjernsyn, software, kinematografisk udstyr og apparater til brug i sådant udstyr og tilbehør hertil, som kræves, for at en person, der indrejser på en parts territorium, kan udøve sin erhvervsmæssige virksomhed med henblik på at løse en bestemt opgave
 - c) beholdere, prøver og reklamefilm og -optagelser samt andre varer, der indføres i forbindelse med en erhvervsmæssig transaktion
 - d) varer, der importeres i sportsøjemed
 - e) varer, der importeres til humanitære formål, og
 - f) dyr, der importeres til særlige formål.

2. Hver part kan kræve, at de varer, der er omfattet af midlertidig indførsel i overensstemmelse med stk. 1:

- a) er bestemt til reeksport uden at have undergået nogen ændring bortset fra normal værdiforringelse som følge af anvendelsen af varerne
- b) udelukkende anvendes af en person, der er statsborger i den anden part, eller under vedkommendes tilsyn, i forbindelse med udøvelsen af dennes erhvervsmæssige virksomhed eller sportsgren
- c) ikke sælges eller leases, mens de befinder sig på dens territorium
- d) efter anmodning fra den importerende part ledsages af en sikkerhedsstillelse, der ikke overstiger de afgifter, der ellers skulle betales ved indpassage eller endelig import, og som kan frigives ved eksport af varerne
- e) kan identificeres ved import og eksport
- f) genudføres inden for en periode, der med rimelighed står i forhold til formålet med den midlertidige indførsel, og
- g) indføres i en mængde, der ikke overstiger, hvad der er nødvendigt for den påtænkte anvendelse.

3. Hver part tillader, at midlertidigt indførte varer i henhold til denne artikel genudføres via en anden toldhavn eller et andet toldkontor end det, der blev brugt i forbindelse med indførslen.

4. Hver part sikrer, at importøren eller en anden person, der er ansvarlig for varer, der indføres i henhold til denne artikel, ikke er ansvarlig for manglende eksport af varerne inden for den frist, der er fastsat for den midlertidige indførsel, herunder en eventuel lovlig forlængelse, mod fremlæggelse af et tilfredsstillende bevis over for den importerende part i overensstemmelse med dens toldlovgivning for, at varerne er fuldstændig tilintetgjort eller uigenkaldeligt gået tabt.

ARTIKEL 2.14

Samarbejde

1. Særlige bestemmelser om administrativt samarbejde mellem parterne i forbindelse med præferencetoldbehandling findes i bilag 2-D (Særlige bestemmelser om administrativt samarbejde).

2. Parterne udveksler årligt importstatistikker startende et år efter denne aftales ikrafttræden, indtil Udvalget om Handel med Varer beslutter andet. Udvekslingen af importstatistikker omfatter oplysninger vedrørende det senest tilgængelige dataår, herunder værdi og mængde, baseret på toldpositionsniveauet for importen af varer fra den anden part, som drager fordel af præferencetoldbehandling i henhold til denne aftale, og for varer, der ikke er indrømmet præferencetoldbehandling.

ARTIKEL 2.15

Udvalget om Handel med Varer

Udvalget om Handel med Varer, der er nedsat ved stk. 1, litra a), i artikel 1.10 (Underudvalg og andre organer i denne aftales del III), skal:

- a) overvåge gennemførelsen og forvaltningen af dette kapitel og bilag hertil
- b) fremme handel med varer mellem parterne, herunder via konsultationer om bedre toldbehandling ved markedsadgang i henhold til denne aftale og andre spørgsmål, som måtte være relevante
- c) udgøre et forum for drøftelse og løsning af eventuelle spørgsmål i forbindelse med dette kapitel
- d) straks fjerne hindringer for handelen med varer mellem parterne, navnlig dem, der vedrører anvendelsen af ikketoldmæssige foranstaltninger, og, hvis det er relevant, henvise sådanne spørgsmål til drøftelse i det blandede udvalg
- e) anbefale det blandede udvalg enhver ændring af eller tilføjelse til dette kapitel
- f) koordinere udvekslingen af oplysninger med henblik på præferenceudnyttelse eller enhver anden udveksling af oplysninger om handel med varer mellem parterne, som det måtte beslutte

- g) gennemgå eventuelle fremtidige ændringer af det harmoniserede system for at sikre, at hver parts forpligtelser i henhold til denne aftale ikke ændres, og gennemføre konsultationer med henblik på at løse eventuelle relaterede konflikter
- h) udføre alle andre opgaver, som det blandede udvalg måtte pålægge det.

AFDELING B

Handel med landbrugsvarer

ARTIKEL 2.16

Anvendelsesområde

Denne afdeling finder anvendelse på foranstaltninger, som en part indfører eller opretholder på sit territorium, vedrørende handel med landbrugsvarer.

ARTIKEL 2.17

Samarbejde i multilaterale fora

1. Parterne samarbejder inden for rammerne af WTO om at fremme et universelt, regelbaseret, åbent, ikkediskriminerende og retfærdigt multilateralt handelssystem, fremme landbrugsforhandlinger og fremme etableringen af nye regler, der letter handelen med landbrugsvarer.
2. Parterne erkender, at visse eksportforanstaltninger som f.eks. eksportforbud, eksportrestriktioner eller eksportafgifter kan have en skadelig indvirkning på kritiske forsyninger af landbrugsvarer. I den forbindelse støtter parterne fastlæggelsen af regler gennem aktiv deltagelse i de relevante internationale fora.

ARTIKEL 2.18

Eksportkonkurrence

1. Med henblik på denne artikel forstås ved:
 - a) "eksportsubsidier": subsidier i den i artikel 1, litra e), i landbrugsaftalen anvendte betydning, og

b) "foranstaltninger med tilsvarende virkning": eksportkreditter, eksportkreditgarantier eller forsikringsordninger samt andre foranstaltninger med en virkning svarende til eksportsubsidier¹¹.

2. Parterne bekræfter deres tilsagn, der blev udtrykt i beslutningen om eksportkonkurrence, som blev vedtaget den 19. december 2015 af WTO's Ministerkonference i Nairobi, om at udvise den største tilbageholdenhed med hensyn til enhver anvendelse af alle former for eksportsubsidier og alle eksportforanstaltninger med tilsvarende virkning og om at øge gennemsigtigheden og forbedre overvågningen i forbindelse med alle former for eksportsubsidier og alle eksportforanstaltninger med tilsvarende virkning.

3. En part må ikke indføre eller opretholde eksportsubsidier for landbrugsvarer, der eksporteres eller indgår i en vare, der eksporteres til den anden parts territorium.

4. En part må ikke opretholde, indføre eller genindføre andre foranstaltninger med tilsvarende virkning for en landbrugsvare, der eksporteres eller indgår i en vare, som eksporteres til den anden parts territorium, medmindre den pågældende foranstaltning med tilsvarende virkning er i overensstemmelse med de vilkår og betingelser, der er fastsat i den relevante WTO-overenskomst, -beslutning eller -forpligtelse.

5. For at øge gennemsigtigheden og forbedre overvågningen i forbindelse med eksportsubsidier og andre foranstaltninger med tilsvarende virkning kan en part, der har begrundet tvivl om eksportsubsidier eller andre foranstaltninger med tilsvarende virkning, som den anden part anvender på en landbrugsvare, der er bestemt til eksport til førstnævnte part, kræve de nødvendige oplysninger om de foranstaltninger, der anvendes af den anden part. De krævede oplysninger skal fremlægges uden ophold.

¹¹ Ved fortolkningen af udtrykket "foranstaltninger med tilsvarende virkning" kan parterne i konkrete tilfælde søge vejledning i de relevante WTO-regler og fra WTO-medlemmernes praksis.

ARTIKEL 2.19

Forvaltning af toldkontingenter

1. En part, der anvender toldkontingenter i overensstemmelse med bilag 2-A (Toldafviklingsplan), skal:
 - a) forvalte disse toldkontingenter rettidigt og på en gennemsigtig, objektiv og ikkediskriminerende måde i overensstemmelse med sin lovgivning, og
 - b) på en rettidig og kontinuerlig måde gøre alle relevante oplysninger om kontingentforvaltning offentligt tilgængelige, herunder den disponible mængde, udnyttelsesgraden og kriterierne for støtteberettigelse.
2. Parterne rådfører sig med hinanden om alle spørgsmål vedrørende forvaltningen af toldkontingenterne. Med henblik herpå udpeger hver part et kontaktpunkt, der skal lette kommunikationen mellem parterne, og meddeler den anden part dets kontaktoplysninger. Parterne underretter straks hinanden om enhver ændring af disse kontaktoplysninger.

ARTIKEL 2.20

Underudvalget om Landbrug

1. Underudvalget om Landbrug, der er nedsat ved stk. 1, litra b), i artikel 1.10 (Underudvalg og andre organer i denne aftales del III) skal:
 - a) overvåge gennemførelsen og forvaltningen af denne afdeling og fremme samarbejdet med henblik på at lette handelen med landbrugsvarer mellem parterne
 - b) udgøre et forum, hvor parterne kan drøfte udviklingen i deres landbrugsordninger og handelen med landbrugsvarer mellem parterne
 - c) fjerne hindringer, herunder ikketoldmæssige hindringer, for handelen med landbrugsvarer mellem parterne
 - d) evaluere dette kapitels indvirkning på hver parts landbrugssektor samt anvendelsen af instrumenterne i dette kapitel og anbefale eventuelle passende foranstaltninger til Udvalget om Handel med Varer
 - e) udgøre et forum, hvor spørgsmål vedrørende denne afdeling kan drøftes i samarbejde med andre relevante udvalg, arbejdsgrupper eller særlige organer, der er nedsat ved denne aftale

- f) varetage alle andre opgaver, som Udvalget om Handel med Varer måtte tildele det, og
 - g) aflægge rapport om resultaterne af sit arbejde i henhold til dette stykke til drøftelse i Udvalget om Handel med Varer.
3. Underudvalget om Landbrug mødes mindst én gang om året, medmindre andet aftales.
4. Under særlige omstændigheder mødes Underudvalget om Landbrug på anmodning af en part senest 30 dage efter datoen for en sådan anmodning efter aftale mellem parterne.

AFDELING C

Handel med vin og spiritus

ARTIKEL 2.21

Anvendelsesområde

Denne afdeling finder anvendelse på vinprodukter¹² og spiritus henhørende under pos. 2204, 2205 og 2208 i det harmoniserede system.

¹² Det præciseres, at der ved "vinprodukter" forstås vin og andre vinprodukter henhørende under pos. 2204 og 2205 i det harmoniserede system.

ARTIKEL 2.22

Ønologiske fremgangsmåder

1. Den Europæiske Union tillader import til og markedsføring på sit territorium af vin til konsum med oprindelse i Mexico, som er produceret i overensstemmelse med:
 - a) produktdefinitioner, der er godkendt i Mexico i henhold til de love og forskrifter, der er omhandlet i del A i bilag 2-E (Relevante bestemmelser om vinprodukter og spiritus), og
 - b) ønologiske fremgangsmåder, der er godkendt, og restriktioner, der anvendes i Mexico i henhold til de love og forskrifter, der er omhandlet i del A i bilag 2-E (Relevante bestemmelser om vinprodukter og spiritus) eller på anden måde er godkendt til brug i vin til eksport af den kompetente myndighed i Mexico, for så vidt som de er anbefalet og offentliggjort af Den Internationale Vinorganisation (i det følgende benævnt "OIV").

Tilladelsen i henhold til dette stykke er betinget af, at der ikke tilsættes alkohol eller spiritus til vinen med undtagelse af hedvine, som må tilsættes vinsprit eller druebrændevin. Dette afsnit berører ikke muligheden for at tilsætte anden alkohol end vinsprit ved fremstillingen af "vino generoso", forudsat at en sådan tilsætning tydeligt fremgår af etiketten.

2. Mexico tillader import til og markedsføring på sit territorium af vin til konsum med oprindelse i Den Europæiske Union, som er produceret i overensstemmelse med:

- a) produktdefinitioner, der er godkendt i Den Europæiske Union i henhold til de love og forskrifter, der er omhandlet i del B i bilag 2-E (Relevante bestemmelser om vinprodukter og spiritus)
- b) ønologiske fremgangsmåder, der er godkendt, og restriktioner, der anvendes i Den Europæiske Union i henhold til de love og forskrifter, der er omhandlet i del B i bilag 2-E (Relevante bestemmelser om vinprodukter og spiritus), og
- c) den kendsgerning, at tilsætning af alkohol eller spiritus er udelukket for alle andre vine end hedvine, som kun må tilsættes vinsprit eller druebrændevin.

3. Druesorter, der kan anvendes i vin, som importeres fra en part og markedsføres på den anden parts territorium, er sorter af planter af slægten *Vitis vinifera* og hybrider heraf, uden at dette berører de eventuelt mere restriktive love og forskrifter, som en part måtte anvende for vin produceret på sit territorium.

4. Det fælles råd kan ændre del A og B i bilag 2-E (Relevante bestemmelser om vinprodukter og spiritus) med henblik på tilføjelse, sletning eller ajourføring af henvisningerne til produktdefinitioner og ønologiske fremgangsmåder og restriktioner.

ARTIKEL 2.23

Mærkning af vinprodukter og spiritus

1. En part må ikke kræve, at nogen af følgende datoer eller tilsvarende datoer anføres på beholderen, etiketten eller emballagen til vinprodukter eller spiritus:

- a) emballeringsdato
- b) aftapningsdato
- c) produktions- eller fremstillingsdato
- d) udløbsdato eller sidste anvendelsesdato
- e) dato for mindste holdbarhed, "bedst før"-dato, eller
- f) sidste salgsdato.

En part kan kræve angivelse af en "bedst før"-dato i tilfælde, hvor der tilsættes letfordærlige ingredienser, eller i tilfælde af en holdbarhed, som producenten anser for at være mindre end eller lig med 12 måneder.

2. En part må ikke kræve, at oversættelser af varemærker, firmamærke eller geografiske betegnelser skal anføres på beholderen, etiketten eller emballagen til vinprodukter eller spiritus.
3. En part skal tillade, at obligatoriske oplysninger, herunder oversættelser, anføres på en supplerende etiket, der fæstnes til en beholder med vinprodukter eller spiritus. Der kan anbringes supplerende etiketter på importerede vin- eller spiritusbeholdere efter importen, men inden produktet udbydes til salg på partens territorium, forudsat at de obligatoriske oplysninger på den oprindelige etiket er fuldt ud og korrekt angivet.
4. En part skal tillade anvendelse af identifikationskoder for partier, forudsat at disse koder ikke kan slettes.
5. En part må kun under ekstraordinære omstændigheder anvende en mærkningsforanstaltning på vinprodukter og spiritus, der blev markedsført på den pågældende parts territorium før den dato, hvor foranstaltningen trådte i kraft.
6. En part skal tillade anvendelse af tegninger, figurer, illustrationer og anprisninger eller forklaringer på flasker, forudsat at de ikke erstatter obligatoriske mærkningsoplysninger og ikke vildleder forbrugeren med hensyn til vinprodukternes og spiritussens reelle egenskaber og sammensætning.
7. En part må ikke kræve, at etiketter på vinprodukter eller spiritus skal være forsynet med allergenmærkning med hensyn til allergener, der er blevet anvendt til fremstilling og tilberedning af vinprodukter eller spiritus, og som ikke er til stede i det endelige produkt.

8. Ved handel med vin mellem parterne kan vin med oprindelse i Den Europæiske Union mærkes i Mexico med angivelse af produkttypen som angivet i del C (Mærkning af vin) i bilag 2-E (Relevante bestemmelser om vinprodukter og spiritus).

9. Hver part beskytter følgende navne med hensyn til vinprodukter og spiritus i overensstemmelse med Pariserkonventionen til beskyttelse af industriel ejendomsret, udfærdiget i Paris den 20. marts 1883 (i det følgende benævnt "Pariserkonventionen"):

a) medlemsstatens navn og

b) navnet De Forenede Mexicanske Stater eller Mexico og dets stater.

10. En part skal tillade etiketter på vinprodukter eller spiritus med angivelse af alkoholindholdet udtrykt i volumen i følgende akronymer:

a) "% Alk. Vol."

b) "% Alk Vol."

c) "% alc. vol."

d) "% alc vol."

- e) "% Alc."
- f) "% Alc./Vol."
- g) "Alc()%vol."
- h) "% alc/vol"
- i) "alc()%vol".

ARTIKEL 2.24

Certificering af vinprodukter og spiritus

1. En part kan for vinprodukter, der importeres fra den anden part og markedsføres på dens marked, kun kræve den dokumentation og certificering, der er fastsat i del D (Dokumentation og certificering) i bilag 2-E (Relevante bestemmelser om vinprodukter og spiritus).
2. En part må ikke underkaste import af vinprodukter, der er produceret på den anden parts territorium, mere restriktive krav til importcertificering end dem, der er fastsat i denne aftale.

3. Parterne kan anvende deres love og forskrifter til at identificere forfalskede eller kontaminerede produkter efter den endelige import.
4. I tilfælde af en tvist anerkender parterne som referencemetoder de analysemetoder, der er i overensstemmelse med de standarder, der anbefales af internationale organisationer såsom Den Internationale Standardiseringsorganisation (ISO), eller, hvis disse metoder ikke findes, OIV's metoder.
5. Parterne tillader import til deres territorium af spiritus i overensstemmelse med de regler for importdokumentation eller certificering og analyserapporter, der er fastsat i deres love og forskrifter.
6. Den Europæiske Union kræver ved import af tequila og mezcal til Den Europæiske Union, at der for dens toldmyndigheder forelægges et eksportægthedscertifikat for disse produkter udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer, der er akkrediteret og godkendt af de mexicanske myndigheder¹³. Mexico fremlægger modeller til eksportægthedscertifikatet for tequila og mezcal og underretter Underudvalget om Handel med Vin og Spiritus om eventuelle ændringer i forbindelse med disse certifikater.

¹³ Det præciseres, at dette ikke berører parternes love og forskrifter vedrørende markedsføring og salg af disse produkter.

7. Parterne kan indføre midlertidige, supplerende importcertifikatkrav for vinprodukter og spiritus, der importeres fra den anden part, hvis legitime offentlige hensyn såsom sundheds- eller forbrugerbeskyttelse eller bekæmpelse af svig tilsiger det. I så fald skal parten give den anden part tilstrækkelige oplysninger og tilstrækkelig tid til at opfylde de yderligere krav.

Sådanne krav ikke må strække sig ud over den periode, som de offentlige hensyn eller risikoen for svig, der har begrundet kravenes indførelse, kræver.

8. Det fælles råd kan ændre del D (Dokumentation og certificering) i bilag 2-E (Relevante bestemmelser om vinprodukter og spiritus) for så vidt angår den dokumentation og certificering, der er omhandlet i stk. 1.

ARTIKEL 2.25

Gældende regler

Medmindre andet er fastsat i denne aftale, foregår import og markedsføring af produkter, der er omfattet af denne afdeling, og som handles mellem parterne, i overensstemmelse med de love og forskrifter, der gælder på den importerende parts territorium.

ARTIKEL 2.26

Overgangsforanstaltninger

Produkter, der på datoen for denne aftales ikrafttræden er fremstillet og mærket i overensstemmelse med en parts love og forskrifter og eksisterende aftaler mellem parterne, men som ikke er i overensstemmelse med denne afdeling, kan markedsføres i den importerende part på følgende betingelser:

- a) af grossister eller producenter i en periode på to år, eller
- b) af detailhandlere, indtil lagrene er opbrugt.

ARTIKEL 2.27

Meddelelser

Parterne sikrer rettidig underretning af hinanden om ændringer af love og forskrifter på de områder, der er omfattet af denne afdeling, og som har en indvirkning på produkter, der handles dem imellem.

ARTIKEL 2.28

Samarbejde om handel med vin og spiritus

1. Parterne samarbejder om og behandler spørgsmål vedrørende handel med vin og spiritus, herunder navnlig for så vidt angår:

- a) produktdefinitioner, certificering og mærkning, og
- b) anvendelsen af druesorter til vinframstilling og mærkning heraf.

2. For at lette den gensidige bistand mellem parternes håndhævende myndigheder udpeger hver part de kompetente myndigheder og organer, der er ansvarlige for gennemførelsen og anvendelsen af spørgsmål, der er omfattet af denne afdeling. Hvis en part udpeger mere end én kompetent myndighed eller et kompetent organ, sikrer den koordinering mellem disse myndigheder og organer. I så fald udpeger en part også én forbindelsesmyndighed, der skal fungere som det centrale kontaktpunkt for den anden parts myndighed eller organ.

3. Parterne meddeler hinanden navn og adresse på de kompetente myndigheder og organer, der er omhandlet i stk. 2, samt eventuelle ændringer heraf senest seks måneder efter datoen for denne aftales ikrafttræden.

4. De myndigheder og organer, der er omhandlet i denne artikel, arbejder tæt sammen og søger metoder til yderligere at forbedre den indbyrdes bistand ved anvendelsen af denne afdeling, navnlig med henblik på at bekæmpe svigagtig praksis.

ARTIKEL 2.29

Underudvalget om Handel med Vin og Spiritus

1. Underudvalget om Handel med Vin og Spiritus, der er nedsat ved stk. 1, litra c), i artikel 1.10 (Underudvalg og andre organer i denne aftales del III), skal:

- a) overvåge gennemførelsen og forvaltningen af denne afdeling
- b) udgøre et forum for samarbejde om spørgsmål vedrørende denne afdeling og udveksling af oplysninger, og
- c) påse, at denne afdeling gennemføres på korrekt vis.

2. Underudvalget om Handel med Vin og Spiritus kan fremsætte henstillinger og forberede afgørelser til det fælles råd, der kan vedtages som fastsat i denne afdeling.

AFDELING D

Ikketoldmæssige markedsadgangsforpligtelser for andre sektorer

ARTIKEL 2.30

Lægemidler

Hver parts specifikke ikketoldmæssige markedsadgangsforpligtelser vedrørende lægemidler og medicinsk udstyr er anført i bilag 2-F (Lægemidler).

ARTIKEL 2.31

Motorkøretøjer

Hver parts specifikke ikkemarkedsadgangsforpligtelser vedrørende motorkøretøjer og udstyr samt dele dertil er fastsat i bilag 2-G (Motorkøretøjer og udstyr og dele dertil).

KAPITEL 3

OPRINDELSESREGLER OG OPRINDELSESPROCEDURER

AFDELING A

Oprindelsesregler

ARTIKEL 3.1

Definitioner

1. Med henblik på dette kapitel forstås ved:
 - a) "kapitler", "positioner" og "underpositioner": de kapitler (tocifrede koder), positioner (firecifrede koder) og underpositioner (sekscifrede koder), der anvendes i det harmoniserede systems nomenklatur
 - b) "kompetent statslig myndighed": for Mexicos vedkommende den udpegede myndighed under økonomiministeriet (Secretaría de Economía) eller dennes efterfølger

- c) "sending": varer, som enten sendes samtidigt fra en bestemt eksportør til en bestemt modtager eller er omfattet af et gennemgående transportdokument, der dækker transporten fra eksportøren til modtageren, eller, såfremt et sådant dokument ikke foreligger, af en samlet faktura
- d) "toldmyndighed": den statslige myndighed, der i henhold til en parts lovgivning er ansvarlig for forvaltning, anvendelse og håndhævelse af love og forskrifter på toldområdet
- e) "eksportør": en person, der er etableret på en parts territorium, og som eksporterer fra den pågældende parts territorium og udfærdiger en udtalelse om oprindelse
- f) "importør": en person, der er etableret på en parts territorium, og som importerer en vare og anmoder om præferencetoldbehandling
- g) "materiale": alle former for bestanddele, råmaterialer, komponenter, dele eller lignende, der er anvendt til fremstillingen af et produkt
- h) "materialer uden oprindelsesstatus": materialer, som ikke har opnået oprindelsesstatus i henhold til dette kapitel
- i) "materialer med oprindelsesstatus" eller "produkter med oprindelsesstatus": materialer eller produkter, der har opnået oprindelsesstatus i henhold til dette kapitel

- j) "produkt": det produkt, der fremstilles, selv når det er bestemt til senere anvendelse som materiale i produktionen af et andet produkt, og
- k) "produktion": alle former for bearbejdning eller forarbejdning eller særlige operationer, herunder også samling.

ARTIKEL 3.2

Generelle krav

1. Med henblik på en parts anvendelse af præferencetoldbehandling på varer med oprindelsesstatus fra den anden part i overensstemmelse med denne aftale anses følgende produkter for at have oprindelse i den part, hvor den sidste produktion fandt sted:
 - a) produkter, der er fuldt ud fremstillet i den pågældende part i den i artikel 3.4 anvendte betydning
 - b) produkter fremstillet i den pågældende part udelukkende af materialer med oprindelsesstatus eller
 - c) produkter, der er fremstillet i den pågældende part og indeholder materialer uden oprindelsesstatus, forudsat at de opfylder kravene i bilag 3-A (Produktspecifikke oprindelsesregler).
2. Et produkt, der anses for at have oprindelse i en part i overensstemmelse med stk. 1, skal opfylde alle andre gældende betingelser i dette kapitel for indrømmelse af præferencetoldbehandling på grundlag af en anmodning i henhold til artikel 3.16.

3. Hvis et produkt har opnået oprindelsesstatus, anses de materialer uden oprindelsesstatus, der anvendes i produktionen af det pågældende produkt, ikke som materialer uden oprindelsesstatus, når det pågældende produkt indgår som materiale i et andet produkt.
4. For at opnå oprindelsesstatus skal produktet være produceret uden afbrydelse i en part som omhandlet i stk. 1, litra a) til c).

ARTIKEL 3.3

Kumulation af oprindelse

1. Et produkt med oprindelse i en part betragtes som et produkt med oprindelse i den anden part, hvis produktet anvendes som materiale i produktionen af et andet produkt i den anden part¹⁴.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis:
 - a) produktionen af et produkt ikke er mere vidtgående end de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 3.6, og
 - b) det med overvejende grad af sandsynlighed kan dokumenteres, at formålet med denne produktion er at omgå parternes finans- eller skattelovgivning.

¹⁴ Hvis parterne ikke har samme oprindelsesregler for et materiale, skal oprindelsesreglerne for det pågældende materiale fastsættes i overensstemmelse med de regler, der gælder i den eksporterende part.

ARTIKEL 3.4

Fuldt ud fremstillede produkter

1. Følgende produkter anses for at være fuldt ud fremstillet i en part:
 - a) mineralske produkter, som er udvundet af dens jord eller havbund
 - b) planter og vegetabiliske produkter, der er dyrket eller høstet dér
 - c) levende dyr, som er født og opdrættet dér
 - d) produkter fra levende dyr, som er opdrættet dér
 - e) produkter fra slagtede dyr, som er født og opdrættet dér
 - f) produkter fra jagt eller fiskeri, som drives dér
 - g) produkter fra akvakultur dér, såfremt akvatiske organismer, herunder fisk, bløddyr, krebsdyr, andre hvirvelløse vanddyr samt vandplanter, er opdrættet og dyrket på basis af f.eks. æg, rogn, fiskeyngel, sættefisk eller larver gennem produktionsfremmende indgreb i opdræts- eller vækstprocesserne, f.eks. ved regelmæssig udsætning, fodring eller beskyttelse mod rovdyr

- h) produkter fra havfiskeri og andre produkter, som er hentet op fra havet af en parts fartøjer uden for dennes territorialfarvand
- i) produkter, som er fremstillet på en parts fabriksskibe udelukkende på grundlag af produkter som omhandlet i litra h)
- j) brugte varer indsamlet dér, og som kun er egnet til genindvinding af råmaterialer, herunder sådanne råmaterialer,
- k) affald og skrot hidrørende fra produktionsprocesser, som udføres dér
- l) produkter, som er udvundet af havbunden eller undergrunden under havbunden beliggende uden for en parts søterritorier, såfremt parten har rettigheder til at udnytte denne havbund eller undergrund, eller
- m) varer, som er fremstillet dér udelukkende på grundlag af de i litra a)-l) omhandlede produkter.

2. Ved "en parts fartøj" og "en parts fabriksskib" i stk. 1, litra h) og i), forstås et fartøj eller et fabriksskib, som:

- a) er registreret i en medlemsstat eller i Mexico
- b) sejler under en medlemsstats eller Mexicos flag og

c) opfylder én af følgende betingelser:

i) det er mindst 50 procent ejet af statsborgere i en medlemsstat eller i Mexico, eller

ii) det er ejet af virksomheder:

A) hvis hovedkontor og vigtigste forretningssted er beliggende i Den Europæiske Union eller Mexico, og

B) er mindst 50 procent ejet af offentlige enheder, statsborgere eller virksomheder i en medlemsstat eller i Mexico.

ARTIKEL 3.5

Tolerancer

1. Hvis et produkt ikke opfylder kravene i bilag 3-A (Produktspecifikke oprindelsesregler) som følge af anvendelsen af materialer uden oprindelsesstatus i produktionen, betragtes det pågældende produkt ikke desto mindre som et produkt med oprindelse i en part, forudsat at:

a) den samlede værdi af det pågældende materiale uden oprindelsesstatus ikke overstiger 10 % af produktets pris ab fabrik, og

b) ingen af de i bilag 3-A (Produktspecifikke oprindelsesregler) angivne procentsatser for maksimumsværdien eller -vægten af materialer uden oprindelsesstatus overstiges ved anvendelsen af dette stykke.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på produkter henhørende under kapitel 50 til 63, for hvilke tolerancerne i bemærkning 5 og 6 i afdeling A i bilag 3-A (Produktspecifikke oprindelsesregler) finder anvendelse.

3. Stk. 1 finder ikke anvendelse på produkter, der er fuldt ud fremstillet i en part med den i artikel 3.4 anvendte betydning. Hvis bilag 3-A (Produktspecifikke oprindelsesregler) kræver, at de materialer, der anvendes i produktionen af et produkt, er fuldt ud fremstillet, finder den tolerance, som er fastsat i stk. 1, anvendelse på summen af disse materialer.

ARTIKEL 3.6

Utilstrækkelig bearbejdning eller forarbejdning

1. Uanset artikel 3.2, stk. 1, litra c), anses et produkt ikke for at have oprindelse i en part, hvis produktionen af produktet i den pågældende part kun omfatter følgende aktiviteter udført på materialer uden oprindelsesstatus:

a) processer, som har til formål at sikre, at produkternes tilstand ikke forringes under transport og oplagring såsom lufttilførsel, udspredelse, tørring, frysning, afkøling, anbringelse i saltvand, svovlholdigt vand eller i vand, der er tilsat andre stoffer, fjernelse af beskadigede eller fordærvede dele og lignende

- b) enkel tilsætning af vand eller fortynding, der ikke ændrer produktets egenskaber væsentligt, eller dehydrering eller denaturering¹⁵ af produkter
- c) sigtning, sortering, klassificering eller tilpasning, herunder samling i sæt
- d) hvæsning, enkel slibning eller enkel tilskæring
- e) skrælning, udstening eller afskalning/udbælgning af frugter, nødder og grøntsager
- f) afskalning
- g) fjernelse af korn
- h) polering eller glasering af korn og ris, hel eller delvis formaling af ris
- i) farvning af sukker, tilsætning af smagsstoffer til sukker eller formning af sukker i stykker hel eller delvis formaling af krystalsukker
- j) ompakning, adskillelse og samling af kolli
- k) enkle emballeringsprocesser

¹⁵ Denaturering omfatter alkohol, der gøres uegnet til konsum ved tilsætning af giftige stoffer eller stoffer med ubehagelig smag.

- l) anbringelse eller trykning af mærker, etiketter, logoer og andre lignende kendetegn på selve produkterne eller deres emballage
- m) vask, rensning, afstøvning samt fjernelse af oxidlag, olie, maling eller andre belægninger
- n) enkel maling og polering
- o) enkel blanding af produkter¹⁶, også af forskellig art¹⁷
- p) samling af dele, der tariferes som komplette eller færdige varer i henhold til almindelig tariferingsbestemmelse 2 a) i de almindelige tariferingsbestemmelser vedrørende det harmoniserede system, eller anden enkel samling af dele
- q) demontering af et produkt i dele eller komponenter
- r) strygning eller presning af tekstiler og tekstilvarer
- s) slagtning af dyr, eller
- t) en kombination af to eller flere af de i litra a)-s) omhandlede processer.

¹⁶ Enkel blanding af produkter omfatter blanding af sukker.

¹⁷ Disse processer finder ikke anvendelse på blanding og opblanding i kapitel 27 til 30, 32 til 35 og 38.

2. Med henblik på stk. 1 anses processer for at være enkle, hvis der hverken kræves særlige færdigheder eller maskiner, apparater eller redskaber, som er specielt produceret eller installeret til gennemførelsen deraf, og når aktiviteter som følge af disse færdigheder, maskiner, apparater eller redskaber ikke tilfører produktet væsentlige egenskaber eller karakteristiske træk.

ARTIKEL 3.7

Kvalificerende enhed

1. I forbindelse med anvendelsen af dette kapitel forstås ved kvalificerende enhed det produkt, der anses for at være basisenheden ved tarifiering af produktet i det harmoniserede system.
2. Når et produkt består af en gruppe eller samling af genstande, som i henhold til det harmoniserede system tarifieres under én og samme position, udgør helheden den kvalificerende enhed
3. Når en sending består af et antal identiske produkter, der tarifieres under samme position, tages hvert enkelt produkt særskilt i betragtning ved anvendelsen af dette kapitel.

ARTIKEL 3.8

Regnskabsmæssig adskillelse

1. Hvis fungible materialer med og uden oprindelsesstatus anvendes i produktionen af en vare, kan forvaltningen af materialerne ske ved hjælp af en metode med regnskabsmæssig adskillelse, uden at materialerne opbevares i særskilte lagre.
2. Hvis fungible produkter med og uden oprindelsesstatus henhørende under kapitel 10, 15, 27, 28, 29, pos. 32.01 til 32.07 eller pos. 39.01 til 39.14 fysisk kombineres eller blandes på lagre i en part inden eksporten til den anden part, kan forvaltningen af disse produkter ske ved anvendelse af en metode med regnskabsmæssig adskillelse, uden at disse produkter opbevares i særskilte lagre.
3. I forbindelse med stk. 1 og 2 forstås ved fungible materialer eller fungible produkter materialer eller produkter, som er af samme art og kommercielle kvalitet, har de samme tekniske og fysiske egenskaber, og som for så vidt angår materialer ikke kan skelnes fra hinanden, når de indgår i det færdige produkt.
4. Den metode til regnskabsmæssig adskillelse, der anvendes til forvaltning af lagrene, anvendes i henhold til et lagerforvaltningssystem, der er i overensstemmelse med almindeligt anerkendte regnskabsprincipper i parten.

5. Lagerforvaltningssystemet skal til enhver tid sikre, at antallet af fremstillede produkter, der kan anses som produkter med oprindelsesstatus i en part, ikke overstiger det antal, der ville være opnået med en metode til fysisk adskillelse af lagrene.
6. En producent, der anvender et lagerforvaltningssystem, skal føre fortegnelser over, hvordan systemet fungerer, som er nødvendige for, at toldmyndighederne i den pågældende part kan kontrollere, om bestemmelserne i dette kapitel overholdes.
7. En part kan kræve, at anvendelsen af regnskabsmæssig adskillelse i henhold til denne artikel kræver forudgående tilladelse fra den pågældende parts toldmyndigheder.
8. Toldmyndighederne i en part kan indrømme den i stk. 7 omhandlede tilladelse på de vilkår, som de anser for at være hensigtsmæssige, og kan inddrage tilladelsen, hvis producenten benytter den på ukorrekt vis eller ikke opfylder de øvrige betingelser i dette kapitel.

ARTIKEL 3.9

Tilbehør, reservedele og værktøj

1. Tilbehør, reservedele og værktøj, der leveres som standardudstyr til materiel, maskiner, apparater eller køretøjer, og som er indbefattet i produktets pris eller ikke faktureres særskilt, betragtes som værende en del af dette produkt eller disse maskiner, apparater eller køretøjer.

2. Tilbehør, reservedele og værktøj som omhandlet i stk. 1 lades ude af betragtning ved bestemmelse af produktets oprindelse, undtagen ved beregningen af maksimumsværdien af materialer uden oprindelsesstatus, hvis et produkt er omfattet af en maksimumsværdi for materialer uden oprindelsesstatus i bilag 3-A (Produktspecifikke oprindelsesregler).

ARTIKEL 3.10

Sæt

Sæt som defineret i punkt 3 i de almindelige tariferingsbestemmelser vedrørende fortolkningen af det harmoniserede system betragtes som produkter med oprindelsesstatus i en part, hvis alle deres komponenter har oprindelsesstatus. Hvis et sæt består af varer med og uden oprindelsesstatus, anses sættet som helhed for at have oprindelse i en part, hvis værdien af varerne uden oprindelsesstatus ikke overstiger 15 % af sættets pris af fabrik.

ARTIKEL 3.11

Neutrale elementer

Ved bestemmelse af, om et produkt har oprindelsesstatus i en part, er det ikke nødvendigt at undersøge, om følgende elementer, som kan anvendes ved dets produktion, har oprindelsesstatus:

- a) brændstof, energi, katalysatorer og opløsninger

- b) udstyr, anordninger og tilbehør til prøvning eller inspektion af produktet
- c) handsker, briller, fodtøj, beklædning, sikkerhedsudstyr og tilbehør
- d) maskiner, værktøj, matricer og forme
- e) fabrik, udstyr, reservedele og materialer, der anvendes til vedligeholdelse af udstyr og bygninger
- f) smøremidler, fedtstoffer, kompositmaterialer og andre materialer, der anvendes i produktionen eller i forbindelse med drift af udstyr og bygninger og
- g) andre materialer, der ikke indgår eller bestemt til at indgå i produktets endelige sammensætning.

ARTIKEL 3.12

Emballeringsmaterialer, emballagematerialer og beholdere

1. Emballeringsmaterialer og beholdere, hvori produktet pakkes med henblik på detailsalg, lades ude af betragtning ved bestemmelse af produktets oprindelse, hvis de klassificeres sammen med produktet i henhold til punkt 5 i de almindelige tarifieringsbestemmelser vedrørende fortolkning af det harmoniserede system, undtagen ved beregningen af maksimumsværdien af materialer uden oprindelsesstatus, hvis et produkt er omfattet af en maksimumsværdi for materialer uden oprindelsesstatus i bilag 3-A (Produktspecifikke oprindelsesregler).

2. Emballeringsmateriale og beholdere, hvori et produkt er pakket til forsendelse, lades ude af betragtning ved bestemmelse af produktets oprindelse.

ARTIKEL 3.13

Returvarer

Hvis varer med oprindelsesstatus i en part, der er eksporteret fra denne part til et tredjeland, returneres, anses de som værende uden oprindelsesstatus, medmindre det kan godtgøres over for toldmyndighederne i den pågældende part, at returvarerne:

- a) er de samme varer som dem, der blev eksporteret, og
- b) ikke har undergået nogen behandling, ud over hvad der var nødvendigt for at bevare dem i god stand, mens de befandt sig i det pågældende tredjeland, eller under eksporten.

ARTIKEL 3.14

Uændret tilstand

1. De varer, som angives til import i en part, skal være de samme som dem, der er eksporteret fra den anden part, i hvilken de anses for at have oprindelse. Disse varer må ikke være ændret, omdannet på nogen måde eller være gjort til genstand for andre processer end dem, som har til formål at bevare dem i god stand, før de angives til import; undtaget herfra er anbringelse eller påføring af mærker, etiketter, segl eller andre særlige kendetegn, der skal sikre overholdelse af specifikke nationale krav i den importerende part.
2. Oplagring af varer eller sendinger kan finde sted i et tredjeland, forudsat at de forbliver under toldmyndighedernes tilsyn i det pågældende tredjeland.
3. Under forbehold af bestemmelserne i afdeling B kan opdeling af sendinger finde sted i et tredjeland, hvis opdelingen foretages af eksportøren eller under dennes ansvar, og forudsat at varerne forbliver under toldtilsyn i det pågældende tredjeland.
4. Stk. 1 til 3 anses for overholdt, medmindre toldmyndighederne har grund til at tro det modsatte. I sådanne tilfælde skal importøren i overensstemmelse med hver parts lovgivning fremlægge passende dokumentation for overholdelsen, såsom kontraktmæssige transportdokumenter som f.eks. konnossementer, faktuelle eller konkrete beviser på grundlag af mærkning, nummerering af kolli eller enhver form for bevis med tilknytning til selve varerne.

ARTIKEL 3.15

Udstillinger

1. Produkter med oprindelsesstatus, der afsendes til en udstilling i et tredjeland, og som efter udstillingen sælges til import til en part, opnår ved importen de fordele, som følger af bestemmelserne i denne aftale, forudsat at det over for toldmyndighederne kan godtgøres:
 - a) at en eksportør har sendt disse produkter fra en part til det tredjeland, hvor udstillingen foregår, og har ladet dem udstille dér
 - b) at denne eksportør har solgt produkterne eller på anden måde overdraget dem til en modtager i en part
 - c) at produkterne under udstillingen eller umiddelbart derefter er afsendt i den samme stand, i hvilken de blev sendt til udstillingen, og
 - d) at produkterne fra det tidspunkt, hvor de blev afsendt til udstillingen, ikke har været benyttet til andre formål end fremvisning på udstillingen.
2. Der skal udfærdiges en udtalelse om oprindelse i henhold til bestemmelserne i afdeling B, og denne udtalelse skal fremlægges for den importerende parts toldmyndigheder på de normale betingelser. Udstillingens navn og adresse skal anføres derpå.

3. Stk. 1 gælder for alle udstillinger, messer eller tilsvarende offentlige arrangementer af kommerciel, industriel, landbrugsmæssig eller håndværksmæssig karakter, som ikke er tilrettelagt med privat formål i forretninger eller handelslokaler med henblik på salg af disse produkter, forudsat at produkterne er under konstant toldkontrol.

4. Toldmyndighederne i den importerende part kan kræve dokumentation for, at produkterne er forblevet under toldkontrol i det tredjeland, hvor udstillingen finder sted, samt yderligere dokumentation for de betingelser, hvorunder de er blevet udstillet.

AFDELING B

Oprindelsesprocedurer

ARTIKEL 3.16

Anmodning om præferencetoldbehandling og udtalelse om oprindelse

1. Den importerende part indrømmer ved import præferencetoldbehandling til et produkt med oprindelse i den anden part med den i artikel 3.2 anvendte betydning på grundlag af importørens anmodning om præferencetoldbehandling, forudsat at alle andre krav i dette kapitel er opfyldt.

2. Anmodningen om præferencetoldbehandling baseres på en udtalelse om oprindelse, der er udstedt i overensstemmelse med artikel 3.18, og som afgives af eksportøren på en faktura eller ethvert andet handelsdokument.

3. Anmodningen om præferencetoldbehandling og udtalelsen om oprindelse som omhandlet i stk. 2 skal indgå i toldimportangivelsen i overensstemmelse med den importerende parts love og forskrifter.

4. En importør, der fremsætter en anmodning på grundlag af en udtalelse om oprindelse som omhandlet i stk. 2, skal opbevare udtalelsen om oprindelse og, hvis det kræves af den importerende parts toldmyndighed, forelægge en kopi heraf til dennes toldmyndighed.

5. Stk. 2, 3 og 4 finder ikke anvendelse i de tilfælde, der er anført i artikel 3.23.

ARTIKEL 3.17

Anmodninger om præferencebehandling efter import

1. Hver part sikrer, at en importør kan anmode om præferencetoldbehandling efter importen og opnå tilbagebetaling af overskydende told, der er betalt for den importerede vare, hvis importøren ikke har anmodet om præferencetoldbehandling på importtidspunktet, og den pågældende vare på importtidspunktet ville have opfyldt betingelserne for en sådan anmodning som havende oprindelsesstatus i overensstemmelse med artikel 3.2.

2. Importøren skal indgive en anmodning om præferencetoldbehandling senest et år efter importdatoen. Som en betingelse for indrømmelse af præferencetoldbehandling i henhold til stk. 1 kan en part kræve, at importøren:

- a) fremlægger en kopi af udtalelsen om oprindelse for den pågældende vare
- b) fremlægger alle andre dokumenter, der er nødvendige for import af varen, og
- c) erklærer, at varen havde oprindelsesstatus på importtidspunktet.

ARTIKEL 3.18

Betingelser for udfærdigelse af en udtalelse om oprindelse

1. En udtalelse om oprindelse som omhandlet i artikel 3.16, stk. 2, kan udfærdiges af en eksportør, der er registreret:
 - a) i Mexico som eksportør med tilladelse fra den kompetente offentlige myndighed på de betingelser, der anses for hensigtsmæssige for at kontrollere, at varerne har oprindelsesstatus, og at de øvrige betingelser i dette kapitel er opfyldt, og
 - b) i Den Europæiske Union som eksportør i overensstemmelse med relevant EU-lovgivning (systemet med registrerede eksportører).

2. Toldmyndighederne eller den kompetente offentlige myndighed tildeler den registrerede eksportør et nummer, der skal fremgå af udtalelsen om oprindelse. Toldmyndighederne eller den kompetente offentlige myndighed forvalter registreringsproceduren og kan trække registreringen tilbage i tilfælde af uretmæssig anvendelse fra eksportørens side.
3. Enhver eksportør kan udfærdige en udtalelse om oprindelse, jf. artikel 3.16, stk. 2, for enhver sending, der består af en eller flere pakker indeholdende produkter med oprindelsesstatus, hvis samlede værdi ikke overstiger 6 000 EUR.
4. Eksportøren udfærdiger en udtalelse om oprindelse ved hjælp af en af sprogudgaverne af teksten i bilag 3-B (Teksten til udtalelsen om oprindelse) på en faktura eller ethvert andet handelsdokument, som beskriver varen med oprindelsesstatus tilstrækkelig detaljeret til, at den kan identificeres.
5. Udtalelser om oprindelse skal være forsynet med eksportørens personlige håndskrevne underskrift. En eksportør, der er registreret i overensstemmelse med stk. 1, er ikke forpligtet til at underskrive sådanne erklæringer, forudsat at eksportøren påtager sig det fulde ansvar over for toldmyndighederne eller den kompetente offentlige myndighed i den eksporterende part for enhver udtalelse om oprindelse, der identificerer eksportøren, som om udtalelsen om oprindelse reelt var underskrevet af den pågældende eksportør.
6. En eksportør, som udfærdiger en udtalelse om oprindelse, skal når som helst på begæring af toldmyndighederne eller de kompetente offentlige myndigheder i den eksporterende part kunne fremlægge alle egnede dokumenter, som beviser, at de pågældende produkter har oprindelsesstatus, og at de øvrige betingelser i dette kapitel er opfyldt.
7. Eksportøren kan udfærdige en udtalelse om oprindelse ved eksporten af de varer, den vedrører, eller efter eksporten.

ARTIKEL 3.19

Gyldighed af udtalelsen om oprindelse

1. En udtalelse om oprindelse er gyldig i et år efter udfærdigelsesdatoen.
2. En udtalelse om oprindelse kan anvendes til:
 - a) en enkelt forsendelse af et produkt eller
 - b) flere forsendelser af identiske produkter inden for enhver periode, der er anført i udtalelsen om oprindelse, og som ikke overstiger 12 måneder.

ARTIKEL 3.20

Import i form af delforsendelser

Når varer henhørende under afsnit XV til XXI i det harmoniserede system på importørens anmodning og på de af den importerende parts toldmyndigheder fastsatte vilkår importeres i demonteret eller ikkemonteret stand med den i punkt 2a) i de almindelige tarifieringsbestemmelser vedrørende det harmoniserede system anvendte betydning, og denne import finder sted i form af delforsendelser, skal der ved importen af den første delforsendelse fremlægges en samlet udtalelse om disse varers oprindelse for toldmyndighederne.

ARTIKEL 3.21

Uoverensstemmelser og mindre fejl

1. Konstateres der mindre uoverensstemmelser mellem oplysningerne i udtalelsen om oprindelse og oplysningerne i de dokumenter, der forelægges toldmyndighederne med henblik på opfyldelse af formaliteterne i forbindelse med import af varerne, medfører det ikke af den grund, at en udtalelse er ugyldig, når det behørigt godtgøres, at dokumentet svarer til de frembudte produkter.
2. Den importerende parts toldmyndigheder må ikke afvise en anmodning om præferencetoldbehandling på grund af mindre fejl i udtalelsen om oprindelse, som f.eks. slåfejl.

ARTIKEL 3.22

Registreringsforpligtelser

1. En importør, der anmoder om præferencetoldbehandling for en vare, der importeres til en part, skal være i besiddelse af og opbevare den udtalelse om oprindelse, som eksportøren har udfærdiget, i tre år efter datoen for importen af produktet eller i en længere periode, som den importerende part kan præcisere.

2. En eksportør, der udfærdiger en udtalelse om oprindelse, skal være i besiddelse af og opbevare en kopi af udtalelsen om oprindelse og af alle andre fortegnelser, der viser, at produktet opfylder kravene for at opnå oprindelsesstatus, i tre år efter udfærdigelsen af udtalelsen om oprindelse eller i en længere periode, som den eksporterende part kan præcisere.
3. De fortegnelser, der skal opbevares i henhold til denne artikel, kan opbevares i elektronisk form.

ARTIKEL 3.23

Undtagelser fra udtalelsen om oprindelse

1. Varer, der indgår i forsendelser af lav værdi fra private afsendere til private modtagere eller medbringes af rejsende i deres personlige bagage, kan importeres som varer med oprindelsesstatus, uden at det er nødvendigt at fremlægge en udtalelse om oprindelse, forudsat at der er tale om import uden erhvervsmæssig karakter, at det erklæres, at varerne opfylder betingelserne i dette kapitel, og at der ikke er nogen tvivl om denne erklærings rigtighed.
2. Lejlighedsvis import, der udelukkende består af produkter bestemt til modtagernes eller rejsende og deres families personlige brug, anses ikke for import i erhvervsmæssigt øjemed, hvis det af varernes art og mængde fremgår, at der ikke er tale om et kommercielt formål, forudsat at importen ikke indgår i en række importaktiviteter, der med rimelighed kan anses for at være foretaget særskilt med henblik på at undgå kravet om en udtalelse om oprindelse.

3. Den samlede værdi af de i stk. 1 omhandlede varer må ikke overstige 500 EUR eller et tilsvarende beløb i partens valuta i tilfælde af forsendelser af lav værdi eller 1 200 EUR eller et tilsvarende beløb i partens valuta, hvis der er tale om varer, der indgår i rejsendes personlige bagage.

4. Intet i denne artikel må fortolkes således, at det forhindrer en part i at indføre passende toldkontrol for at sikre overholdelse af bestemmelserne i stk. 1 til 3.

ARTIKEL 3.24

Kontrol af oprindelse og administrativt samarbejde

1. Parterne meddeler hinanden adresser og kontaktoplysninger på de toldmyndigheder eller den kompetente statslige myndighed, der er ansvarlig for at kontrollere udtalelserne om oprindelse.

2. For at sikre en korrekt anvendelse af dette kapitel yder parterne gennem deres toldmyndigheder eller den kompetente offentlige myndighed hinanden gensidig bistand med henblik på at kontrollere, om varer har oprindelsesstatus, samt ægtheden af udtalelserne om oprindelse og nøjagtigheden af de oplysninger, der gives i disse udtalelser.

3. Kontrol af udtalelser om oprindelse foretages ved stikprøver og i øvrigt, når den importerende parts toldmyndigheder nærer begrundet tvivl om erklæringernes ægthed, de pågældende varers oprindelsesstatus eller opfyldelsen af de øvrige betingelser i dette kapitel.

4. Med henblik på gennemførelsen af bestemmelserne i stk. 3 anmoder den importerende parts toldmyndigheder skriftligt den eksporterende parts toldmyndighed eller den kompetente offentlige myndighed om en kontrol af oprindelsen ved at fremlægge:

- a) identiteten på den toldmyndighed, der foretager anmodningen
- b) navnet på den eksportør, der skal kontrolleres,
- c) kontrollens emne og omfang og
- d) en kopi af udtalelsen om oprindelse og, i givet fald, enhver anden relevant dokumentation.

5. Den eksporterende parts toldmyndighed eller den kompetente offentlige myndighed foretager kontrollen. Med henblik herpå er de berettiget til at kræve alle oplysninger og foretage alle former for kontrol af eksportørens regnskaber eller enhver anden kontrol, som de finder hensigtsmæssig.

6. Toldmyndigheden eller den kompetente offentlige myndighed i den eksporterende part underretter hurtigst muligt den toldmyndighed, der anmoder om kontrol, om resultaterne af denne kontrol. Resultaterne fremlægges i en skriftlig rapport, der klart angiver, om de pågældende varer kan anses for at have oprindelsesstatus, om udtalelsen om oprindelse er autentisk, og om de øvrige betingelser i dette kapitel er opfyldt. Denne skriftlige rapport skal indeholde:

- a) resultaterne af kontrollen
- b) en beskrivelse af de varer, der er genstand for kontrollen, og den tarifiering, som er relevant for anvendelsen af oprindelsesreglerne
- c) en beskrivelse af og en redegørelse for baggrunden for varens oprindelsesstatus og
- d) eventuel støttedokumentation.

7. Hvis der i tilfælde, hvor der er begrundet tvivl, ikke foreligger svar senest 10 måneder efter datoen for kontrolanmodningen, eller hvis svaret ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger til at fastslå de pågældende dokumenters ægthed eller varenes oprindelse, kan de anmodende toldmyndigheder afslå at indrømme præferencebehandling, medmindre der foreligger ekstraordinære omstændigheder.

8. Den importerende part underretter den eksporterende part senest 60 dage efter modtagelsen af den skriftlige rapport, hvis der er uoverensstemmelser i forbindelse med kontrolprocedurerne i denne artikel eller i forbindelse med fortolkningen af oprindelsesreglerne, når det skal fastslås, om en vare kan betegnes som havende oprindelsesstatus, og disse forskelle ikke kan løses gennem konsultationer mellem den toldmyndighed, der anmoder om kontrol, og den toldmyndighed eller den kompetente offentlige myndighed, der er ansvarlig for at foretage kontrollen.

9. Efter anmodning fra en af parterne skal parterne afholde og afslutte konsultationer senest 90 dage efter datoen for den i stk. 8 omhandlede underretning for at bilægge disse uoverensstemmelser. Fristen for at afslutte konsultationerne kan forlænges fra sag til sag efter fælles skriftlig overenskomst mellem parterne. Parterne søger at løse disse uoverensstemmelser i Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler, der er nedsat ved stk. 1, litra d), i artikel 1.10 (Underudvalg og andre organer i denne aftales del III).

10. Dette kapitel er ikke til hinder for, at en parts toldmyndigheder træffer enhver anden foranstaltning, som den finder nødvendig, indtil der er fundet en løsning på de i stk. 8 omhandlede uoverensstemmelser i henhold til denne aftale.

ARTIKEL 3.25

Fortrolighed

1. Hver part skal i overensstemmelse med sin lovgivning bevare fortroligheden af de oplysninger, som den har modtaget fra den anden part i henhold til dette kapitel, og beskytte disse oplysninger mod videregivelse.
2. Toldmyndighederne eller den kompetente statslige myndighed i den importerende part må kun anvende oplysninger, der er indhentet fra den anden part, med henblik på dette kapitel.
3. Toldmyndighederne eller den kompetente statslige myndighed i den eksporterende part må ikke fremlægge fortrolige forretningsoplysninger indhentet fra eksportøren, medmindre det er fastsat i dette kapitel.
4. Den importerende part må ikke anvende de oplysninger, som dens toldmyndigheder har indhentet i henhold til dette kapitel, i straffesager, der gennemføres af en domstol eller en dommer, medmindre den eksporterende part formelt skriftligt underrettes af den importerende part om de oplysninger, den har til hensigt at anvende, og om begrundelsen for anvendelsen, og forudsat at den eksporterende part ikke gør indsigelse.

5. Intet i denne aftale må fortolkes således, at det forhindrer en part i at anvende fortrolige oplysninger med henblik på forvaltning eller håndhævelse af toldlovgivningen i forbindelse med dette kapitel eller på anden måde påkrævet i henhold til partens lovgivning, herunder i administrative, kvasiretlige eller retlige procedurer.

ARTIKEL 3.26

Administrative foranstaltninger og sanktioner

En part indfører administrative foranstaltninger og sanktioner over for enhver person, der med henblik på at opnå præferencetoldbehandling for varer udfærdiger eller lader udfærdige et dokument, der indeholder urigtige oplysninger.

AFDELING C

Andre bestemmelser

ARTIKEL 3.27

Anvendelse af dette kapitel på Ceuta og Melilla

1. Med henblik på dette kapitel og for så vidt angår Den Europæiske Union omfatter udtrykket "part" ikke Ceuta og Melilla.

2. Når varer med oprindelse i Mexico importeres til Ceuta eller Melilla, skal de i enhver henseende indrømmes samme toldbehandling i henhold til denne aftale, som der indrømmes varer med oprindelse i Den Europæiske Unions toldområde i henhold til protokol nr. 2 til akten vedrørende kongeriget Spaniens og republikken Portugals tiltrædelse af Den Europæiske Union. Mexico skal ved import af varer, der er omfattet af denne aftale, og som har oprindelse i Ceuta og Melilla, indrømme dem den samme toldbehandling, som der indrømmes varer, der importeres fra og har oprindelse i Den Europæiske Union.
3. Med de fornødne ændringer finder oprindelsesreglerne og oprindelsesprocedurerne, som omhandlet i dette kapitel, anvendelse på varer, der eksporteres fra Mexico til Ceuta og Melilla, og på varer, der eksporteres fra Ceuta og Melilla til Mexico.
4. Ceuta og Melilla betragtes som et enkelt territorium.
5. Eksportøren skal anføre "Mexico" eller "Ceuta og Melilla" i felt 3 i teksten til udtalelsen om oprindelse, afhængigt af varens oprindelse.
6. De spanske toldmyndigheder er ansvarlige for anvendelsen og gennemførelsen af dette kapitel i Ceuta og Melilla.

ARTIKEL 3.28

Fyrstendømmet Andorra og Republikken San Marino

Præferencetoldbehandlingen af varer med oprindelsesstatus i Andorra og San Marino og bestemmelsen af disse varers oprindelse er fastsat i bilag 3-C (Fyrstendømmet Andorra og Republikken San Marino).

ARTIKEL 3.29

Forklarende bemærkninger

Forklarende bemærkninger vedrørende fortolkningen, anvendelsen og forvaltningen af dette kapitel findes i bilag 3-D (Forklarende bemærkninger).

ARTIKEL 3.30

Overgangsbestemmelser

1. For varer, for hvilke der er fremsat anmodning om præferencetoldbehandling og som blev importeret inden denne aftales ikrafttræden, gælder de regler og betingelser, der er fastsat i bilag III til afgørelse nr. 2/2000 truffet af Det Fælles Råd EF-Mexico den 23. marts 2000 og tillæg I til V hertil, i en periode på højst tre år efter denne aftales ikrafttræden.

2. Et oprindelsesbevis, der er udstedt i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag III til afgørelse nr. 2/2000 truffet af det fælles råd EF-Mexico den 23. marts 2000 og tillæg I til V hertil, for varer, for hvilke der ikke er fremsat anmodning om præferencetoldbehandling senest på datoen for denne aftales ikrafttræden, er ikke gyldigt.

3. For varer, som ved denne aftales ikrafttræden enten er i transit fra den eksporterende part til den importerende part eller er under toldkontrol i den importerende part uden betaling af importtold og afgifter, fremsættes en anmodning om præferencetoldbehandling i overensstemmelse med artikel 3.16, forudsat at disse varer opfylder kravene i dette kapitel.

ARTIKEL 3.31

Ændringer til kapitlet

Det fælles råd kan ved afgørelse ændre bestemmelserne i kapitlet og bilag 3-A til 3-D.

ARTIKEL 3.32

Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler

Med henblik på en effektiv gennemførelse og anvendelse af dette kapitel har Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler de funktioner, der er anført i artikel 4.17 (Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler).

KAPITEL 4

TOLD OG HANDELSLETTELSER

ARTIKEL 4.1

Generelle mål

1. Parterne anerkender betydningen af told og handelslettelser i forbindelse med de skiftende globale handelsvilkår.
2. Parterne anerkender, at de i forbindelse med deres import-, eksport- og transitkrav og -procedurer bør tage hensyn til toldinstrumenter og internationale handelsinstrumenter og -standarder, der gælder på told- og handelsområdet, såsom de væsentlige elementer i den reviderede Kyotokonvention om forenkling og harmonisering af toldprocedurer, der blev udfærdiget i Kyoto den 18. maj 1973 og vedtaget af Rådet for Verdenstoldorganisationen i juni 1999, den internationale konvention om det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem, der blev udfærdiget i Bruxelles den 14. juni 1983, samt Verdenstoldorganisationens rammestandarder til sikring og fremme af den globale samhandel (Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade), der blev vedtaget i juni 2005 (i det følgende benævnt "SAFE-rammen for standarder") og Verdenstoldorganisationens tolldatamodel.

3. Parterne anerkender, at deres love og forskrifter skal være ikkediskriminerende, og at toldprocedurerne skal være baseret på anvendelsen af moderne metoder og effektiv kontrol for beskytte og fremme lovlig handel.
4. Parterne anerkender også, at deres toldprocedurer ikke må være mere administrativt byrdefulde eller handelsbegrænsende end nødvendigt for at nå legitime mål, og at de bør anvendes på en måde, der er forudsigelig, konsekvent og gennemsigtig.
5. For at sikre gennemsigtighed, effektivitet, integritet og ansvarlighed i transaktionerne skal hver part:
 - a) hvor det er muligt, forenkle og revidere krav og formaliteter med henblik på hurtig frigivelse og fortoldning af varer
 - b) arbejde hen imod yderligere forenkling og standardisering af oplysninger og dokumentation som kræves af toldmyndigheder og andre organer for at reducere den tid og de omkostninger, der er forbundet hermed for erhvervsdrivende, herunder små og mellemstore virksomheder, og
 - c) sikre, at de højeste standarder for integritet opretholdes gennem anvendelse af foranstaltninger, der afspejler principperne i de relevante internationale konventioner og instrumenter på området for told og handelslettelser.

6. Parterne er enige om at styrke deres samarbejde med henblik på at sikre, at de relevante love og procedurer samt de relevante myndigheders administrative kapacitet, opfylde målene om at fremme handelslettelser, samtidig med at man sikrer en effektiv toldkontrol.

ARTIKEL 4.2

Gennemsigtighed og offentliggørelse

1. Hver part sørger i passende omfang for regelmæssige konsultationer mellem grænsemyndigheder og virksomheder eller andre interesserede parter på sit territorium.
2. Hver part offentliggør straks, på en ikkediskriminerende og lettilgængelig måde, herunder online og så vidt muligt på engelsk, sine love, forskrifter og generelle administrative procedurer og retningslinjer vedrørende told og handelslettelser. Der er tale om følgende:
 - a) import-, eksport- og transitprocedurer, herunder procedurer ved havn, lufthavn og andre indgangssteder, samt de påkrævede formularer og dokumenter
 - b) anvendte told- og afgiftssatser af enhver art, der pålægges i forbindelse med import eller eksport
 - c) gebyrer og afgifter pålagt af eller på vegne af offentlige organer ved eller i forbindelse med import, eksport eller transit

- d) regler for klassificering eller værdiansættelse af varer med henblik på fortoldning
- e) almen gyldige love og administrative bestemmelser samt administrative afgørelser vedrørende oprindelsesregler
- f) import-, eksport- eller transitbegrænsninger eller -forbud
- g) bestemmelser om sanktioner for tilsidesættelse af import-, eksport- eller transitformaliteter
- h) klageprocedurer
- i) aftaler eller dele deraf med andre lande med hensyn til import, eksport eller transit
- j) procedurer vedrørende forvaltning af toldkontingenter
- k) åbningstider og arbejdsprocedurer for toldsteder i havne og ved grænseovergangssteder og
- l) informationskontorer med henblik på informationssøgning.

3. Hver part giver i overensstemmelse med sine love og forskrifter forhandlere og andre interesserede parter mulighed for og en passende frist til at fremsætte bemærkninger til den foreslåede indførelse eller ændring af alment gældende love og forskrifter vedrørende told og handelslettelser.

4. Hver part sikrer i overensstemmelse med sine love og forskrifter, at nye eller ændrede alment gældende love og forskrifter vedrørende told og handelslettelser eller oplysninger herom gøres offentligt tilgængelige så tidligt som muligt inden deres ikrafttræden, således at erhvervsdrivende og andre interesserede personer kan få kendskab hertil.
5. Hver part kan fastsætte, at stk. 3 og 4 ikke finder anvendelse på ændringer af toldsatter, foranstaltninger, der indebærer lempelse, foranstaltninger, hvis effektivitet kan blive undergravet som følge af overholdelse af stk. 3 eller 4, foranstaltninger, der anvendes i nødstilfælde, eller mindre ændringer af partens interne lovgivning og retsorden.
6. Hver part opretter eller opretholder et eller flere informationskontorer, der kan besvare forespørgsler fra erhvervsdrivende og andre interesserede personer vedrørende told og andre spørgsmål vedrørende handelslettelser, og gør oplysninger om procedurerne for sådanne forespørgsler offentligt tilgængelige online.
7. En part må ikke opkræve gebyr for besvarelse af forespørgsler eller tilvejebringelse af de fornødne formularer og dokumenter.
8. Informationskontorerne besvarer forespørgsler og udleverer formularer og dokumenter inden for en rimelig frist, der fastsættes af hver part og kan variere afhængig af arten og kompleksiteten af forespørgslen.

ARTIKEL 4.3

Data- og dokumentationskrav

1. Med henblik på at forenkle og minimere forekomsten af import-, eksport- og transitformaliteter, data- og dokumentationskrav og kompleksiteten heraf sikrer hver part, hvor det er relevant, at disse formaliteter, data- og dokumentationskrav:
 - a) indføres og anvendes med henblik på hurtig frigivelse af varer, forudsat at betingelserne for frigivelsen er opfyldt
 - b) indføres og anvendes på en måde, der sigter mod at reducere tidsforbruget og omkostningerne til overholdelse for erhvervsdrivende
 - c) er det mindst handelsbegrænsende alternativ, hvis der med rimelighed var to eller flere alternativer til rådighed til at opfylde det eller de pågældende politiske mål, og
 - d) ikke opretholdes, heller ikke delvist, hvis der ikke længere er behov for dem.
2. Hver part anvender fælles toldprocedurer og ensartede tolldata- og dokumentationskrav ved frigivelse af varer på dens territorium. Intet i dette stykke forhindrer en part i at differentiere sine toldprocedurer og data- og dokumentationskrav på grundlag af elementer såsom risikostyring, varernes art og type eller transportmiddel.

ARTIKEL 4.4

Automatisering og anvendelse af informationsteknologi

1. Hver part skal:
 - a) anvende informationsteknologi, der fremskynder procedurerne for frigivelse af varer, med henblik på at fremme handelen mellem parterne
 - b) gøre elektroniske systemer tilgængelige for toldbrugere
 - c) gøre det muligt at indgive en toldangivelse i elektronisk format, og
 - d) anvende elektroniske eller automatiserede risikostyringssystemer.
2. Hver part indfører eller opretholder procedurer, der muliggør elektronisk betaling af told, skatter, gebyrer og afgifter, der opkræves af toldmyndighederne ved import og eksport.

ARTIKEL 4.5

Frigivelse af varer

1. Hver part indfører eller opretholder procedurer, der:
 - a) giver mulighed for hurtig frigivelse af varer inden for et tidsrum, der ikke er længere end nødvendigt til at sikre overholdelse af deres toldlove og andre love og forskrifter vedrørende handel
 - b) giver mulighed for forudgående elektronisk indsendelse og behandling af tolldata og -dokumentation og andre oplysninger inden varernes ankomst, således at varerne kan frigives fra toldkontrol ved ankomsten
 - c) giver mulighed for frigivelse af varerne ved det første ankomststed uden midlertidig overførsel til lagerhuse eller andre faciliteter, og
 - d) giver mulighed for frigivelse af varer før den endelige fastsættelse af told, skatter, gebyrer og afgifter, hvis en sådan fastsættelse ikke sker før eller straks ved ankomsten, forudsat at alle andre forskrifter er opfyldt; inden varerne frigives, kan en part kræve, at en importør stiller tilstrækkelig garanti i form af en sikkerhedsstillelse, et depositum eller et andet egnet instrument, som ikke må være større end det beløb, der er nødvendigt for at sikre betaling af told, skatter, gebyrer og afgifter for de varer, der er omfattet af garantien, og som skal indfries, når der ikke længere kræves garanti.

2. Hver part kan indføre eller opretholde foranstaltninger, der gør det muligt for erhvervsdrivende at drage fordel af en yderligere forenkling af toldprocedurene i overensstemmelse med dens love og forskrifter.

ARTIKEL 4.6

Risikostyring

1. Hver part indfører eller opretholder et risikostyringssystem for toldkontrol, som gør det muligt for toldmyndighederne at koncentrere deres inspektionsaktiviteter på højriskosendinger og fremskynde frigivelsen af lavriskosendinger.
2. Hver part udformer og anvender risikostyring således, at vilkårlig eller uberettiget diskrimination eller skjulte hindringer af den internationale handel undgås.
3. Hver part baserer sin risikostyring på en risikovurdering, der foretages ved hjælp af passende udvælgelseskriterier.
4. Hver part kan også udtage vilkårligt udvalgte sendinger til toldkontrol som led i sin risikostyring.
5. For at lette handelen gennemgår og ajourfører hver part regelmæssigt det i stk. 1 omhandlede risikostyringssystem, hvis det er relevant.

ARTIKEL 4.7

Forhåndsafgørelser

1. En forhåndsafgørelse er en skriftlig afgørelse, som en part gennem sine toldmyndigheder giver en ansøger forud for import til dens territorium af en vare, der er omfattet af ansøgningen, og som fastsætter den behandling, som parten skal give varen på importtidspunktet med hensyn til:
 - a) tarifieringen af varen
 - b) varens oprindelse¹⁸ og
 - c) alle andre spørgsmål, som parterne måtte blive enige om.
2. En part skal udstede forhåndsafgørelsen inden for en rimelig og bindende frist til den ansøger, som har indgivet en anmodning, herunder i elektronisk format, og den skal indeholde alle nødvendige oplysninger i overensstemmelse med den pågældende parts love og forskrifter. En part kan anmode om en prøve af den vare, for hvilken ansøgeren anmoder om en forhåndsafgørelse.
3. En forhåndsafgørelse skal gælde i mindst tre år efter udstedelsen, medmindre den lov, de kendsgerninger eller de omstændigheder, der ligger til grund for afgørelsen, har ændret sig.

¹⁸ I henhold til WTO's aftale om oprindelsesregler eller kapitel 3 (Oprindelsesregler og oprindelsesprocedurer) i denne aftale.

4. En part kan afslå at udstede en forhåndsafgørelse, hvis de forhold og omstændigheder, der ligger til grund for forhåndsafgørelsen, er genstand for administrativ eller retslig prøvelse, eller hvis anmodningen ikke er baseret på faktiske og konkrete kendsgerninger eller ikke vedrører en påtænkt anvendelse af forhåndsafgørelsen. Afviser en part at udstede en forhåndsafgørelse, underrettes ansøgeren straks herom skriftligt med angivelse af relevante kendsgerninger og grundlaget for afgørelsen.

5. Hver part offentliggør som minimum:

- a) betingelserne for ansøgning om en forhåndsafgørelse, herunder oplysninger, der skal forelægges, og formatet
- b) fristen for udstedelse af en forhåndsafgørelse, og
- c) forhåndsafgørelsens gyldighedsperiode.

6. Hvis en part tilbagekalder, ændrer eller annullerer en forhåndsafgørelse, underrettes ansøgeren skriftligt herom med angivelse af de relevante faktiske omstændigheder og grundlaget for afgørelsen. En part kan kun tilbagekalde, ændre eller annullere en forhåndsafgørelse med tilbagevirkende kraft, hvis afgørelsen var baseret på ufuldstændige, ukorrekte, unøjagtige, urigtige eller vildledende oplysninger.

7. En parts forhåndsafgørelse er bindende for den pågældende part for så vidt angår ansøgeren og bindende for ansøgeren

8. En part forelægger efter skriftlig anmodning fra en ansøger en revision af en forhåndsafgørelse eller en afgørelse om ændring, tilbagekaldelse eller annullering heraf.
9. Med forbehold af eventuelle fortrolighedskrav i dens love og forskrifter bestræber en part sig på at gøre de væsentlige elementer i sine forhåndsafgørelser offentligt tilgængelige, herunder online.

ARTIKEL 4.8

Autoriserede økonomiske operatører

1. Hver part opretter eller opretholder for operatører, der opfylder bestemte kriterier (autoriserede økonomiske operatører, i det følgende benævnt "AEO"), et partnerskabsprogram for handelslettelser (i det følgende benævnt "AEO-programmet") i overensstemmelse med SAFE-rammen for standarder.
2. De særlige kriterier¹⁹ for at kunne blive betragtet som en AOE skal offentliggøres og skal vedrøre overensstemmelse, eller risikoen for manglende overensstemmelse, med kravene i en parts love, forskrifter eller procedurer.

¹⁹ En part kan anvende kriterierne i artikel 7.7.2 i WTO-aftalen om handelslettelser.

3. De fastsatte kriterier for godkendelse som AEO udformes eller anvendes ikke med henblik på at udøve eller give anledning til vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af operatører, hvor de samme forhold gør sig gældende, og muliggør deltagelse af små og mellemstore virksomheder.
4. AEO-programmet skal omfatte særlige fordele for AEO'er under hensyntagen til parternes forpligtelser i overensstemmelse med artikel 7.7.3 i WTO-aftalen om handelslettelser, der blev vedtaget den 27. november 2014.
5. Parterne skal i det omfang, det er relevant og hensigtsmæssigt, samarbejde om at fastlægge gensidig anerkendelse af deres AEO-programmer, forudsat at programmerne er forenelige og baseret på tilsvarende kriterier og fordele.

ARTIKEL 4.9

Prøvelse eller klage

1. Hver part indfører effektive, hurtige, ikkediskriminerende og lettilgængelige procedurer for at sikre retten til at klage over en afgørelse i en toldsag.

2. Hver part sikrer, at en person, som modtager en afgørelse om en toldsag, på dens territorium har adgang til:

- a) en administrativ prøvelse, der foretages af, eller appel til en administrativ myndighed, som står over eller er uafhængig af den embedsmand eller det organ, som udstedte afgørelsen, eller
- b) retlig prøvelse af eller klage over afgørelsen.

3. Hver part sikrer, at en person, der har anmodet toldmyndighederne om en afgørelse og ikke har opnået en afgørelse om denne anmodning inden for de relevante frister, har ret til at klage.

4. Hver part sørger for, at den i stk. 2 omhandlede person modtager en administrative afgørelse med årsagerne til den pågældende afgørelse, således at denne person om nødvendigt har mulighed for prøvelse eller klage.

ARTIKEL 4.10

Sanktioner

1. Hver part fastsætter sanktioner for manglende overholdelse af dens love, forskrifter eller proceduremæssige krav vedrørende told eller anden lovgivning vedrørende import, eksport og transit af varer.

2. Hver part sikrer, at dens love og forskrifter på toldområdet fastsætter, at sanktioner, der pålægges for tilsidesættelse af partens love, forskrifter eller proceduremæssige krav vedrørende told, skal stå i et rimeligt forhold til tilsidesættelsen og være ikkediskriminerende.
3. Hver part sikrer, at en sanktion, som dens toldmyndigheder pålægger for en tilsidesættelse af dens love, forskrifter eller proceduremæssige krav vedrørende told, kun pålægges den person, der er juridisk ansvarlig for tilsidesættelsen.
4. Hver part sikrer, at den pålagte sanktion afhænger af sagens kendsgerninger og omstændigheder og står i et rimeligt forhold til tilsidesættelsens omfang og alvor.
5. Hver part skal undgå incitamenter eller interessekonflikter i forbindelse med vurderingen og opkrævningen af sanktioner og told.
6. Hver part opfordres til at overveje frivillig fremlæggelse af oplysninger forud for toldmyndighedernes konstatering af en tilsidesættelse af dens love, forskrifter eller proceduremæssige krav vedrørende told, som en potentiel formildende omstændighed ved fastsættelsen af sanktionen
7. Hver part sikrer, at der ved pålæggelsen af sanktioner for en tilsidesættelse af dens love, forskrifter eller proceduremæssige krav vedrørende told gives en skriftlig redegørelse til den person, som sanktionerne pålægges, med angivelse af tilsidesættelsens art og gældende love, bestemmelser eller procedurer, som ligger til grund for pålæggelsen af sanktionens beløbsmæssige størrelse og art.

8. Hver part fastsætter i sine love, forskrifter eller procedurer en fast frist, inden for hvilken dens toldmyndigheder kan indlede en procedure med henblik på at pålægge en sanktion for tilsidesættelse af dens love, forskrifter eller procedurer på toldområdet.

ARTIKEL 4.11

Toldsamarbejde og gensidig administrativ bistand

1. Parterne sikrer, at deres respektive myndigheder samarbejder på toldområdet for at sikre, at målene i artikel 4.1 opfyldes.
2. Parterne samarbejder bl.a. på følgende måde:
 - a) udveksling af oplysninger om deres toldlove og -forskrifter og gennemførelsen heraf samt om toldprocedurer, særlig med hensyn til:
 - i) forenkling og modernisering af toldprocedurer
 - ii) de grænsehåndhævelsesforanstaltninger, der anvendes af deres toldmyndigheder
 - iii) lettelse af transitforsendelser og omladning
 - iv) dialog med erhvervslivet, og
 - v) forsyningskædesikkerhed og risikostyring

- b) samarbejde om de toldrelaterede aspekter af at sikre og lette den internationale handelsforsyningskæde i overensstemmelse med SAFE-rammen for standarder, herunder med hensyn til deres AEO-programmer og deres gensidige anerkendelse, jf. artikel 4.8
- c) overvejelser om at udvikle fælles initiativer vedrørende import, eksport, andre toldprocedurer og handelslettelser, herunder teknisk bistand
- d) styrkelse af deres samarbejde på toldområdet i internationale organisationer som f.eks. WTO og Verdenstoldorganisationen (i det følgende benævnt "WCO")
- e) etablering af minimumstandarder for risikostyringsteknikker og de dermed forbundne krav og programmer i det omfang, det er praktisk muligt; hvis det er relevant og hensigtsmæssigt, overvejer parterne også gensidig anerkendelse af risikostyringsteknikker, risikostandarder og sikkerhedskontrol
- f) bestræbelser på at harmonisere deres datakrav vedrørende import-, eksport- og andre toldprocedurer ved at gennemføre fælles standarder og dataelementer i overensstemmelse med WCO's datamodel og
- g) opretholdelse af en dialog mellem deres respektive politiske eksperter for at fremme nytten, effektiviteten og anvendeligheden af forhåndsafgørelser.

3. Parterne yder hinanden administrativ bistand i toldspørgsmål i overensstemmelse med bestemmelserne i bilaget om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål, der blev vedtaget ved afgørelse nr. 5/2004 truffet af Det Fælles Råd EU-Mexico den 15. december 2004, som hermed er inkorporeret og gjort til en del af denne aftale. Enhver udveksling af information mellem parterne i overensstemmelse med dette kapitel er underlagt de krav om oplysningers fortrolighed og beskyttelse af personoplysninger, der er omhandlet i artikel 10 i nævnte bilag, med de fornødne ændringer, og alle krav om fortrolighed og privatlivets fred, der er fastsat i parternes respektive love og forskrifter.

ARTIKEL 4.12

One-stop-shop

1. Parterne bestræber sig på at udvikle eller opretholde one-stop-shops for at lette samlet elektronisk indgivelse af alle de oplysninger, der i henhold til toldlovgivningen og anden lovgivning skal afgives ved import, eksport og transit af varer.
2. Parterne bestræber sig på at samarbejde om interoperabilitet og strømlining af deres one-stop-shopsystemer, herunder ved at dele deres respektive erfaringer med at udvikle og udrulle deres one-stop-shopsystemer.

ARTIKEL 4.13

Transit og omladning

1. Hver part sikrer lettelse og effektiv kontrol af transitforsendelser og omladning gennem dens territorium.
2. Hver part bestræber sig på at fremme og gennemføre regionale transitordninger med henblik på at lette handelen mellem parterne.
3. Hver part sikrer, at alle berørte myndigheder og agenturer på dens territorium samarbejder og koordinerer med henblik på at lette transitrafikken.
4. Hver part tillader, at varer bestemt til import forsendes under toldkontrol fra et indgangstoldsted til et andet toldsted på dens territorium, hvorfra varerne frigives eller fortoldes.

ARTIKEL 4.14

Efterfølgende kontrol af toldbehandlingen

1. For at fremskynde frigivelsen af varer indfører eller opretholder hver part efterfølgende kontrol af toldbehandlingen for at sikre overholdelsen af dens love og forskrifter på toldområdet.

2. Hver part foretager en efterfølgende risikobaseret kontrol af toldbehandlingen.
3. Hver part foretager en efterfølgende kontrol af toldbehandlingen på gennemsigtig vis. Hvis der gennemføres en kontrol, og der er opnået afgørende resultater, underretter parten straks den person, hvis optegnelser kontrolleres, om resultaterne, årsagerne til resultaterne og den kontrollerede persons rettigheder og forpligtelser.
4. Parterne anerkender, at de oplysninger, der indhentes i forbindelse med en efterfølgende kontrol af toldbehandlingen, kan anvendes i forbindelse med efterfølgende administrative eller retlige procedurer.
5. Parterne anvender, i det omfang det er praktisk muligt, resultatet af en efterfølgende kontrol af toldbehandlingen ved gennemførelsen af risikostyring.

ARTIKEL 4.15

Toldklarerere

1. En part må i sine love og forskrifter på toldområdet ikke kræve obligatorisk anvendelse af toldklarerere.
2. Hver part offentliggør sine foranstaltninger vedrørende anvendelse af toldklarerere.
3. Hver part anvender gennemsigtige og objektive regler, hvis og når de godkender toldklarerere.

ARTIKEL 4.16

Inspektioner inden afsendelse

En part må ikke kræve obligatorisk inspektion inden afsendelsen som defineret i WTO-aftalen om inspektion før afsendelse i forbindelse med tarifiering og toldværdiansættelse²⁰.

ARTIKEL 4.17

Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler

1. Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler aflægger rapport til det blandede udvalg.
2. Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler, der er nedsat i henhold til artikel 1.10 (Underudvalg og andre organer i denne aftales del III), sikrer, at dette kapitel, kapitel 3 (Oprindelsesregler og oprindelsesprocedurer), bilaget om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål som omhandlet i artikel 4.11, stk. 3, og eventuelle yderligere toldrelaterede bestemmelser, der er aftalt mellem parterne, fungerer efter hensigten, og behandler alle spørgsmål, der opstår i forbindelse med deres anvendelse.

²⁰ Det præciseres, at denne artikel ikke udelukker inspektion inden afsendelse af sundheds- og plantesundhedsmæssige årsager.

3. Underudvalget:

- a) udarbejder om nødvendigt passende henstillinger til det blandede udvalg om:
 - i) gennemførelse og forvaltning af kapitel 3 (Oprindelsesregler og oprindelsesprocedurer)
og
 - ii) eventuelle ændringer af kapitel 3 (Oprindelsesregler og oprindelsesprocedurer)
- b) vedtager forklarende bemærkninger for at lette gennemførelsen af kapitel 3 (Oprindelsesregler og oprindelsesprocedurer)
- c) overvåger gennemførelsen og forvaltningen af dette kapitel
- d) udgør et forum for konsultationer om og drøftelse af alle spørgsmål vedrørende told, navnlig toldprocedurer, toldværdiansættelse, toldordninger, toldnomenklatur, toldsamarbejde og gensidig bistand i toldspørgsmål
- e) udgør et forum for konsultationer og drøftelse af spørgsmål vedrørende oprindelsesregler, oprindelsesprocedurer og administrativt samarbejde

- f) forbedrer samarbejdet om udvikling, anvendelse og håndhævelse af toldprocedurer, gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål, oprindelsesregler, oprindelsesprocedurer og administrativt samarbejde, og
- g) behandler alle andre spørgsmål vedrørende dette kapitel eller kapitel 3 (Oprindelsesregler og oprindelsesprocedurer), som parternes repræsentanter måtte aftale.

4. Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler kan undersøge behovet for og forberede det fælles råds afgørelser eller henstillinger om alle spørgsmål, der opstår i forbindelse med gennemførelsen af dette kapitel. Det fælles råd har beføjelse til at vedtage afgørelser om gennemførelsen af dette kapitel, hvor det er relevant, herunder med hensyn til AEO-programmer og gensidig anerkendelse heraf, fælles initiativer vedrørende toldprocedurer og handelslettelser samt teknisk bistand.

5. Parterne kan vedtage at afholde ad hoc-møder om spørgsmål vedrørende tolsamarbejde, oprindelsesregler eller gensidig administrativ bistand.

KAPITEL 5

HANDELSPOLITISKE BESKYTTELSESINSTRUMENTER

AFDELING A

Antidumping- og udligningsforanstaltninger

ARTIKEL 5.1

Generelle bestemmelser

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i medfør af artikel VI i GATT 1994, antidumpingaftalen og SCM-aftalen.
2. Med henblik på anvendelsen af midlertidige og endelige foranstaltninger bestemmes de pågældende varers oprindelse i overensstemmelse med hver parts ikkepræferenceoprindelsesregler.

ARTIKEL 5.2

Gennemsigtighed og retfærdig rettergang

1. Hver part gennemfører sine procedurer og anvender antidumping- og udligningsforanstaltninger på en retfærdig og gennemsigtig måde i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i antidumpingaftalen og SCM-aftalen.
2. Hver part underretter i en indledende fase af proceduren og under alle omstændigheder, inden der tages endeligt stilling, alle interesserede parter om de vigtigste kendsgerninger, der er under overvejelse, og som ligger til grund for afgørelsen om, hvorvidt der skal anvendes endelige foranstaltninger. Dette berører ikke anvendelsen af artikel 6, stk. 5, i antidumpingaftalen og artikel 12, stk. 4, i SCM-aftalen.
3. Hver part skal give enhver interesseret part i en antidumping- eller udligningstoldundersøgelse fuld mulighed for at forsvare sine interesser, forudsat at dette ikke forsinker gennemførelsen af undersøgelsen unødigt.
4. Definitionen af interesserede parter i antidumpingaftalens artikel 6.11 og SCM-aftalens artikel 12.9 finder anvendelse.

ARTIKEL 5.3

Indførelse af antidumping- og udligningstold

Afgørelsen om, hvorvidt den antidumping- eller udligningstold, der skal indføres, skal være den fulde dumpingmargen eller det fulde subsidiebeløb eller et lavere beløb, træffes af den importerende parts myndigheder i overensstemmelse med den pågældende parts lovgivning.

ARTIKEL 5.4

Endelig afgørelse

En part skal, når den træffer en endelig afgørelse, tage hensyn til de oplysninger, der er behørigt fremlagt af alle interesserede parter, der betragtes som sådanne i overensstemmelse med dens lovgivning.

ARTIKEL 5.5

Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

En part må ikke anvende tvistbilæggelse i henhold til kapitel 31 (Tvistbilæggelse) vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af bestemmelserne i denne afdeling.

AFDELING B

Globale beskyttelsesforanstaltninger

ARTIKEL 5.6

Generelle bestemmelser

Hver part bevarer sine rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel XIX i GATT 1994 og artikel 5 i landbrugsaftalen og i henhold til aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.

ARTIKEL 5.7

Gennemsigtighed

1. Uanset artikel 5.6 skal en part, der indleder en global beskyttelsesundersøgelse eller agter at indføre globale beskyttelsesforanstaltninger, straks efter anmodning fra den anden part, og forudsat at sidstnævnte har en væsentlig interesse heri, fremlægge en skriftlig ad-hoc meddelelse med alle relevante oplysninger, der førte til indledningen af en global beskyttelsesundersøgelse eller indførelsen af globale beskyttelsesforanstaltninger, herunder vedrørende de foreløbige konstateringer, hvis det er relevant. Dette berører ikke anvendelsen af artikel 3.2 i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.

2. Indfører en part globale beskyttelsesforanstaltninger, skal den tilstræbe at gøre dette på en måde, der griber mindst muligt ind i den bilaterale handel.
3. Finder en part i forbindelse med stk. 2, at de retlige forudsætninger for indførelse af endelige beskyttelsesforanstaltninger er opfyldt og har til hensigt at indføre sådanne foranstaltninger, skal den give den anden part meddelelse herom og give mulighed for at afholde bilaterale konsultationer. Hvis der ikke er fundet en tilfredsstillende løsning senest 30 dage efter meddelelsen, kan den importerende part indføre passende endelige globale beskyttelsesforanstaltninger for at afhjælpe problemet.
4. Med henblik på denne artikel anses en part for at have en væsentlig interesse i de pågældende forhold, hvis den hører til de fem største leverandører af den importerede vare i den seneste treårsperiode, målt i absolut mængde eller værdi.

ARTIKEL 5.8

Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

En part må ikke anvende tvistbilæggelse i henhold til kapitel 31 (Tvistbilæggelse) vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af bestemmelserne i denne afdeling under henvisning til rettigheder og forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten.

AFDELING C

Bilaterale beskyttelsesforanstaltninger

UNDERAFDELING C.1

Generelle bestemmelser

ARTIKEL 5.9

Definitioner

Med henblik på afdeling C forstås ved:

- a) "kompetent undersøgelsesmyndighed":
 - i) for Den Europæiske Unions vedkommende: Europa-Kommissionen, og
 - ii) for Mexicos vedkommende: "Unidad de Prácticas Comerciales Internacionales de la Secretaría de Economía" (afdelingen for international handelspraksis under økonomiministeriet) eller dennes efterfølger

- b) "indenlandsk erhvervsgren": for så vidt angår et importeret produkt, samtlige producenter af samme eller direkte konkurrerende varer på en parts territorium eller de producenter, hvis samlede produktion af samme eller direkte konkurrerende varer udgør en betydelig del af den samlede indenlandske produktion af sådanne produkter
- c) "samme vare": en vare som er identisk med, dvs. i enhver henseende magen til den omhandlede vare, eller, hvis en sådan vare ikke findes, en anden vare, der — om end den ikke i enhver henseende er magen til — har egenskaber, som ligger tæt op ad den pågældende vares egenskaber
- d) "direkte konkurrerende vare": en vare, der måske ikke er identisk med den pågældende vare i enhver henseende, men som i høj grad kan substitueres med den pågældende vare, da den opfylder de samme funktioner²¹
- e) "alvorlig skade": en væsentlig samlet forringelse af den indenlandske erhvervsgrens stilling
- f) "trussel om alvorlig skade": en alvorlig skade, som baseret på kendsgerninger og ikke blot påstande, formodninger eller en fjern mulighed er af klart overhængende karakter, og

²¹ I denne henseende kan myndighederne analysere aspekter som f.eks. disse varers fysiske egenskaber, deres tekniske specifikationer, endelige anvendelsesformål og distributionskanaler. Denne liste er ikke udtømmende, og hverken en eller flere af disse faktorer er nødvendigvis udslagsgivende for afgørelsen.

g) "overgangsperiode":

- i) en periode på 10 år fra datoen for denne aftales ikrafttræden, eller
- ii) toldafviklingsperioden for de varer, der er opført i en parts toldafviklingsplan i bilag 2-A (Toldafviklingsplan), forudsat at toldafviklingsperioden for den pågældende vare er på 10 år eller derover plus tre år.

ARTIKEL 5.10

Anvendelse af en bilateral beskyttelsesforanstaltning

1. Hvis varer med oprindelse i en af parterne som følge af nedsættelse eller afskaffelse af told i henhold til denne aftale importeres til den anden parts territorium i så forhøjede mængder, i absolutte tal eller i forhold til den indenlandske produktion, og under sådanne vilkår, at det vil forvolde, eller der er fare for, at det vil forvolde, alvorlig skade for den indenlandske erhvervsgren, der producerer samme eller direkte konkurrerende varer, kan den importerende part, uanset afdeling B, indføre foranstaltninger i henhold til stk. 2 på de betingelser og efter de procedurer, der er fastlagt i denne afdeling.

2. Hvis betingelserne i stk. 1 er opfyldt, må den importerende part kun indføre bilaterale beskyttelsesforanstaltninger, som:

- a) suspenderer yderligere nedsættelse af toldsatsen for den pågældende vare som fastsat i denne aftale, eller
- b) forhøjer toldsatsen for den pågældende vare til et niveau, som ikke overstiger den laveste værdi af:
 - i) den mestbegunstigelsestoldsats, der gælder for varen på det tidspunkt, hvor foranstaltningen indføres, eller
 - ii) den mestbegunstigelsestoldsats, der gælder for varen på den dag, der går umiddelbart forud for datoen for denne aftales ikrafttræden.

3. Parterne er enige om, at hverken toldkontingenter eller kvantitative restriktioner vil være en tilladt form for bilaterale beskyttelsesforanstaltninger.

ARTIKEL 5.11

Betingelser og begrænsninger

1. En part må ikke anvende en bilateral beskyttelsesforanstaltning:
 - a) i større omfang og i længere tid end nødvendigt for at forebygge eller afhjælpe de i artikel 5.10 eller 5.15 beskrevne situationer
 - b) i en periode på over to år eller
 - c) ud over udløbet af overgangsperioden.

Den i litra b) omhandlede periode kan forlænges med endnu et år, hvis den importerende parts kompetente myndigheder efter procedurerne i afdeling C fastslår, at foranstaltningen fortsat er nødvendig for at forebygge eller afhjælpe de i artikel 5.10 eller 5.15 beskrevne situationer og lette en tilpasning, forudsat at beskyttelsesforanstaltningens samlede anvendelsesperiode, inklusive den oprindelige anvendelsesperiode og enhver forlængelse heraf, ikke overstiger tre år.

2. En part må kun anvende en bilateral beskyttelsesforanstaltning på varer med oprindelsesstatus, der er opført i bilag 2-A (Toldafviklingsplan), og som er omfattet af præferencebehandling i henhold til denne aftale.

3. For at lette enhver tilpasning i en situation, hvor den forventede varighed af en bilateral beskyttelsesforanstaltning er på over et år, skal den part, der anvender foranstaltningen, gradvis liberalisere foranstaltningen med regelmæssige mellemrum i anvendelsesperioden.
4. Når en part ophører med at anvende en bilateral beskyttelsesforanstaltning, skal toldsatsen være den sats, der ville have været gældende for produktet i henhold til artikel 2.4 (Afskaffelse eller nedsættelse af told).

ARTIKEL 5.12

Midlertidige foranstaltninger

1. Under kritiske omstændigheder, hvor en forsinkelse kunne forvolde skade, som ville være vanskelig at afhjælpe, kan en part anvende en bilateral beskyttelsesforanstaltning midlertidigt uden at overholde betingelserne i artikel 5.22, stk. 1, når en foreløbig undersøgelse klart har vist, at der er importeret større mængder af en vare med oprindelsesstatus fra den anden part som følge af nedsættelsen eller afskaffelsen af en told i henhold til denne aftale, og at de importerede varer forvolder, eller truer med at forvolde de i artikel 5.10 og 5.15 beskrevne situationer.

2. Varigheden af en midlertidig foranstaltning må ikke overstige 200 dage, i løbet af hvilke parten skal overholde de relevante procedureregler i underafdeling C.2. Parten tilbagebetaler straks eventuelle toldforhøjelser, hvis den efterfølgende undersøgelse, der er beskrevet i underafdeling C.2, ikke fører til indførelse af endelige foranstaltninger i overensstemmelse med kravene i artikel 5.10 eller 5.15. En midlertidig foranstaltnings anvendelsesperiode medregnes som en del af den i artikel 5.11, stk. 1, litra b), omhandlede periode. Den importerende part underretter den anden part, når den indfører sådanne midlertidige foranstaltninger, og indbringer straks sagen for det blandede udvalg til undersøgelse, hvis den anden part anmoder herom.

ARTIKEL 5.13

Kompensation og suspension af indrømmelser

1. En part, der anvender en bilateral beskyttelsesforanstaltning, skal føre konsultationer med den anden part for i fællesskab at fastlægge en passende handelsliberaliserende kompensation i form af indrømmelser, der i alt væsentligt har tilsvarende virkninger for handelen. Den part, der anvender en bilateral beskyttelsesforanstaltning, skal give mulighed for sådanne konsultationer senest 30 dage efter indførelsen af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning.

2. Hvis de i stk. 1 omhandlede konsultationer ikke fører til en aftale om handelsliberaliserende kompensation senest 30 dage efter indledningen af konsultationerne, kan den part, der berøres af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, suspendere anvendelsen af indrømmelser, der har virkninger for handelen, der i alt væsentligt svarer til den anden parts bilaterale beskyttelsesforanstaltning, senest 90 dage efter foranstaltningens anvendelse.
3. Den part, der berøres af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, underretter skriftligt den anden part herom mindst 30 dage før suspensionen af indrømmelserne i overensstemmelse med stk. 2.
4. Forpligtelsen til at yde kompensation i henhold til stk. 1 og retten til at suspendere indrømmelserne i henhold til stk. 2 udløber på datoen for ophævelsen af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning.

ARTIKEL 5.14

Anvendelse af beskyttelsesforanstaltninger og tidsrummet mellem foranstaltninger

1. En part må ikke anvende en beskyttelsesforanstaltning som omhandlet i denne afdeling på import af en vare, der tidligere har været omfattet af en sådan foranstaltning, medmindre der er forløbet en periode svarende til halvdelen af den periode, hvori beskyttelsesforanstaltningen blev anvendt i den umiddelbart foregående periode.

2. En part må ikke samtidig for samme vare og i samme periode anvende:
 - a) en bilateral beskyttelsesforanstaltning eller en midlertidig beskyttelsesforanstaltning i henhold til denne aftale og
 - b) en beskyttelsesforanstaltning i henhold til artikel XIX i GATT 1994 og i henhold til aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.

ARTIKEL 5.15

Regioner i den yderste periferi

1. Hvis en vare med oprindelse i Mexico importeres direkte til en eller flere af regionerne i Den Europæiske Unions yderste periferi i så forhøjede mængder og under sådanne vilkår, at det forårsager eller truer med at forårsage en alvorlig forværring i den økonomiske situation i den pågældende region i den yderste periferi, kan Den Europæiske Union efter at have undersøgt, om der er alternative løsninger, undtagelsesvis indføre bilaterale beskyttelsesforanstaltninger, som er begrænset til territoriet i den pågældende region i den yderste periferi.
2. Alle de bestemmelser i afdeling C, der finder anvendelse på bilaterale beskyttelsesforanstaltninger, finder også anvendelse på enhver beskyttelsesforanstaltning, der vedtages i forbindelse med regionerne i Den Europæiske Unions yderste periferi, uden at det berører stk. 1.
3. En bilateral beskyttelsesforanstaltning, der er begrænset til regionerne i Den Europæiske Unions yderste periferi, finder kun anvendelse på varer, der er omfattet af præferencebehandling i henhold til denne aftale.

4. Med henblik på stk. 1 forstås ved "alvorlig forværring": store vanskeligheder i en økonomisk sektor, hvor der produceres samme eller direkte konkurrerende varer. Konstateringen af alvorlig forværring skal være baseret på objektive faktorer, herunder følgende elementer:

- a) stigningen i importmængden i absolutte tal eller i forhold til produktionen i Unionen eller i forhold til import fra andre kilder og
- b) virkningerne af denne import på den relevante erhvervsgrens eller den pågældende økonomiske sektors situation, herunder på salgstallene, produktionen, den finansielle situation og beskæftigelsen.

UNDERAFDELING C.2

Procedureregler for bilaterale beskyttelsesforanstaltninger

ARTIKEL 5.16

Lovvalg

Ved anvendelsen af bilaterale beskyttelsesforanstaltninger skal den kompetente undersøgelsesmyndighed overholde bestemmelserne i denne underafdeling og i tilfælde, der ikke er omfattet af denne underafdeling, anvende de regler, der er fastsat i henhold til den pågældende parts lovgivning, så længe disse regler er i overensstemmelse med bestemmelserne i afdeling C.

ARTIKEL 5.17

Indledning af en beskyttelsesprocedure

1. En kompetent undersøgelsesmyndighed kan indlede en beskyttelsesprocedure efter skriftlig anmodning indgivet af eller på vegne af den indenlandske erhvervsgren eller under ekstraordinære omstændigheder på eget initiativ. For Den Europæiske Unions vedkommende kan ansøgningen indgives af en eller flere EU-medlemsstater på vegne af den indenlandske erhvervsgren. Anmodningen anses for at være indgivet af eller på vegne af den indenlandske erhvervsgren, hvis den har tilslutning fra indenlandske producenter, hvis samlede produktion udgør mere end 50 % af den samlede produktion af samme vare eller direkte konkurrerende varer fremstillet af den del af den indenlandske erhvervsgren, som enten giver udtryk for tilslutning til eller opposition mod anmodningen. Der indledes dog ikke en undersøgelse, når de indenlandske producenter, der udtrykkeligt giver deres tilslutning til anmodningen, tegner sig for mindre end 25 % af den samlede nationale produktion af samme vare eller direkte konkurrerende varer fremstillet af den indenlandske erhvervsgren.
2. Når undersøgelsen er indledt, stilles den i stk. 1 omhandlede anmodning straks til rådighed for rette vedkommende, med undtagelse af de fortrolige oplysninger deri.

3. Når der indledes en beskyttelsesprocedure, offentliggør den kompetente undersøgelsesmyndighed en meddelelse om indledning af proceduren i partens officielle tidende. I meddelelsen angives den enhed, der har indgivet den skriftlige ansøgning, i givet fald, den pågældende importerede vare, den position, underposition eller det toldnummer, hvorunder den er tariferet i henhold til det harmoniserede system, arten af og tidspunktet for den afgørelse, der skal træffes, den frist, inden for hvilken interesserede parter kan tilkendegive deres synspunkter skriftligt og indgive oplysninger, det sted, hvor den skriftlige anmodning og alle andre ikkefortrolige dokumenter, der er indgivet under proceduren, kan konsulteres, samt navn, adresse og telefonnummer på det kontor, der skal kontaktes, for at få yderligere oplysninger. Hvis den kompetente undersøgelsesmyndighed beslutter at afholde en offentlig høring, kan tid og sted for den offentlige høring enten medtages i indledningsmeddelelsen eller meddeles på et senere tidspunkt i proceduren, forudsat at en sådan meddelelse gives i god tid i forvejen. Hvis der ikke er planlagt nogen offentlig høring ved undersøgelsens begyndelse, skal indledningsmeddelelsen indeholde en frist, inden for hvilken interesserede parter kan anmode om at blive hørt mundtligt af den kompetente undersøgelsesmyndighed.

4. For så vidt angår en beskyttelsesprocedure, der er indledt på grundlag af en skriftlig anmodning indgivet af en enhed, der hævder, at den repræsenterer den indenlandske erhvervsgren, offentliggør den kompetente undersøgelsesmyndighed ikke indledningsmeddelelsen i henhold til stk. 3 uden først omhyggeligt at vurdere, om ansøgningen opfylder kravene i dens lovgivning og kravene i stk. 1, og omfatter rimelig dokumentation for, at importen af en vare med oprindelsesstatus fra den anden part er steget som følge af nedsættelsen eller afskaffelsen af en told i henhold til denne aftale, og at denne import forvolder eller truer med at forvolde den påståede alvorlige skade eller den påståede alvorlige forværring af den økonomiske situation.

ARTIKEL 5.18

Undersøgelse

1. En part må kun anvende en beskyttelsesforanstaltning, efter at den pågældende parts kompetente undersøgelsesmyndighed har foretaget en undersøgelse i henhold til de procedurer, der er fastlagt i denne underafdeling. Undersøgelsen skal omfatte en rimelig offentlig meddelelse til alle interesserede parter og offentlige høringer eller andre egnede måder, hvorpå importører, eksportører og andre interesserede parter kan fremlægge beviser og give udtryk for deres synspunkter, herunder mulighed for at svare på indlæg fra andre parter.
2. Hver part sikrer, at dens kompetente undersøgelsesmyndighed afslutter en sådan undersøgelse senest et år efter indledningen heraf.

ARTIKEL 5.19

Konstatering af alvorlig skade eller trussel herom og årsagssammenhæng

1. I undersøgelsen med henblik på at afgøre, om øget import forvolder eller truer med at forvolde alvorlig skade for den indenlandske erhvervsgren, vurderer den kompetente undersøgelsesmyndighed alle relevante objektive og kvantificerbare faktorer, der har betydning for den indenlandske erhvervsgrens situation, herunder navnlig hastigheden og størrelsen af stigningen i importen af den pågældende vare i absolutte og relative tal i forhold til den indenlandske produktion, den øgede imports andel af det indenlandske marked og niveauændringer for salg, produktion, produktivitet, kapacitetsudnyttelse, fortjeneste og tab og beskæftigelse.

2. Der træffes ikke afgørelse om, at øget import forårsager eller truer med at forårsage de situationer, der er beskrevet i artikel 5.10 eller 5.15, medmindre det på grundlag af objektive beviser fremgår af undersøgelsen, at der er en klar årsagssammenhæng mellem den øgede import af den pågældende vare og de situationer, der er beskrevet i artikel 5.10 eller 5.15. Hvis andre faktorer end den øgede import samtidig forårsager de situationer, der er beskrevet i artikel 5.10 eller 5.15, tilskrives en sådan skade eller trussel herom eller en alvorlig forværring af den økonomiske situation eller trussel herom ikke den øgede import.

ARTIKEL 5.20

Høringer

Under hver beskyttelsesprocedure skal den kompetente undersøgelsesmyndighed:

- a) afholde en offentlig høring efter at have givet et rimeligt varsel, således at alle interesserede parter, der betragtes som sådanne i henhold til den pågældende parts lovgivning, kan give møde personligt eller gennem en advokat, fremlægge beviser og blive hørt om den alvorlige skade eller truslen herom eller om den alvorlige forværring af den økonomiske situation eller truslen herom og om en passende afhjælpning eller

- b) alternativt giver Den Europæiske Union alle interesserede parter mulighed for at blive hørt, forudsat at de har indgivet en skriftlig anmodning inden for den frist, der er fastsat i indledningsmeddelelsen, og hvoraf det fremgår, at de sandsynligvis vil blive berørt af resultatet af undersøgelsen, og at der er særlige grunde til at høre dem mundtligt.

ARTIKEL 5.21

Fortrolige oplysninger

Oplysninger, der i sagens natur er fortrolige, eller som meddeles på fortroligt grundlag, skal, når det er berettiget, behandles som fortrolige af den kompetente undersøgelsesmyndighed. Sådanne oplysninger kan ikke videregives uden tilladelse fra den part, der har afgivet dem. Parter, der indgiver fortrolige oplysninger, anmodes om at indgive ikkefortrolige sammendrag heraf eller, hvis disse parter angiver, at disse oplysninger ikke kan sammenfattes, grundene til, at der ikke kan fremlægges et sammendrag. Disse sammendrag skal være tilstrækkeligt detaljerede til at sikre en rimelig forståelse af de fortrolige oplysningers egentlige indhold. Finder den kompetente undersøgelsesmyndighed, at en anmodning om fortrolig behandling ikke er berettiget, og er den pågældende part enten ikke rede til at lade oplysningerne offentliggøre eller til at tillade deres videregivelse i generaliseret form eller i sammendrag, kan undersøgelsesmyndigheden undlade at tage hensyn til sådanne oplysninger, medmindre det fra relevant side på tilfredsstillende måde kan godtgøres, at oplysningerne er korrekte.

ARTIKEL 5.22

Vedtagelse, meddelelse, høring og offentliggørelse

1. Hvis en part finder, at der foreligger en af de situationer, der er omhandlet i artikel 5.10 eller 5.15, indbringer den straks sagen til undersøgelse i det blandede udvalg. Det blandede udvalg kan fremsætte enhver henstilling, der er nødvendig for at afhjælpe de opståede situationer. Hvis det blandede udvalg ikke senest 30 dage efter sagens indbringelse for udvalget har fremsat henstillinger med henblik på at afhjælpe situationen, eller der ikke er fundet nogen anden tilfredsstillende løsning, kan den importerende part indføre den passende bilaterale beskyttelsesforanstaltning til afhjælpning af situationen i overensstemmelse med afdeling C.
2. Den kompetente undersøgelsesmyndighed giver den eksporterende part alle relevante oplysninger, herunder beviser for alvorlig skade eller trussel herom eller for en alvorlig forværring eller trussel herom af den økonomiske situation forårsaget af øget import, en nøjagtig beskrivelse af den pågældende vare og den foreslåede bilaterale beskyttelsesforanstaltning, den foreslåede dato for indførelsen og den forventede varighed af den foreslåede bilaterale beskyttelsesforanstaltning.
3. En part skal straks underrette den anden part skriftligt, når den:
 - a) indleder en bilateral beskyttelsesprocedure i henhold til afdeling C
 - b) beslutter at indføre en midlertidig bilateral beskyttelsesforanstaltning

- c) konstaterer, at der foreligger alvorlig skade eller trussel herom eller en alvorlig forværring af den økonomiske situation eller trussel herom som følge af øget import, jf. artikel 5.19
 - d) beslutter at indføre eller forlænge en beskyttelsesforanstaltning, og
 - e) beslutter at ændre en tidligere vedtaget bilateral beskyttelsesforanstaltning.
4. Hvis en part giver meddelelse i henhold til stk. 3, litra a), skal en sådan meddelelse omfatte:
- a) en kopi af den ikkefortrolige udgave af ansøgningen og bilagene hertil eller, i tilfælde af undersøgelser indledt på den kompetente undersøgelsesmyndigheds initiativ, af de relevante dokumenter, der viser, at kravene i artikel 5.17 er opfyldt, samt et spørgeskema med nærmere oplysninger om, hvilke punkter de interesserede parter skal give oplysninger om, og
 - b) en præcis beskrivelse af den pågældende importerede vare.
5. Hvis en part giver meddelelse i henhold til stk. 3, litra b) eller c), skal meddelelsen indeholde en kopi af den offentlige udgave af dens konstatering og, hvis det er relevant, af det dokument, der indeholder den tekniske begrundelse, som konstateringen er baseret på.

6. Hvis en part giver meddelelse i henhold til stk. 3, litra d), om indførelsen eller forlængelsen af en bilateral beskyttelsesforanstaltning, skal den i denne meddelelse medtage:

- a) en kopi af den offentlige udgave af dens konstatering og, hvis det er relevant, af det dokument, der indeholder den tekniske begrundelse, som konstateringen er baseret på
- b) bevis for alvorlig skade eller trussel herom eller for en alvorlig forværring af den økonomiske situation eller trussel herom forårsaget af øget import af en vare med oprindelsesstatus fra den anden part som følge af nedsættelse eller afskaffelse af told i henhold til denne aftale
- c) en nøjagtig beskrivelse af den vare med oprindelsesstatus, der er omfattet af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, herunder den position eller underposition eller det toldnummer, hvorunder den er tariferet i henhold til det harmoniserede system
- d) en præcis beskrivelse af den anvendte eller forlængede bilaterale beskyttelsesforanstaltning
- e) den oprindelige dato for indførelsen af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, dens forventede varighed og eventuelt en tidsplan for gradvis liberalisering af foranstaltningen, og
- f) i tilfælde af en forlængelse af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, dokumentation for, at den pågældende indenlandske erhvervsgrens er ved at tilpasse sig.

7. Efter anmodning fra den part, der berøres af den bilaterale beskyttelsesprocedure i afdeling C, afholder den anden part konsultationer med den anmodende part for at gennemgå en meddelelse, der er indgivet i henhold til stk. 3, litra a) eller b).
8. Den part, der agter at anvende eller forlænge en bilateral beskyttelsesforanstaltning, underretter den anden part herom og giver mulighed for at afholde forudgående konsultationer for at drøfte en eventuel anvendelse eller forlængelse. Hvis der ikke er fundet en tilfredsstillende løsning senest 30 dage efter meddelelsen, kan førstnævnte part indføre foranstaltningen.
9. Den kompetente undersøgelsesmyndighed offentliggør også sine resultater og begrundede konklusioner om alle relevante faktiske og retlige spørgsmål i den pågældende parts officielle tidende, herunder en beskrivelse af den importerede vare og den situation, der har givet anledning til indførelsen af foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 5.10 eller 5.15, årsagssammenhængen mellem en sådan situation og den øgede import samt foranstaltningernes form, niveau og varighed.
10. De kompetente undersøgelsesmyndigheder behandler alle fortrolige oplysninger i fuld overensstemmelse med artikel 5.21.

KAPITEL 6

SUNDHEDS- OG PLANTESUNDHEDSFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 6.1

Definitioner

1. Med henblik på dette kapitel forstås ved:
 - a) "kompetente myndigheder: de kompetente myndigheder i hver part som omhandlet i bilag 6-A (Kompetente myndigheder)
 - b) "nødforanstaltning": en sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning, som den importerende part anvender på varer fra den anden part for at løse et akut problem vedrørende menneskers, dyrs eller planterers liv eller, sundhed, som opstår eller truer med at opstå i den importerende part og
 - c) "WTO's SPS-komité": Komitéen for Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger, der er nedsat i henhold til SPS-aftalens artikel 12.

2. Definitionerne i bilag A til SPS-aftalen samt i Codex Alimentarius (Codex), Verdensorganisationen for Dyresundhed (i det følgende benævnt "WOAH") og den internationale plantebeskyttelseskonvention, der blev undertegnet i Rom den 6. december 1951 (i det følgende benævnt "IPPC"), finder anvendelse på dette kapitel.

ARTIKEL 6.2

Mål

Dette kapitel har følgende mål:

- a) beskytte menneskers, dyrs eller planters sundhed på parternes respektive territorier og samtidig fremme handelen mellem dem
- b) styrke og fremme gennemførelsen af SPS-aftalen
- c) styrke kommunikationen, konsultationerne og samarbejdet mellem parterne, navnlig mellem deres kompetente myndigheder
- d) sikre, at de sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, som parterne gennemfører, ikke skaber unødvendige handelshindringer

- e) forbedre sammenhængen, sikkerheden og gennemsigtigheden i hver parts sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger og gennemførelsen heraf, og
- f) tilskynde de relevante internationale organisationer til at udarbejde og vedtage internationale standarder, retningslinjer og anbefalinger og fremme parternes gennemførelse heraf.

ARTIKEL 6.3

Anvendelsesområde

Dette kapitel finder anvendelse på en parts sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, der direkte eller indirekte påvirker handelen mellem parterne.

ARTIKEL 6.4

Forhold til SPS-aftalen

Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser over for hinanden i henhold til SPS-aftalen.

ARTIKEL 6.5

Ressourcer til gennemførelse

Hver part anvender de nødvendige ressourcer til effektivt at gennemføre dette kapitel.

ARTIKEL 6.6

Ækvivalens

1. Parterne erkender, at anerkendelsen af den anden parts sundheds- og plantesundhedsforanstaltningers ækvivalens er et vigtigt middel til at lette handelen.
2. Den importerende part anerkender den eksporterende parts sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger som ækvivalente med dens egne, hvis den eksporterende part over for den importerende part objektivt godtgør, at dens foranstaltning opnår det sundheds- og plantesundhedsbeskyttelsesniveau, som den importerende part finder passende.
3. Den importerende part har ret til at træffe den endelige afgørelse om, hvorvidt en sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning, der anvendes af den eksporterende part, opnår et sundheds- og plantesundhedsbeskyttelsesniveau, som den finder passende.

4. En part skal, når den vurderer eller konstaterer ækvivalensen af en foranstaltning fra den anden part, og hvis det er relevant, bl.a. tage hensyn til:

- a) afgørelser truffet af WTO's SPS-Komité
- b) de relevante internationale organisationers arbejde
- c) viden om og tidligere erfaring med handel med den anden part og
- d) oplysninger fra den anden part.

5. Hver part baserer sin vurdering, konstatering og opretholdelse af ækvivalens på standarder, retningslinjer og henstillinger fra de relevante internationale standardiseringsorganer eller, hvor det er relevant, på en risikovurdering.

6. Den importerende part indleder straks vurderingen for at konstatere ækvivalensen, hvis den modtager en anmodning om en ækvivalensvurdering fra den anden part, som understøttes af de fornødne oplysninger.

7. Når den importerende part afslutter ækvivalensvurderingen, underretter den straks den anden part herom.

8. Når den importerende part har fastslået, at den anerkender den eksporterende parts foranstaltning som ækvivalent, iværksætter den importerende part straks de nødvendige lovgivningsmæssige eller administrative foranstaltninger til gennemførelse af anerkendelsen.
9. Hvis en part agter at indføre, ændre eller ophæve en foranstaltning, der er genstand for en konstatering af ækvivalens, der påvirker handelen mellem parterne, skal den pågældende part, jf. dog artikel 6.16:
- a) underrette den anden part om sin hensigt på et passende tidligt tidspunkt, hvor eventuelle bemærkninger fra den anden part kan tages i betragtning
 - b) efter anmodning fra den anden part fremlægge oplysninger om og begrundelsen for de planlagte ændringer.
10. Den importerende part opretholder sin anerkendelse af ækvivalens, så længe foranstaltningen, som er genstand for den påtænkte ændring, forbliver i kraft.
11. Parterne drøfter på anmodning af en af parterne de påtænkte ændringer, der er meddelt i henhold til stk. 9, litra a). Den importerende part gennemgår alle oplysninger, der er indgivet i henhold til stk. 9, litra b), uden unødigt ophold.

12. Hvis en part indfører, ændrer eller ophæver en sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning, der er genstand for en afgørelse om ækvivalens fra den anden part, opretholder den importerende part sin anerkendelse af ækvivalens, forudsat at den eksporterende parts foranstaltninger vedrørende produktet fortsat opnår et passende sundheds- eller plantesundhedsbeskyttelsesniveau i den importerende part. Efter anmodning fra en part drøfter parterne straks den importerende parts afgørelse.

ARTIKEL 6.7

Risikovurdering

1. Parterne anerkender betydningen af at sikre, at deres respektive sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger er baseret på videnskabelige principper og er i overensstemmelse med de relevante internationale standarder, retningslinjer og anbefalinger.
2. Hvis en part mener, at en specifik sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning, der indføres eller opretholdes af den anden part, begrænser eller muligvis vil begrænse dens eksport, og at den pågældende foranstaltning ikke er baseret på en relevant international standard, retningslinje eller anbefaling, eller at der ikke findes en relevant standard, retningslinje eller henstilling, kan den pågældende part anmode om oplysninger fra den anden part. Den anmodede part giver den anmodende part en begrundelse og relevante oplysninger vedrørende denne foranstaltning.

3. Hvis de videnskabelige beviser er utilstrækkelige, kan en part midlertidigt vedtage en sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning på grundlag af de disponible, relevante oplysninger, herunder oplysninger fra relevante internationale organisationer. Under sådanne omstændigheder skal den pågældende part søge at indhente sådanne yderligere oplysninger, som er nødvendige, for at der kan foretages en mere objektiv risikovurdering og herefter en undersøgelse af sundheds- eller plantesundhedsforanstaltningen inden for en rimelig tidsfrist.

4. I erkendelse af parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til de relevante bestemmelser i SPS-aftalen må intet i dette kapitel fortolkes således, at det forhindrer en part i at:

- a) fastsætte det sundheds- eller plantesundhedsbeskyttelsesniveau, som den finder passende i overensstemmelse med artikel 5 i SPS-aftalen
- b) indføre eller opretholde en godkendelsesprocedure, der kræver, at der foretages en risikovurdering, inden den pågældende part giver et produkt adgang til sit marked eller
- c) vedtage eller opretholde sundheds- eller plantesundhedsforanstaltninger i overensstemmelse med SPS-aftalens artikel 5, stk. 7.

5. Hver part sikrer, at dens sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger ikke vilkårligt eller uberettiget diskriminerer mellem parterne, i tilfælde hvor der gælder identiske eller lignende forhold. En part må ikke anvende sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger på en måde, der udgør en skjult begrænsning af handelen mellem parterne.

6. En part, der foretager en risikovurdering, skal:

- a) tage hensyn til relevant vejledning fra WTO's SPS-Komité og internationale standarder, retningslinjer og anbefalinger
- b) overveje risikostyringsmuligheder, der ikke er mere handelsbegrænsende end nødvendigt for at opnå det sundheds- eller plantesundhedsbeskyttelsesniveau, den har fastslået er passende i overensstemmelse med SPS-aftalens artikel 5, stk. 3, under hensyntagen til den tekniske og økonomiske gennemførlighed, og
- c) tage hensyn til målet om at minimere de negative virkninger for handelen ved fastlæggelsen af et passende sundheds- eller plantesundhedsbeskyttelsesniveau i overensstemmelse med SPS-aftalens artikel 5, stk. 4, og vælge en risikostyringsmulighed, der ikke er mere handelsbegrænsende end nødvendigt for at nå dette sundheds- eller plantesundhedsmål, under hensyntagen til den tekniske og økonomiske gennemførlighed.

7. Efter anmodning fra den eksporterende part underretter den importerende part den eksporterende part om de fremskridt, der er gjort med hensyn til en specifik risikovurdering vedrørende en anmodning om markedsadgang fra den eksporterende part, og om enhver forsinkelse, der måtte opstå under processen.

8. Med forbehold af artikel 6.16 må en part ikke standse importen af et produkt fra den anden part, udelukkende fordi den pågældende part foretager en undersøgelse af dens sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, hvis den importerende part tillod import af det pågældende produkt fra den anden part, da undersøgelsen blev indledt.

ARTIKEL 6.8

Tilpasning til regionale forhold, herunder parasit- eller sygdomsfrie områder
og områder med en lav forekomst af parasitter eller sygdomme

Generelt

1. Parterne anerkender, at tilpasningen af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger til regionale parasit- eller sygdomsforhold er et vigtigt middel til at beskytte dyrs og planters liv eller sundhed og til at lette handelen.

2. Parterne anerkender begreberne parasit- eller sygdomsfrie områder og områder med lav forekomst af parasitter eller sygdomme, Bestemmelsen af sådanne områder skal baseres på faktorer som geografi, økosystemer, epidemiologisk overvågning og sundheds- eller plantesundhedskontrollens effektivitet.

3. Hvis den eksporterende part hævder, at områder på dens territorium er parasit- eller sygdomsfrie områder eller områder med en lav forekomst af parasitter eller sygdomme, tilvejebringer den de nødvendige beviser herfor, så den importerende part får et objektivt bevis for, at disse områder er og sandsynligvis forbliver henholdsvis parasit- eller sygdomsfrie områder eller områder med en lav forekomst af parasitter eller sygdomme. Til dette formål skal den eksporterende part efter anmodning fra den importerende part give rimelig adgang til at gennemføre inspektion, prøvning og andre relevante procedurer.
4. Ved bestemmelsen af de områder, der er omhandlet i stk. 2, ved beslutninger om regionalisering tager parterne hensyn til relevant vejledning fra WTO's SPS-Komité og baserer deres foranstaltninger på internationale standarder, retningslinjer og anbefalinger eller, hvis disse ikke opnår et passende sundheds- eller plantesundhedsbeskyttelsesniveau hos parten, på en risikovurdering, der er afpasset efter omstændighederne.
5. Ved bestemmelsen af de i stk. 2 omhandlede områder tager den importerende part hensyn til alle relevante oplysninger og tidligere erfaringer fra den eksporterende parts myndigheder.
6. Den importerende part kan beslutte, at en fremskyndet procedure kan anvendes til at behandle en anmodning fra den eksporterende part om anerkendelse af parasit- eller sygdomsfrie områder eller områder med lav forekomst af parasitter eller sygdomme.
7. Hvis den eksporterende part ikke er enig i den importerende parts afgørelse, skal den importerende part give den eksporterende part en begrundelse.

8. Efter anmodning fra den importerende part giver den eksporterende part en grundig redegørelse for og baggrundoplysninger for de konklusioner og afgørelser, der er omfattet af denne artikel. Under disse processer bestræber parterne sig på at undgå unødige forstyrrelser i handelen.

Dyr, animalske produkter og animalske biprodukter

9. Parterne anerkender princippet om zoneinddeling, som de er enige om at anvende i deres samhandel. Parterne anerkender også den officielle dyresundhedsmæssige status som fastlagt af WOAAH.

10. Den importerende part baserer normalt sin egen bestemmelse af den eksporterende parts dyresundhedsstatus på den dokumentation, som den eksporterende part har fremlagt i overensstemmelse med SPS-aftalen og WOAAH's sundhedskodeks for terrestriske dyr og WOAAH's sundhedskodeks for akvatiske dyr.

11. Den importerende part vurderer alle yderligere oplysninger, der er modtaget fra den eksporterende part, uden unødigt ophold og normalt senest 90 dage efter modtagelsen. Den importerende part kan anmode om inspektion på stedet i den eksporterende part og foretager enhver kontrol i overensstemmelse med principperne i artikel 6.11 og senest 90 dage efter den eksporterende parts modtagelse af anmodningen om kontrol, medmindre andet er aftalt mellem parterne.

12. Parterne anerkender begrebet segmentering og samarbejder på dette område.

Planter og planteprodukter

13. Parterne anerkender begreberne parasitfrie områder, parasitfrie produktionssteder og parasitfrie produktionsanlæg samt områder med lav forekomst af parasitter som midler til at beskytte planters liv eller sundhed og lette handelen som specificeret i de relevante internationale IPPC-standarder for plantesundhedsforanstaltninger (i det følgende benævnt "ISPM"), som de er enige om at anvende på varer, der handles mellem dem.

14. Efter anmodning fra den eksporterende part tager den importerende part, når den indfører eller opretholder plantesundhedsforanstaltninger, hensyn til parasitfrie områder, parasitfrie produktionssteder, parasitfrie produktionsanlæg samt områder med lav forekomst af parasitter, der er fastlagt af den eksporterende part i overensstemmelse med de relevante internationale standarder, retningslinjer og anbefalinger.

15. Den eksporterende part udpeger sine parasitfrie områder, parasitfrie produktionssteder, parasitfrie produktionsanlæg eller områder med lav forekomst af parasitter og formidler disse oplysninger til den anden part. Efter anmodning fremlægger den eksporterende part en fuldstændig redegørelse og baggrundsoplysninger i overensstemmelse med den relevante ISPM eller på anden måde, alt efter hvad der er relevant.

16. Med forbehold af artikel 6.16 baserer den importerende part i princippet sin egen bestemmelse af den eksporterende parts plantesundhedsstatus eller dele heraf på de oplysninger, som den eksporterende part har fremlagt i overensstemmelse med SPS-aftalen og den relevante ISPM.

17. Den importerende part vurderer alle yderligere oplysninger, der er modtaget fra den eksporterende part, uden unødigt ophold og normalt senest 90 dage efter modtagelsen. Den importerende part kan anmode om inspektion på stedet i den eksporterende part og foretager enhver kontrol i overensstemmelse med principperne i artikel 6.11 og senest 6 måneder efter den eksporterende parts modtagelse af anmodningen om kontrol, medmindre andet er aftalt mellem parterne. Når parterne når til enighed om en anden periode, tager de hensyn til parasittens og afgrødens biologi.

ARTIKEL 6.9

Gennemsigtighed

1. Parterne anerkender værdien af løbende at udveksle oplysninger om deres sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger og af at give den anden part mulighed for at fremsætte bemærkninger til deres foreslåede sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger.
2. I forbindelse med gennemførelsen af denne artikel tager parterne hensyn til relevant vejledning fra WTO's SPS-Komité og internationale standarder, retningslinjer og anbefalinger.

3. Medmindre der opstår eller der er fare for, at der vil opstå akutte problemer med menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhedsbeskyttelse, eller foranstaltningen er af handelsfremmende karakter, skal en part give meddelelse om en foreslået sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning, som kan påvirke handelen mellem parterne, og normalt give den anden part en frist på mindst 60 dage efter meddelelsen til at fremsætte skriftlige bemærkninger. Hvis det er muligt og hensigtsmæssigt, bør den pågældende part give mere en frist på end 60 dage til fremsættelse af bemærkninger og tage hensyn til enhver rimelig anmodning fra den anden part om at forlænge fristen for fremsættelse af bemærkninger. Efter anmodning besvarer parten den anden parts skriftlige bemærkninger på passende vis.

4. Parterne skal:

- a) tilstræbe gennemsigtighed med hensyn til sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger på handelsområdet
- b) øge den gensidige forståelse af hver parts sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger og anvendelsen heraf og
- c) udveksle oplysninger om spørgsmål vedrørende udvikling og anvendelse af sundheds- eller plantesundhedsforanstaltninger med henblik på at minimere deres negative virkninger for handelen mellem parterne.

5. Hver part giver efter anmodning fra den anden part og normalt senest 15 dage efter modtagelsen af anmodningen oplysninger om:

- a) importkrav, der gælder for importen af specifikke produkter og
- b) fremskridt med hensyn til ansøgningen om godkendelse af specifikke produkter.

6. De oplysninger, der er omhandlet i stk. 4, litra c), og stk. 5, anses for at være givet, hvis de er blevet stillet til rådighed ved meddelelse til WTO i overensstemmelse med de relevante regler og procedurer, eller hvis oplysningerne er blevet stillet gratis til rådighed på et offentligt tilgængeligt officielt websted i parten.

7. En part skal efter anmodning give den anden part de relevante oplysninger, som parten tog i betragtning ved udarbejdelse af den foreslåede foranstaltning, hvor det er relevant, og i det omfang, det er tilladt i henhold til kravene om fortrolighed og privatlivets fred hos den part, der stiller oplysningerne til rådighed.

8. En part kan anmode den anden part om, hvis det er hensigtsmæssigt og muligt, at drøfte eventuelle handelsproblemer i forbindelse med en foreslået sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning og om, hvorvidt der findes alternative, betydeligt mindre handelsbegrænsende tilgange til at nå målet med den pågældende foranstaltning.

9. Hver part offentliggør, fortrinsvis ad elektronisk vej, meddelelser om sundheds- eller plantesundhedsforanstaltninger i en officiel tidende eller på et websted.

10. Hver part sikrer, at teksten til eller meddelelsen om en sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning angiver den dato, hvor foranstaltningen træder i kraft, og retsgrundlaget for foranstaltningen.
11. Den eksporterende part underretter rettidigt og på passende vis den importerende part om:
- a) en betydelig sundheds- eller plantesundhedsmæssig risiko i forbindelse med den nuværende handel
 - b) nødsituationer, hvor en ændring i dyre- eller plantesundhedsstatus på den eksporterende parts territorium kan påvirke den nuværende handel
 - c) væsentlige ændringer i status for parasitter eller sygdomme, såsom forekomst og udvikling af parasitter eller sygdomme, herunder anvendelse af beslutninger om regionalisering, og
 - d) væsentlige ændringer i fødevaresikkerhed, parasit- eller sygdomsforvaltning, bekæmpelses- eller udryddelsespolitikker eller -praksis, der kan påvirke den nuværende handel.
12. Hvis det er muligt og hensigtsmæssigt, bør en part fastsætte en frist på mere end seks måneder mellem datoen for offentliggørelsen af en sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning, der kan påvirke handelen mellem parterne, og den dato, hvor foranstaltningen får virkning, medmindre foranstaltningen har til formål at løse et presserende problem med beskyttelse af menneskers, dyrs eller planter liv eller sundhed, eller foranstaltningen er af handelsfremmende karakter.
13. En part skal efter anmodning meddele den anden part oplysninger om alle sundheds- eller plantesundhedsforanstaltninger i forbindelse med import af et produkt til dens territorium.

ARTIKEL 6.10

Handelslettelser

Godkendelsesprocedurer

1. Parterne anerkender, at hver part har ret til at udvikle og anvende godkendelsesprocedurer for at sikre, at den importerende parts passende sundheds- og plantesundhedsbeskyttelsesniveau overholdes, samtidig med at de negative virkninger for handelen minimeres.
2. Parterne sikrer, at alle sundheds- og plantesundhedsgodkendelsesprocedurer, der påvirker handelen mellem parterne:
 - a) gennemføres og afsluttes uden unødigt ophold og
 - b) ikke anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af den anden part.
3. Parterne bestræber sig på at sikre, at produkter, der eksporteres til en anden part, opfylder den importerende parts passende sundheds- og plantesundhedsniveau. Med henblik herpå indfører og gennemfører den eksporterende part passende kontrolforanstaltninger, herunder risikobaserede inspektioner på stedet, hvor det er relevant. Den importerende part kan kræve, at den eksporterende parts relevante kompetente myndighed objektivt og på en måde, som den importerende part finder tilfredsstillende, påviser, at partens importkrav er opfyldt.

4. Hvis den importerende part kræver, at et produkt godkendes forud for importen, stiller denne part efter anmodning fra den eksporterende part straks oplysninger om sundheds- og plantesundhedsprocedurer til rådighed. Den importerende part skal navnlig sikre, at:
- a) den almindelige sagsbehandlingstid for den enkelte procedure offentliggøres, eller den forventede sagsbehandlingstid meddeles til den eksporterende part efter anmodning
 - b) når den importerende parts kompetente myndighed modtager en ansøgning, undersøger den straks, om dokumentationen er fuldstændig, og underretter på en præcis og fyldestgørende måde den eksporterende part om alle manglende elementer
 - c) den importerende parts kompetente myndighed hurtigst muligt fremsender resultaterne af proceduren præcist og fyldestgørende til den eksporterende part, således at der om nødvendigt kan træffes korrigerende foranstaltninger,
 - d) den importerende parts kompetente myndighed, selv om der i ansøgningen mangler elementer, så vidt det er praktisk muligt fortsætter med proceduren, hvis den eksporterende part anmoder herom, og
 - e) den importerende parts kompetente myndighed efter anmodning underretter den eksporterende part om, hvilken fase af proceduren man er kommet til, herunder en forklaring på eventuelle forsinkelser.

5. Hvis en part i forbindelse med godkendelsesprocessen kræver en risikovurdering, skal den pågældende part under normale omstændigheder straks og normalt senest et år efter datoen for modtagelsen af de oplysninger, der er nødvendige for eksport af produktet, gøre denne risikovurdering tilgængelig.
6. Hver part bestræber sig på at anvende rimelige frister for alle trin i sine godkendelsesprocesser og indleder disse processer straks efter modtagelse af en ansøgning fra den anden part.
7. Hver part skal undgå unødvendigt dobbeltarbejde og administrative byrder med hensyn til:
- a) enhver form for dokumentation, information eller handling, som kræves af ansøgeren som led i dens godkendelsesprocesser og
 - b) alle oplysninger, som parten vurderer som led i godkendelsesprocessen.
8. Hver part stiller straks eventuelle ændringer af de krævede godkendelsesprocesser eller dertil knyttede krav til rådighed. Hver part sikrer, at der er en rimelig frist mellem offentliggørelsen af eventuelle ændringer af dens godkendelsesprocedurer og dertil knyttede krav og ikrafttrædelsen heraf, for at give den anden part mulighed for at få kendskab hertil og tilpasse sig sådanne ændringer, undtagen i behørigt begrundede tilfælde vedrørende partens beskyttelsesniveau. Hver part bestræber sig på at tage hensyn til og undgå at forlænge godkendelsesprocessen for ansøgninger, der er indgivet inden offentliggørelsen af ændringerne. Hvis ændringen af godkendelsesprocessen nedbringer byrderne, må ikrafttrædelsen heraf ikke forsinkes unødigt.

9. En part skal efter anmodning rettidigt give den anden part oplysninger om, hvor hvilken fase af godkendelsesproceduren man er kommet til.

Specifikke plantesundhedsrelaterede betingelser

10. I overensstemmelse med de gældende standarder, der er fastlagt under IPPC, opretholder parterne løbende tilstrækkelige oplysninger om deres status for skadegørere, hvilket kan omfatte overvågnings-, udryddelses- og inddæmningsprogrammer samt deres resultater, til støtte for klassificeringen af skadegørere og for at begrunde plantesundhedsmæssige importforanstaltninger.

11. Hver part bestræber sig på at oprette og ajourføre en liste over regulerede skadegørere for produkter, som er omfattet af plantesundhedsmæssige hensyn. Listen skal omfatte:

- a) karantæneskadegørere, som ikke forekommer i nogen del af partens territorium
- b) karantæneskadegørere, som forekommer, men ikke er udbredt, og er under offentlig kontrol og
- c) regulerede ikkekarantæneskadegørere.

12. Parterne begrænser deres importkrav for planter eller planteprodukter, som er omfattet af plantesundhedsmæssige hensyn til de foranstaltninger, som sikrer fravær regulerede skadegørere. Sådanne importkrav finder anvendelse på hele den eksporterende parts territorium under hensyntagen til regionale forhold.

13. Sendinger af produkter, for hvilke der findes plantesundhedsforanstaltninger, accepteres på grundlag af passende garantier fra den eksporterende part uden forhåndsgodkendelsesordninger. Den importerende part kan på grundlag af en systemtilgang overdrage de dermed forbundne aktiviteter i forbindelse med handel med produkter til den eksporterende parts kompetente myndighed.
14. Parterne indfører kun plantesundhedsforanstaltninger, der er teknisk begrundede, står i forhold til den pågældende skadegørerrisiko og som udgør de mindst muligt restriktive foranstaltninger.
15. Med henblik på gennemførelsen af stk. 10 til 14 tager parterne hensyn til den relevante ISPM.

Særlige sundheds- og plantesundhedsmæssige importkrav

16. Hvis der findes flere sundheds- eller plantesundhedsforanstaltninger for at opnå den importerende parts passende beskyttelsesniveau, etablerer parterne efter anmodning fra den eksporterende part en teknisk dialog med henblik på at undgå unødvendige handelsforstyrrelser og vælge den mest praktiske løsning.

ARTIKEL 6.11

Revisioner

1. For at fastslå den eksporterende parts kapacitet til at give de krævede garantier og overholde den importerende parts sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger har den importerende part ret til, med forbehold af bestemmelserne i denne artikel, at foretage revisioner af den eksporterende parts kompetente myndigheder og dertil tilknyttede eller udpegede inspektionsordninger.
2. Den importerende part kan beslutte, at det er nødvendigt at foretage en revision som et af redskaberne til at vurdere den eksporterende parts ordninger for offentlig inspektion og udstedelse af certifikater. En sådan revision skal følge en systembaseret tilgang, der bygger på en undersøgelse af en stikprøve af systemprocedurer, -dokumenter eller -fortegnelser og om nødvendigt inspektioner på stedet af faciliteter, der er omfattet af revisionen.
3. Revisionerne skal primært fokusere på at evaluere effektiviteten af ordningerne for offentlig inspektion og udstedelse af certifikater samt den eksporterende parts kapacitet til at opfylde de sundheds- og plantesundhedsmæssige importkrav og de dertil knyttede kontrolforanstaltninger snarere end på at evaluere specifikke virksomheder eller anlæg med henblik på at konstatere den eksporterende parts kompetente myndigheds kapacitet til at føre og opretholde kontrol og give det importerende land de krævede garantier.

4. I forbindelse med en revision tager den importerende part hensyn til relevant vejledning fra WTO's SPS-Komité og følger internationale standarder, retningslinjer og anbefalinger.
5. Den importerende part fastsætter arten og hyppigheden af revisioner under hensyntagen til produktets iboende risici, resultaterne af tidligere importkontroller og andre tilgængelige oplysninger såsom revisioner og inspektioner foretaget af den eksporterende parts kompetente myndighed.
6. Hver part bestræber sig på at reducere hyppigheden og antallet af revisioner. Hvis den importerende part finder det nødvendigt at foretage en revision som et af redskaberne til at vurdere den eksporterende parts ordninger for offentlig inspektion og udstedelse af certifikater samt den eksporterende parts kapacitet til at opfylde de sundheds- og plantesundhedsmæssige importkrav og de dertil knyttede kontrolforanstaltninger, gælder følgende:
 - a) i forbindelse med den første eksportanmodning for et bestemt produkt foretager den importerende part en revision af en repræsentativ stikprøve fra den anden part og
 - b) i forbindelse med enhver efterfølgende eksportanmodning for samme produkt foretager den importerende part med det formål at forkorte godkendelsesproceduren kun en revision hos den eksporterende part i behørigt begrundede tilfælde. Hvis den importerende part foretager en revision, skal den give den eksporterende part en redegørelse.

7. Forud for revisionen drøfter og fastlægger de kompetente myndigheder i den importerende part og den eksporterende part i en revisionsplan:

- a) begrundelsen for, formålet med og omfanget af revisionen
- b) de kriterier eller krav, i forhold til hvilke den eksporterende part vil blive vurderet og
- c) tidsplanen og procedurerne for gennemførelse af revisionen.

Medmindre parterne aftaler andet, forelægger den importerende part en kontrolplan for den eksporterende part mindst 30 dage før revisionen.

8. Den importerende part giver den eksporterende part skriftlige oplysninger om resultaterne af revisionen ved hjælp af en revisionsrapport, der indeholder resultater, konklusioner og anbefalinger.

9. Den importerende part fremlægger udkastet til revisionsrapport for den eksporterende part senest 30 dage efter revisionens afslutning.

10. Den importerende part giver den eksporterende part mulighed for at fremsætte bemærkninger til resultaterne af revisionen. Den importerende part kan tage hensyn til disse bemærkninger, inden der drages konklusioner og træffes foranstaltninger. Den importerende part forelægger den eksporterende part en endelig skriftlig rapport senest to måneder efter modtagelsen af disse bemærkninger.

11. Den eksporterende part underretter den importerende part om eventuelle korrigerende foranstaltninger, der er truffet på grundlag af den importerende parts resultater og konklusioner.
12. Hver part sikrer, at der findes procedurer til at forhindre videregivelsen af fortrolige oplysninger, som er indhentet i forbindelse med en revision udført af den eksporterende parts kompetente myndigheder, herunder procedurer med henblik på at fjerne fortrolige oplysninger fra en endelig revisionsrapport, før rapporten gøres offentligt tilgængelig.
13. Eventuelle foranstaltninger, der træffes som følge af revision, skal stå i et rimeligt forhold til de identificerede risici og må ikke være mere handelsbegrænsende end nødvendigt for at opfylde et passende sundheds- eller plantesundhedsbeskyttelsesniveau i den importerende part. Hvis der anmodes herom, afholdes der konsultationer om situationen i overensstemmelse med artikel 6.19. Parterne tager alle oplysninger, der fremlægges i forbindelse med disse konsultationer, i betragtning.
14. Parterne afholder deres egne omkostninger i forbindelse med revisionen.

ARTIKEL 6.12

Importkontrol

1. Hver part sikrer, at dens importkontrol er risikobaseret, gennemføres uden unødigt ophold og anvendes på en forholdsmæssig og ikkediskriminerende måde.

2. Parterne sikrer, at produkter, der eksporteres til den anden part, opfylder den importerende parts sundheds- og plantesundhedsmæssige krav.
3. Hver part stiller efter anmodning oplysninger til rådighed for den anden part om sine importprocedurer, herunder hyppigheden af importkontrol vedrørende sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger og de faktorer, den anser for at være afgørende for de risici, der er forbundet med import.
4. Hvis en importkontrol viser, at et produkt ikke opfylder de relevante importkrav, skal den importerende part:
 - a) basere sin indsats på en vurdering af den pågældende risiko og sikre, at foranstaltningen ikke er mere handelsbegrænsende end nødvendigt for at opnå et passende sundheds- eller plantesundhedsbeskyttelsesniveau
 - b) underrette importøren eller dennes repræsentant om årsagerne til den manglende overholdelse, retsgrundlaget for foranstaltningen og, hvis det er relevant, om stedet for bortskaffelse af sendingen, og
 - c) give importøren eller dennes repræsentant mulighed for at fremlægge yderligere oplysninger med henblik på at bistå den pågældende part med at træffe en afgørelse.

5. Hvis en part forbyder eller begrænser importen af en vare fra den anden part på grundlag af et negativt resultat af en importkontrol, skal den importerende part i overensstemmelse med sin lovgivning på anmodning af den kompetente myndighed i den eksporterende part eller den operatør, der er ansvarlig for sendingen, skriftligt og ad sædvanlige kanaler give en begrundelse for forbuddet eller restriktionen, retsgrundlaget for eller tilladelsen til foranstaltningen og, hvis det er relevant, oplysninger om stedet for bortskaffelsen af sendingen²².
6. Hvis den afviste sending ledsages af et sundheds- eller plantesundhedscertifikat, underretter den importerende part den eksporterende parts kompetente myndighed herom og fremlægger alle relevante oplysninger, herunder retsgrundlaget for foranstaltningen, detaljerede laboratorieresultater og -metoder. Den importerende part opbevarer fysisk og elektronisk dokumentation vedrørende identifikation, indsamling, stikprøveudtagning, transport og opbevaring af analyseprøven og de analysemetoder, der anvendes på analyseprøven. Den importerende part underretter også importøren eller dennes repræsentant om bortskaffelsen af den pågældende sending. I tilfælde af tilbageholdelser af skadegørere skal skadegøreren angives på artsniveau i anmeldelsen, når det er muligt.
7. Hvis den importerende part fastslår, at der er et betydeligt, vedvarende eller tilbagevendende mønster af manglende overensstemmelse med en sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning, underretter den importerende part den eksporterende part om den manglende overensstemmelse.

²² Det præciseres, at intet i denne artikel er til hinder for, at en importerende part bortskaffer en sending, der har et infektiøst patogen eller en infektiøs skadegører, der, hvis der ikke træffes hasteforanstaltninger, kan sprede sig og forårsage skade på menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed på den pågældende parts territorium.

8. Uanset stk. 6 skal den importerende part efter anmodning give den eksporterende part tilgængelige oplysninger om varer fra den eksporterende part, for hvilke det er konstateret, at de ikke er i overensstemmelse med den importerende parts sundheds- eller plantesundhedsforanstaltninger.

9. Eventuelle gebyrer, der pålægges i forbindelse med procedurer til kontrol og sikring af overensstemmelsen med sundheds- eller plantesundhedsforanstaltninger, må ikke være højere end de faktiske omkostninger ved tjenesteydelsen.

ARTIKEL 6.13

Certificering

1. Hvis en part kræver et sundheds- eller plantesundhedscertifikat for import af en vare, baseres certifikatet på de internationale standarder i Codex, IPPC og WOAH.

2. Hver part sikrer, at dens certifikater, herunder eventuelle attester, udarbejdes på en sådan måde, at der ikke pålægges unødvendige byrder for handelen mellem parterne.

3. Den importerende part giver efter anmodning straks den anden part oplysninger om de certifikater, der kræves for en bestemt vare.

4. Parterne styrker deres samarbejde om at udvikle standardcertifikater med henblik på at mindske de administrative byrder og lette adgangen til deres respektive markeder.

5. Parterne fremmer indførelsen af elektroniske certifikater og andre teknologier til at fremme samhandelen.

6. Hver part accepterer udvekslingen af originale certifikater enten ved hjælp af en papirbaseret ordning eller en sikker metode til elektronisk dataoverførsel, der giver en tilsvarende garanti for udstedelse af certifikater. Den eksporterende part kan udstede officielle elektroniske certifikater, hvis den importerende part har fastslået, at de indebærer tilsvarende sikkerhedsgarantier, herunder med anvendelse af en digital signatur og en garanti for dokumentets ægthed.

ARTIKEL 6.14

Anvendelse af SPS-foranstaltninger

1. Hver part anvender sine sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger på den anden parts territorium, jf. dog artikel 6.8.

2. For at undgå vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling finder de samme importkrav anvendelse på den eksporterende parts territorium, hvor der findes identiske eller tilsvarende sundheds- eller plantesundhedsmæssige betingelser.

3. For den første eksportanmodning for et bestemt produkt indleder den importerende part straks godkendelsesproceduren for en ansøgning fra den anden part eller i givet fald fra en EU-medlemsstat eller en gruppe af EU-medlemsstater. Godkendelsesproceduren skal følge proceduren i artikel 6.10, og i tilfælde af en ansøgning fra en gruppe af medlemsstater, hvor der findes identiske eller tilsvarende sundheds- eller plantesundhedsbetingelser, må proceduren ikke tage længere tid end for en ansøgning fra én medlemsstat.

4. I forbindelse med en efterfølgende eksportanmodning vedrørende samme produkt godkender den importerende part ansøgningen senest seks måneder efter modtagelsen af anmodningen, undtagen i behørigt begrundede tilfælde. Anmodninger om oplysninger begrænses til, hvad der er nødvendigt, og skal tage hensyn til oplysninger, der allerede er tilgængelige for den importerende part, såsom oplysninger om den lovgivningsmæssige ramme og tidligere revisionsrapporter.

ARTIKEL 6.15

Afskaffelse af overflødige kontrolforanstaltninger

1. Parterne anerkender, at den eksporterende part er ansvarlig for at sikre, at virksomheder, anlæg og produkter, der er berettiget til eksport, overholder den importerende parts gældende sundhedskrav.

2. Opretholder den importerende part en liste over godkendte virksomheder eller anlæg til import af en bestemt vare, skal den, efter anmodning fra den eksporterende part ledsaget af passende garantier, godkende en virksomhed eller et anlæg beliggende på den eksporterende parts territorium uden forudgående inspektion heraf, såfremt følgende betingelser og procedurer er opfyldt:

- a) den importerende part har givet tilladelse til import af varen på grundlag af en evaluering af den ordning for kontrol af dyresundheds- og fødevarerikkerhedsbetingelser, der anvendes af den eksporterende parts kompetente myndigheder
- b) den pågældende virksomhed eller det pågældende anlæg skal være godkendt af den eksporterende parts kompetente myndighed
- c) den eksporterende parts kompetente myndighed skal have beføjelse til at suspendere eller tilbagetrække godkendelsen af den pågældende virksomhed eller det pågældende anlæg, og
- d) den eksporterende part har afgivet de relevante oplysninger, som den importerende part har anmodet om.

3. Den importerende part opfører sædvanligvis virksomhederne eller anlæggene på listen over godkendte virksomheder eller anlæg senest 45 dage efter datoen for modtagelsen af den eksporterende parts anmodning. Listen gøres offentligt tilgængelig.

4. Den importerende part har ret til at revidere den eksporterende parts kontrolsystem efter eksportgodkendelsen. Disse revisioner kan omfatte inspektion på stedet af et repræsentativt antal virksomheder eller anlæg, der er opført på listen over godkendte virksomheder eller anlæg, eller af dem, for hvilke den eksporterende part anmoder om godkendelse. Hvis den importerende part som følge af revisionen konstaterer alvorlige tilbagevendende tilfælde af manglende overholdelse, kan den importerende part suspendere anerkendelsen af kontrolordningen hos den eksporterende parts kompetente myndighed.
5. Under behørigt begrundede omstændigheder kan den importerende part nægte at godkende virksomheder eller faciliteter, der anses for ikke at opfylde dens krav. I så fald underretter den importerende part den eksporterende part om afslaget på godkendelsen af virksomheder eller anlæg og begrunder afslaget.
6. Den importerende part kan som led i godkendelsesproceduren foretage revisioner i overensstemmelse med artikel 6.11. Disse revisioner begrænses til at omfatte den kompetente myndighed, der er ansvarlig for godkendelsen af virksomheden eller anlægget og sundhedsgarantierne vedrørende overholdelsen af den importerende parts krav, nærmere bestemt myndighedens opbygning, organisation og beføjelser. Disse revisioner kan omfatte inspektion på stedet af et repræsentativt antal virksomheder eller anlæg, der er opført på listen over godkendte virksomheder eller anlæg, eller for hvilke den eksporterende part anmoder om godkendelse.
7. På grundlag af resultaterne af sådanne revisioner kan den importerende part ændre listen over virksomheder eller anlæg.
8. Denne artikel finder ikke anvendelse på foranstaltninger vedrørende planter og planteprodukter.

ARTIKEL 6.16

Nødforanstaltninger

1. Den importerende part kan af tungtvejende grunde midlertidigt indføre nødforanstaltninger, som er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planterers liv eller sundhed.
2. En part, der indfører en nødforanstaltning, underretter straks skriftligt den anden part herom. Den part, der har indført en nødforanstaltning, skal tage hensyn til alle oplysninger fra den anden part.
3. Efter indførelsen af en nødforanstaltning gennemgår parten normalt begrundelsen herfor inden for seks måneder, forudsat at de relevante oplysninger foreligger, og underretter efter anmodning den anden part om resultaterne af undersøgelsen. En part må ikke opretholde nødforanstaltningen, medmindre det presserende problem eller truslen varer ved. Hvis parten opretholder nødforanstaltningen, bør denne foranstaltning regelmæssigt tages op til revision.
4. En part, der indfører en nødforanstaltning, skal for at undgå unødvendige forstyrrelser i handelen tilvejebringe den mest hensigtsmæssige og forholdsmæssige løsning for sendinger, der er i transit mellem parterne under hensyntagen til den identificerede risiko.

ARTIKEL 6.17

Samarbejde

1. Parterne undersøger i overensstemmelse med dette kapitel mulighederne for yderligere samarbejde og udveksling af oplysninger mellem parterne om sundheds- og plantesundhedsspørgsmål af fælles interesse. Disse muligheder kan omfatte handelsfremmende initiativer.
2. Parterne samarbejder om at lette gennemførelsen af dette kapitel og kan i fællesskab udpege initiativer på sundheds- og plantesundhedsområdet med henblik på at fjerne unødvendige handelshindringer mellem parterne.
3. Parterne kan fremme samarbejdet i alle multilaterale fora, navnlig med de relevante internationale standardiseringsorganer.

ARTIKEL 6.18

Udveksling af information

Med forbehold af andre bestemmelser i dette kapitel kan en part anmode den anden part om information vedrørende spørgsmål, der opstår i forbindelse med dette kapitel. Den anmodede part bestræber sig på i overensstemmelse med dennes egne krav om fortrolighed og privatlivets fred at stille tilgængelige oplysninger til rådighed for den anmodende part inden for en rimelig frist og om muligt ad elektronisk vej.

ARTIKEL 6.19

Konsultationer

1. Hver part kan anmode om konsultationer om specifikke handelsproblemer i forbindelse med sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger.
2. Parterne afholder disse konsultationer senest 30 dage efter modtagelsen af anmodningen, medmindre parterne aftaler andet.
3. Parterne bestræber sig på at fremlægge alle relevante oplysninger, der er nødvendige for at nå frem til en indbyrdes aftalt løsning, der forhindrer unødvendige forstyrrelser i handelen.

ARTIKEL 6.20

Kontaktpunkter

1. Hver part udpeger et kontaktpunkt vedrørende gennemførelsen af dette kapitel og meddeler den anden part de pågældende kontaktoplysninger, herunder oplysninger om den relevante ansvarlige embedsmand.
2. Parterne underretter straks hinanden om enhver ændring af disse kontaktoplysninger.

ARTIKEL 6.21

Udvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger

1. Underudvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger, der er nedsat ved stk. 1, litra e), i artikel 1.10 (Underudvalg og andre organer i denne aftales del III), skal:
 - a) udgøre et forum for at øge parternes forståelse af sundheds- og plantesundhedsmæssige anliggender, der vedrører gennemførelsen af dette kapitel, herunder de reguleringsmæssige procedurer i forbindelse med SPS-foranstaltningerne
 - b) overvåge dette kapitels gennemførelse, behandle ethvert spørgsmål vedrørende dette kapitel, herunder alle spørgsmål, der måtte opstå i forbindelse med dets gennemførelse
 - c) skabe et forum for drøftelse af de problemer, der opstår ved anvendelsen af visse sundheds- eller plantesundhedsmæssige foranstaltninger, med henblik på at finde gensidigt acceptable løsninger og hurtigt behandle eventuelle spørgsmål, der kan skabe unødvendige hindringer for handelen mellem parterne
 - d) udveksle oplysninger, ekspertise og erfaringer om sundheds- og plantesundhedsspørgsmål.
2. Underudvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger kan:
 - a) identificere områder for samarbejde om sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, som kan omfatte teknisk bistand

- b) fremme samarbejdet om sundheds- og plantesundhedsspørgsmål, der drøftes i multilaterale fora, herunder WTO's SPS-Komité og internationale standardiseringsorganer, og
- c) nedsætte arbejdsgrupper bestående af repræsentanter for parterne på ekspertniveau, som skal beskæftige sig med specifikke sundheds- eller plantesundhedsspørgsmål, og som kan indbyde andre eksperter til at deltage, herunder fra ikkestatslige organisationer, på de nærmere vilkår, der skal fastlægges.

KAPITEL 7

SAMARBEJDE OM DYREVELFÆRD OG ANTIMIKROBIEL RESISTENS

ARTIKEL 7.1

Mål

Målet med dette kapitel er at skabe en ramme for dialog og samarbejde med henblik på at forbedre dyrebeskyttelse og -velfærd og nå frem til en fælles forståelse af dyrevelfærdsstandarder og at styrke bekæmpelsen af udviklingen af antimikrobiel resistens.

ARTIKEL 7.2

Dyrevelfærd

1. Parterne anerkender, at dyr er følende væsener.

2. Parterne anerkender værdien af dyrevelfærdsstandarderne fra Verdensorganisationen for Dyresundhed (WOAH) og bestræber sig på at forbedre gennemførelsen heraf, samtidig med at de respekterer deres ret til at fastsætte niveauet for deres videnskabeligt baserede foranstaltninger på grundlag af WOAH's dyrevelfærdsstandarder.

3. Parterne bestræber sig på at samarbejde i internationale fora med henblik på at fremme yderligere udvikling af god dyrevelfærdspraksis og gennemførelsen heraf. Parterne anerkender værdien af øget forskningssamarbejde på dyrevelfærdsområdet.

ARTIKEL 7.3

Antimikrobiel resistens

1. Parterne anerkender, at antimikrobiel resistens er en alvorlig trussel mod menneskers og dyrs sundhed. Misbrug af antimikrobielle stoffer inden for animalsk produktion, herunder ikketerapeutisk anvendelse, kan bidrage til antimikrobiel resistens, som kan udgøre en risiko for menneskers og dyrs sundhed. Parterne erkender, at truslens art kræver, at der anlægges en tværnational "One Health"²³-tilgang.

2. Parterne samarbejder om at reducere anvendelsen af antimikrobielle stoffer i animalsk produktion og forbyde anvendelsen heraf som vækstfremmere med henblik på at bekæmpe antimikrobiel resistens i overensstemmelse med "One Health"-tilgangen.

²³ "One Health" som defineret af Verdenssundhedsorganisationen (WHO) er en tilgang, der kombinerer politikker i flere sektorer for at opnå bedre resultater på folkesundhedsområdet.

3. Parterne samarbejder om og følger eksisterende og fremtidige retningslinjer, standarder, henstillinger og tiltag udviklet i relevante internationale organisationer, initiativer og nationale planer med sigte på at fremme en fornuftig og ansvarlig anvendelse af antimikrobielle stoffer i husdyrhold og veterinærpraksis
4. Parterne fremmer samarbejdet i alle multilaterale fora, navnlig med de internationale standardiseringsorganer.

ARTIKEL 7.4

Arbejdsgruppen om Dyrevelfærd og Antimikrobiel Resistens

1. Parterne bestræber sig på at udveksle oplysninger, ekspertise og erfaringer inden for dyrevelfærd og bekæmpelse af antimikrobiel resistens med henblik på at gennemføre artikel 7.2 og 7.3.
2. Med henblik herpå nedsætter parterne en arbejdsgruppe om dyrevelfærd og antimikrobiel resistens, som udveksler oplysninger med Underudvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger, når det er relevant. Parternes repræsentanter i arbejdsgruppen kan i fællesskab beslutte at indbyde eksperter til specifikke aktiviteter.

ARTIKEL 7.5

Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

En part må ikke anvende tvistbilæggelse i henhold til kapitel 31 (Tvistbilæggelse) vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af bestemmelserne i dette kapitel.

KAPITEL 8

ANERKENDELSE AF PARTERNES RET TIL AT REGULERE ENERGISEKTOREN

ARTIKEL 8.1

Anerkendelse af parternes ret til at regulere energisektoren

1. Parterne bekræfter deres fulde respekt for hinandens respektive suverænitet, herunder statens eller de relevante offentlige myndigheders ejerskab og forvaltning af alle kulbrinter i undergrunden på deres respektive territorium, og hinandens respektive suveræne ret til at regulere for så vidt angår de i dette kapitel omhandlede spørgsmål i overensstemmelse med deres respektive lovgivning og under fuld udøvelse af deres demokratiske processer.
2. Uden at det berører de rettigheder og retsmidler²⁴, hvortil der er adgang i henhold til denne aftale, anerkender Den Europæiske Union i forhold til Mexico:
 - a) at Mexico forbeholder sig sin suveræne ret til at ændre sin forfatning (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos) og sin nationale lovgivning for så vidt angår energisektoren, herunder kulbrinter og elektricitet

²⁴ Det præciseres, at disse rettigheder og retsmidler omfatter dem, der følger af Mexicos forpligtelser i henhold til bestemmelserne i kapitel 10 (Investeringer) og de tilhørende bilag.

- b) at Mexico har det direkte, umistelige og uforældelige ejerskab af alle kulbrinter i undergrunden på det nationale territorium, herunder kontinentalsoklen og den eksklusive økonomiske zone, der er beliggende uden for søterritoriet og støder op hertil, i strata eller ophobninger, uagtet deres fysiske forhold i medfør af Mexicos forfatning, og
- c) at Mexico forbeholder sig sin suveræne ret til at indføre eller opretholde foranstaltninger for så vidt angår energisektoren, herunder kulbrinter og elektricitet.

KAPITEL 9

TEKNISKE HANDELSHINDRINGER

ARTIKEL 9.1

Mål

Formålet med dette kapitel er at lette handelen med varer mellem parterne ved at forebygge, identificere og fjerne unødige tekniske handelshindringer, forbedre gennemsigtigheden og skabe større reguleringssamarbejde.

ARTIKEL 9.2

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der er defineret i bilag 1 til TBT-aftalen, og som kan påvirke handelen med varer mellem parterne.

2. Uanset stk. 1 finder dette kapitel ikke anvendelse på:
- a) tekniske specifikationer udarbejdet af ordregivende enheder med henblik på deres egne produktions- eller forbrugskrav eller
 - b) sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger som omhandlet i kapitel 6 (Sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger).
3. Alle henvisninger i dette kapitel til standarder, tekniske forskrifter og procedurer for overensstemmelsesvurdering omfatter ændringer heraf og tilføjelser til reglerne eller produktdekningen heri, medmindre der er tale om uvæsentlige ændringer og tilføjelser.

ARTIKEL 9.3

Forhold til TBT-aftalen

TBT-aftalens artikel 2 til 9 og bilag 1 og 3 inkorporeres hermed i og gøres til en del af denne aftale med de fornødne ændringer.

ARTIKEL 9.4

Internationale standarder

1. Parterne anerkender den vigtige rolle, som internationale standarder, vejledninger og anbefalinger kan spille med hensyn til at støtte større reguleringsmæssig tilpasning, god reguleringspraksis og mindske unødvendige tekniske handelshindringer. Med henblik herpå anvender parterne relevante internationale standarder som grundlag for deres tekniske forskrifter, undtagen når den part, der udvikler den tekniske forskrift, kan påvise, at sådanne internationale standarder vil være ineffektive eller uegnede til at realisere de legitime mål, der forfølges.
2. Ud over de forpligtelser, der er fastsat i artikel 2 og 5 i og bilag 3 til TBT-aftalen, tager hver part bl.a. hensyn til de afgørelser og henstillinger, der er vedtaget af WTO's Komité for Tekniske Handelshindringer siden den 1. januar 1995²⁵.
3. Standarder, der er udviklet af internationale organisationer, herunder dem, der er opført i bilag 9-A (Standarder udviklet af internationale organisationer), betragtes som relevante internationale standarder, forudsat at disse organisationer i deres udvikling har overholdt de principper og procedurer, der er fastsat i afgørelsen truffet af WTO's Komité for Tekniske Handelshindringer om principper for udvikling af internationale standarder, vejledninger og henstillinger²⁶.

²⁵ WTO Document G/TBT/1/Rev. 13, af 8. marts 2017, med eventuelle revisioner.

²⁶ Indehold i WTO Document G/TBT/1/Rev. 13, af 8. marts 2017, med eventuelle revisioner.

4. Efter anmodning fra en af parterne kan det blandede udvalg ved afgørelse ajourføre listen i bilag 9-A (Standarder udviklet af internationale organisationer).

5. Med henblik på den bredest mulige harmonisering af standarder skal parterne tilskynde standardiseringsorganerne på deres territorium samt de regionale standardiseringsorganer, som parterne eller standardiseringsorganerne på deres territorium er medlemmer af, til at:

- a) inden for rammerne af deres ressourcer at deltage i internationale standardiseringsorganisationers udarbejdelse af standarder
- b) anvende relevante internationale standarder som grundlag for de standarder, de udarbejder, undtagen i tilfælde, hvor sådanne internationale standarder ville være ineffektive eller uhensigtsmæssige f.eks. på grund af et utilstrækkeligt beskyttelsesniveau eller væsentlige klimatiske eller geografiske faktorer eller grundlæggende teknologiske problemer
- c) undgå gentagelse af eller overlapninger med arbejde i internationale standardiseringsorganer
- d) revidere nationale og regionale standarder, som ikke er baseret på relevante internationale standarder, med passende mellemrum med henblik på at øge deres konvergens med relevante internationale standarder

- e) samarbejde med den anden parts relevante standardiseringsorganer i forbindelse med internationale standardiseringsaktiviteter for at sikre, at internationale standarder, vejledninger og anbefalinger, der sandsynligvis vil danne grundlag for tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, ikke skaber unødvendige hindringer for den internationale handel. Dette samarbejde kan foregå i internationale standardiseringsorganisationer eller på regionalt plan
 - f) fremme bilateralt samarbejde med standardiseringsorganerne på den anden parts territorium samt de regionale standardiseringsorganer, som den anden part eller standardiseringsorganerne på dens territorium er medlem af
 - g) offentliggøre deres arbejdsprogrammer på et websted med en liste over de standarder, de er ved at udarbejde, og over de standarder, de har vedtaget.
6. Artikel 9.6 i dette kapitel og artikel 2 eller 5 i TBT-aftalen finder anvendelse på et udkast til teknisk forskrift eller et udkast til overensstemmelsesvurderingsprocedure, som gør en standard obligatorisk gennem inkorporering eller henvisning.

ARTIKEL 9.5

Overensstemmelsesvurderingsprocedurer

1. Parterne erkender, at der findes forskellige mekanismer, som letter accepten af resultaterne af overensstemmelsesvurderingsprocedurer, såsom:
 - a) frivillige aftaler mellem overensstemmelsesvurderingsorganerne på parternes territorium
 - b) aftaler om gensidig anerkendelse af resultaterne af overensstemmelsesvurderingsprocedurer for så vidt angår specifikke tekniske forskrifter, der gennemføres af organer, som er beliggende på den anden parts territorium
 - c) anvendelse af akkrediteringsprocedurer til at godkende overensstemmelsesvurderingsorganer
 - d) statslig udpegelse, eller eventuelt godkendelse, af overensstemmelsesvurderingsorganer
 - e) en parts anerkendelse af resultaterne fra overensstemmelsesvurderingsorganer på den anden parts territorium og
 - f) den importerende parts accept af leverandørens overensstemmelseserklæring.

2. I anerkendelse af forskellene i overensstemmelsesvurderingsprocedurerne på deres respektive territorier:

- a) anvender Den Europæiske Union i henhold til sine love og forskrifter ordningen for leverandørers overensstemmelseserklæring, og
- b) accepterer Mexico i henhold til landets love og forskrifter som sikkerhed for, at et produkt er i overensstemmelse med kravene i Mexicos tekniske forskrifter, herunder tekniske forskrifter vedtaget efter denne aftales ikrafttræden, og uden yderligere krav, certifikater, der er udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer på Den Europæiske Unions territorium, og som er akkrediteret af en mexicansk akkrediteringsenhed og godkendt af den kompetente myndighed.

I den forbindelse indrømmer Mexico overensstemmelsesvurderingsorganer på Den Europæiske Unions territorium en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, landet indrømmer overensstemmelsesvurderingsorganer på sit eget territorium.

Intet i dette afsnit er til hinder for, at Mexico verificerer resultaterne af individuelle overensstemmelsesvurderingsprocedurer, så længe det ikke kræves, at et produkt er omfattet af overensstemmelsesvurderingsprocedurer på Mexicos territorium, som overlapper de overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der allerede er gennemført på Den Europæiske Unions territorium, undtagen på vilkårligt eller uregelmæssigt grundlag med henblik på overvågning, revision eller som svar på oplysninger, der tyder på manglende overensstemmelse.

3. Uanset stk. 2 kan en part indføre krav om obligatorisk tredjepartsprøvning eller -certificering af produkter, hvis tvingende hensyn til beskyttelsen af menneskers sundhed og sikkerhed berettiger indførelsen af sådanne krav eller sådan certificering.
4. Intet i denne artikel er til hinder for, at en part kan kræve, at en overensstemmelsesvurdering i forbindelse med specifikke produkter udføres af nærmere angivne statslige myndigheder i denne part. I så fald skal den pågældende part:
- a) begrænse gebyrerne for overensstemmelsesvurdering til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenester og på anmodning af en ansøger om overensstemmelsesvurdering redegøre for, hvordan de pålagte gebyrer er begrænset til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenester,
 - b) gøre gebyrerne for overensstemmelsesvurdering offentligt tilgængelige og
 - c) efter anmodning fra den anden part og ud over de forpligtelser, der er fastsat i artikel 5.2.3, 5.2.4 og 5.2.8 i TBT-aftalen, forklare:
 - i) hvordan de påkrævne oplysninger er nødvendige for at vurdere overensstemmelsen og fastsætte gebyrer
 - ii) hvordan parten sikrer, at de påkrævne oplysningers fortrolige karakter respekteres på en måde, der sikrer beskyttelse af legitime kommercielle interesser og

- iii) proceduren for behandling af klager vedrørende anvendelsen af overensstemmelsesvurderingsproceduren.

5. Hver part offentliggør følgende online, fortrinsvis på et fælles websted:

- a) eventuelle procedurer, kriterier og andre betingelser, som den kan anvende som grundlag for at afgøre, om overensstemmelsesvurderingsorganer er kompetente til at modtage akkreditering, godkendelse, udpegelse eller anden anerkendelse, hvis det er relevant, herunder anerkendelse i henhold til en aftale om gensidig anerkendelse og
- b) en liste over de organer, som den har godkendt, udpeget eller på anden måde anerkendt til at udføre en sådan overensstemmelsesvurdering, og relevante oplysninger om omfanget af godkendelsen, udpegelsen eller anden anerkendelse af hvert organ.

6. En part kan indgive en begrundet anmodning til den anden part om at indlede forhandlinger om indgåelse af en aftale om gensidig anerkendelse om gensidig anerkendelse af resultaterne af overensstemmelsesvurderingsprocedurer for en bestemt sektor. Hvis den anden part nægter at indlede sådanne forhandlinger, skal den begrunde sin beslutning.

7. Artikel 9.7, finder med de fornødne ændringer anvendelse på overensstemmelsesvurderingsprocedurer.

8. Hvis en part kræver en overensstemmelsesvurderingsprocedure, skal den:
- a) udvælge overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der står i rimeligt forhold til den pågældende risiko, som afdækket i en risikovurdering og
 - b) efter anmodning give den anden part oplysninger om de kriterier, der anvendes for overensstemmelsesvurderingsprocedurene vedrørende specifikke produkter.
9. Hvis en part kræver en tredjeparts overensstemmelsesvurderingsprocedure, og den ikke har overdraget denne opgave til et bestemt regeringsorgan som omhandlet i stk. 4, skal den:
- a) fortrinsvis anvende akkreditering til at godkende overensstemmelsesvurderingsorganer
 - b) gøre bedst mulig brug af internationale standarder for akkreditering og overensstemmelsesvurdering og af internationale aftaler, hvori parternes akkrediteringsorganer er involveret, f.eks. gennem mekanismerne i International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) og International Accreditation Forum (IAF)
 - c) tilslutte sig eller eventuelt opfordre sine overensstemmelsesvurderingsorganer til at tilslutte sig internationale operative aftaler eller ordninger, som har til formål at fremme harmonisering eller accept af overensstemmelsesvurderingsresultater

- d) sikre, at økonomiske aktører, når der er udpeget mere end ét overensstemmelsesvurderingsorgan for et bestemt produkt eller en bestemt gruppe af produkter, har mulighed for at vælge mellem dem for at gennemføre overensstemmelsesvurderingsproceduren
- e) sikre, at der ikke er nogen interessekonflikter mellem akkrediteringsorganer og overensstemmelsesvurderingsorganer og
- f) give overensstemmelsesvurderingsorganer mulighed for at anvende prøvninger eller inspektioner, der udføres af overensstemmelsesvurderingsorganer på den anden parts territorium i forbindelse med overensstemmelsesvurderingen. Intet i dette afsnit må fortolkes således, at det forbyder en part at kræve, at disse overensstemmelsesvurderingsorganer på den anden parts territorium skal opfylde de samme krav, som dens eget overensstemmelsesvurderingsorgan skal opfylde.

ARTIKEL 9.6

Gennemsigtighed

1. I overensstemmelse med deres respektive regler og procedurer og med forbehold af kapitel 28 (God reguleringspraksis) skal parterne, når de udarbejder deres tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, som kan have en væsentlig indvirkning på handelen, medmindre akutte problemer med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljøbeskyttelse eller national sikkerhed opstår eller truer med at opstå:
 - a) tillade personer fra den anden part at deltage i offentlige konsultationsprocedurer på betingelser, der ikke er mindre gunstige end de betingelser, der indrømmes personer fra den pågældende part, og

b) offentliggøre resultaterne af konsultationsprocessen på et officielt websted.

2. Parterne bestræber sig på at overveje metoder til at skabe yderligere gennemsigtighed i udviklingen af tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, herunder anvendelse af elektroniske værktøjer og offentlige oplysningskampagner eller offentlige høringer.

3. Parterne tilskynder i givet fald ikkestatslige organer, herunder standardiseringsorganer på deres territorium, til at overholde stk. 1 og 2.

4. Hver part sikrer, at ethvert dokument, der fastlægger en teknisk forskrift eller en overensstemmelsesvurderingsprocedure, indeholder tilstrækkelige oplysninger til på passende vis at informere interesserede personer og den anden part om, hvorvidt og hvordan deres handelsinteresser kan blive påvirket.

5. Hver part offentliggør online, fortrinsvis på et fælles websted eller i en officiel tidende, alle forslag til nye eller ændrede tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer på centrale og decentrale forvaltningsniveauer samt de endelige udgaver heraf, som en part skal meddele eller offentliggøre i henhold til TBT-aftalen²⁷.

6. Hver part sikrer, at de tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, den vedtager, offentliggøres på et websted og kan tilgås gratis.

²⁷ Det præciseres, at en part kan opfylde denne forpligtelse ved at sikre, at de foreslåede foranstaltninger og de endelige udgaver heraf offentliggøres på eller på anden måde gøres tilgængelige via WTO's officielle websted.

7. Hver part offentliggør forslag til nye tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der er i overensstemmelse med det tekniske indhold af eventuelle relevante internationale standarder, vejledninger eller anbefalinger, og som kan have en væsentlig indvirkning på handelen, undtagen i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 2.10 og 5.7 i TBT-aftalen.

8. Hver part bestræber sig på at offentliggøre forslag til nye tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer fra decentrale eller lokale myndigheder, der er i overensstemmelse med det tekniske indhold af eventuelle relevante internationale standarder, vejledninger og anbefalinger, og som kan have en væsentlig indvirkning på handelen, i overensstemmelse med procedurerne i artikel 2.9 og 5.6 i TBT-aftalen.

9. Med henblik på at fastslå, om en foreslået teknisk forskrift eller overensstemmelsesvurderingsprocedure kan have en væsentlig indvirkning på handelen og derfor skal meddeles i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i TBT-aftalen, som er inkorporeret i denne aftale i henhold til artikel 9.3, skal en part bl.a. tage hensyn til de relevante afgørelser og henstillinger, der er vedtaget af WTO's Komité for Tekniske Handelshindringer siden den 1. januar 1995, jf. artikel 9.4.2.

10. Hver af parterne skal efter anmodning fra den anden part give oplysninger om formålet med samt retsgrundlaget og begrundelsen for en teknisk forskrift eller en overensstemmelsesvurderingsprocedure, som parten har vedtaget eller agter at vedtage.

11. Hver af parterne skal give en frist på mindst 60 dage efter fremsendelsen til WTO's centralregister for notifikationer af foreslåede tekniske forskrifter og procedurer for overensstemmelsesvurdering, således at den anden part har mulighed for at fremsætte skriftlige bemærkninger, medmindre akutte problemer med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljøbeskyttelse eller national sikkerhed opstår eller truer med at opstå. En part skal behandle enhver rimelig anmodning fra den anden part om at forlænge fristen for fremsættelse af bemærkninger. En part, der er i stand til at forlænge fristen for fremsættelse af bemærkninger ud over 60 dage, f.eks. til 90 dage, opfordres til at gøre det.
12. Hver part bestræber sig på at sikre et tilstrækkeligt tidsrum mellem udløbet af perioden for fremsættelse af bemærkninger og vedtagelsen af den meddelte tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsprocedure til, at den kan overveje og udarbejde svar på de modtagne bemærkninger.
13. Modtager en part skriftlige bemærkninger til sin foreslåede tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsprocedure fra den anden part, skal den:
- a) efter anmodning fra den anden part, drøfte de skriftlige bemærkninger med deltagelse af dens egen kompetente reguleringsmyndighed på et tidspunkt, hvor disse bemærkninger kan tages i betragtning, og
 - b) skriftligt besvare bemærkningerne senest på datoen for offentliggørelse af den tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsproceduren.
14. Hver part offentliggør sine svar på de bemærkninger, den modtager, på et websted, om muligt senest på datoen for offentliggørelsen af den vedtagne tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsproceduren.

15. Hver part meddeler den endelige tekst til en teknisk forskrift eller overensstemmelsesvurderingsprocedure på det tidspunkt, hvor teksten vedtages eller offentliggøres, som et tillæg til den oprindelige meddelelse om den foreslåede foranstaltning, der er meddelt i henhold til artikel 2.9, 3.2, 5.6 eller 7.2 i TBT-aftalen.

16. Senest på datoen for offentliggørelsen af en endelig teknisk forskrift eller en overensstemmelsesvurderingsprocedure, der kan have en væsentlig indvirkning på handelen, offentliggør hver part følgende online:

- a) en redegørelse for målene og for, hvordan den endelige tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsprocedure opfylder dem og
- b) resultaterne af den i artikel 9.7 omhandlede konsekvensanalyse, hvis den gennemføres i overensstemmelse med partens regler og procedurer.

17. Med henblik på artikel 2.12 og 5.9 i TBT-aftalen forstås ved en "passende periode" normalt en periode på mindst seks måneder, undtagen når dette ville være ineffektivt til opfyldelsen af de tilstræbte legitime mål.

18. Hver part bestræber sig på at sikre en periode på mere end seks måneder mellem offentliggørelsen af endelige tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer og deres ikrafttræden, undtagen når dette ville være ineffektivt til opfyldelsen af de tilstræbte legitime mål.

ARTIKEL 9.7

Tekniske forskrifter

1. Hver part foretager i overensstemmelse med sine regler og procedurer en reguleringsmæssig konsekvensanalyse af planlagte tekniske forskrifter.
2. Parterne vurderer de tilgængelige reguleringsmæssige og ikkereguleringsmæssige alternativer til en foreslået teknisk forskrift, som kan opfylde partens legitime mål i henhold til TBT-aftalens artikel 2.2.
3. Hvis en part ikke har benyttet internationale standarder som grundlag for dens tekniske forskrifter, skal den efter anmodning fra den anden part udpege enhver væsentlig afvigelse fra relevante internationale standarder og redegøre for, hvorfor disse standarder blev fundet uegnede eller ineffektive i forhold til det tilstræbte mål, og forelægge den videnskabelige eller tekniske dokumentation, som denne vurdering er baseret på.
4. Ud over artikel 2.3 i TBT-aftalen skal hver part gennemgå tekniske forskrifter med henblik på at øge deres konvergens med de relevante internationale standarder. Hver part skal bl.a. tage hensyn til enhver ny udvikling i de relevante internationale standarder, og til hvorvidt de omstændigheder, der har medført forskelle i forhold til andre relevante internationale standarder, fortsat gør sig gældende.

ARTIKEL 9.8

Reguleringssamarbejde

1. Parterne anerkender, at der findes en bred vifte af reguleringssamarbejdsmekanismer, som kan bidrage til at afskaffe eller undgå at skabe tekniske handelshindringer.
2. En part kan foreslå den anden part sektorspecifikke reguleringsmæssige samarbejdsaktiviteter på områder, der er omfattet af dette kapitel. Disse forslag sendes til det kontaktpunkt, der er udpeget i henhold til artikel 9.11, og skal omfatte:
 - a) udveksling af oplysninger om reguleringsmetoder og -praksis
 - b) initiativer til yderligere tilpasning af tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer til relevante internationale standarder eller
 - c) teknisk rådgivning og bistand på gensidigt aftalte vilkår og betingelser med henblik på at forbedre praksis i forbindelse med udvikling, gennemførelse og revision af tekniske forskrifter, standarder og overensstemmelsesvurderingsprocedurer og metrologi.

Den anden part skal behørigt overveje og besvare forslaget inden for en rimelig frist.

3. Parterne tilskynder til samarbejde mellem deres respektive organisationer med ansvar for standardisering, overensstemmelsesvurdering, akkreditering og metrologi, uanset om de er offentlige eller private, vedrørende spørgsmål, der er omfattet af dette kapitel.

4. Intet i denne artikel må fortolkes således, at det pålægger en part at:

- a) afvige fra nationale procedurer for udarbejdelse og vedtagelse af reguleringsforanstaltninger
- b) træffe foranstaltninger, der underminerer eller forhindrer rettidig vedtagelse af reguleringsforanstaltninger med henblik på at nå sine mål for den offentlige politik, eller
- c) opnå et bestemt reguleringsmæssigt resultat.

ARTIKEL 9.9

Mærkning og etikettering

1. Med henblik på denne artikel og i overensstemmelse med punkt 1 i bilag 1 til TBT-aftalen kan en teknisk forskrift omfatte eller udelukkende vedrøre de krav til mærkning og etikettering, der anvendes på et produkt, en proces eller en produktionsmetode.

2. Parterne bekræfter, at deres tekniske forskrifter, der omfatter eller udelukkende vedrører mærkning eller etikettering, er i overensstemmelse med artikel 2 i TBT-aftalen.
3. Hvis en part kræver obligatorisk mærkning eller etikettering af produkter, skal parten:
 - a) tilstræbe kun at kræve de oplysninger, som er relevante for forbrugerne eller brugerne af produktet, eller for at angive produktets overensstemmelse med de obligatoriske tekniske krav
 - b) hverken kræve forhåndsgodkendelse, registrering eller certificering af etiketter eller mærker til produktet eller betaling af et gebyr som en forudsætning for markedsføring af produkter, som ellers opfylder dens obligatoriske tekniske krav, medmindre det er nødvendigt på grund af den risiko, som produkterne udgør for menneskers, dyrs eller planter liv eller sundhed, for miljøet eller den nationale sikkerhed
 - c) hvis parten kræver, at økonomiske aktører skal anvende et unikt identifikationsnummer, udstede dette nummer til den anden parts økonomiske aktører uden unødigt ophold og uden forskelsbehandling
 - d) hvis det ikke er vildledende, modsigende eller forvirrende i forhold til de oplysninger, der kræves i den part, der importerer varerne, tillade følgende:
 - i) oplysninger på andre sprog ud over det sprog, der kræves i den part, der importerer varerne

- ii) internationalt anerkendte nomenklaturer, piktogrammer, symboler eller grafiske billeder og
 - iii) supplerende oplysninger ud over dem, der kræves i den importerende part
- e) acceptere, at mærkning, herunder supplerende mærkning og rettelser til mærkning, finder sted efter importen, men inden produktet udbydes til salg, som et alternativ til mærkning på oprindelsesstedet, medmindre en sådan mærkning skal foretages på oprindelsesstedet af hensyn til den offentlige sundhed eller sikkerhed eller på grund af et krav vedrørende en geografisk betegnelse i den eksporterende part og
- f) tilstræbe at acceptere ikkepermanente eller aftagelige etiketter eller at medtage relevante oplysninger til mærkning eller etikettering i ledsagedokumenterne i stedet for på etiketter, der er fysisk fastgjort til produktet, medmindre en sådan mærkning er påkrævet af hensyn til den offentlige sundhed eller sikkerhed.

ARTIKEL 9.10

Udveksling af oplysninger og drøftelser

1. En part kan anmode den anden part om at fremlægge oplysninger om ethvert spørgsmål, der er omfattet af dette kapitel. Den anden part fremlægger oplysningerne inden for en rimeligfrist.

2. En part kan anmode den anden part om at drøfte eventuelle betænkeligheder, der måtte opstå i forbindelse med dette kapitel, herunder ethvert udkast til eller forslag til teknisk forskrift eller overensstemmelsesvurderingsprocedure fra den anden part, hvis den finder, at den tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsproceduren kan have en betydelig negativ indvirkning på handelen mellem parterne. Anmodningen skal indgives skriftligt og angive:

- a) betænkelighederne
- b) bestemmelserne i dette kapitel, som betænkelighederne vedrører, og
- c) begrundelsen for anmodningen, herunder en redegørelse for den anmodende parts betænkeligheder.

3. Det præciseres, at en part også kan anmode den anden part om at drøfte eventuelle betænkeligheder, der måtte opstå i forbindelse med dette kapitel med hensyn til regionale eller lokale myndigheders tekniske forskrifter eller overensstemmelsesvurderingsprocedurer på et niveau, der ligger direkte under centrale statslige myndigheders niveau, og som kan have en væsentlig indvirkning på handelen.

4. Parterne drøfter de betænkeligheder, der rejses, senest 60 dage efter datoen for afleveringen af anmodningen personligt eller via video- eller telekonference og bestræber sig på at finde en løsning så hurtigt som muligt. Hvis den anmodende part finder, at betænkeligheden er af hastende karakter, kan den anmode om, at drøftelserne finder sted inden for en kortere frist. Den besvarende part overvejer velvilligt en sådan anmodning. Parterne skal udfolde enhver bestræbelse på at finde en gensidigt tilfredsstillende løsning på spørgsmålet.

5. Medmindre parterne aftaler andet, berører drøftelserne og de oplysninger, der udveksles under drøftelserne, ikke parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til denne aftale, WTO-overenskomsten eller andre aftaler, som begge parter er part i.

6. Anmodninger om oplysninger eller drøftelser indgives gennem det respektive kontaktpunkt, der er udpeget i henhold til artikel 9.11.

ARTIKEL 9.11

Kontaktpunkter

1. Hver part udpeger et kontaktpunkt, der skal lette samarbejdet og kommunikationen mellem parterne, og meddeler den anden part dets kontaktoplysninger. Parterne underretter straks hinanden om enhver ændring af disse kontaktoplysninger.

2. Kontaktpunkterne arbejder i fællesskab for at fremme gennemførelsen af dette kapitel og samarbejdet mellem parterne om alle TBT-spørgsmål. Disse kontaktpunkter skal især:

a) tilrettelægge udveksling af oplysninger og drøftelser som omhandlet i artikel 9.10, stk. 6,

- b) straks behandle ethvert spørgsmål, der rejses af den anden part vedrørende udarbejdelse, vedtagelse, anvendelse eller håndhævelse af standarder, tekniske forskrifter og procedurer for overensstemmelsesvurdering
- c) efter anmodning fra en part tilrettelægge drøftelser om ethvert spørgsmål, der opstår i forbindelse med dette kapitel
- d) udveksle oplysninger om udviklingen i ikkestatslige, regionale og multilaterale fora vedrørende standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, og
- e) lette afdækningen af eventuelle behov for teknisk bistand.

ARTIKEL 9.12

Underudvalget om Tekniske Handelshindringer

Underudvalget om Tekniske handelshindringer, der er nedsat ved artikel 1.10 (Underudvalg og andre organer i denne aftales del III), skal:

- a) overvåge gennemførelsen og forvaltningen af dette kapitel
- b) styrke samarbejdet om udarbejdelse og forbedring af standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer

- c) fastlægge prioriterede områder af fælles interesse for det fremtidige arbejde i henhold til dette kapitel og behandle forslag til nye initiativer
- d) overvåge og drøfte udviklingen i henhold til TBT-aftalen og
- e) træffe andre foranstaltninger, som parterne skønner vil være en hjælp ved gennemførelsen af denne protokol og TBT-aftalen.

KAPITEL 10

INVESTERINGER

AFDELING A

Generelle bestemmelser

ARTIKEL 10.1

Definitioner

1. Med henblik på dette kapitel forstås ved:
 - a) "omfattet investering": en investering, som direkte eller indirekte ejes eller kontrolleres af en investor fra en part på den anden parts territorium, som er foretaget i overensstemmelse med gældende ret, og som eksisterer på datoen for denne aftales ikrafttræden eller er etableret derefter
 - b) "økonomisk aktivitet": aktivitet inden for industri, handel eller liberale erhverv samt håndværk, herunder levering af tjenesteydelser, bortset fra aktiviteter, der udføres under udøvelse af offentlig myndighed

- c) "virksomhed": en virksomhed som defineret i artikel 1.3 (Alment gældende definitioner) eller en virksomheds filial eller repræsentationskontor²⁸
- d) "virksomhed i Den Europæiske Union" eller "virksomhed i Mexico": en virksomhed, der er oprettet i overensstemmelse med lovgivningen i Den Europæiske Union eller dens medlemsstater eller i Mexico, og som har væsentlige forretningsaktiviteter²⁹ på henholdsvis Den Europæiske Unions eller Mexicos territorium³⁰

rederier, der er etableret uden for Den Europæiske Union eller Mexico, og som kontrolleres af henholdsvis statsborgere i en EU-medlemsstat eller Mexico, er også omfattet af bestemmelserne i dette kapitel, med undtagelse af afdeling C (Investeringsbeskyttelse) og D (Bilæggelse af tvister på investeringsområdet), hvis deres skibe er registreret i overensstemmelse med den respektive lovgivning i en EU-medlemsstat eller Mexico, alt efter tilfældet, og fører en EU-medlemsstats eller Mexicos flag

²⁸ For Mexicos vedkommende betragtes et repræsentationskontor ikke som en virksomhed, medmindre det er etableret som en filial.

²⁹ I overensstemmelse med meddelelse om traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab til WTO (dok. WT/REG39/1) ligestiller Den Europæiske Union begrebet "reel og vedvarende forbindelse" med en EU-medlemsstats økonomi, jf. artikel 54 i TEUF, med begrebet "væsentlige forretningsaktiviteter".

³⁰ Det præciseres, at en filial eller et repræsentationskontor for en virksomhed i et tredjeland ikke betragtes som en virksomhed i Den Europæiske Union eller en virksomhed i Mexico.

- e) "etablering": oprettelse, herunder erhvervelse³¹, af en virksomhed i Den Europæiske Union eller Mexico
- f) "investor i en part": en part, en fysisk person eller en virksomhed i en part, undtagen en filial eller et repræsentationskontor, der søger at foretage, foretager eller allerede har foretaget en investering på den anden parts territorium
- g) "investor fra et tredjeland": en investor, der søger at foretage, foretager eller har foretaget en investering på en parts territorium, og som ikke er en investor fra en part
- h) "drift": styring, forvaltning, vedligeholdelse, anvendelse, adgang til, salg eller anden form for afhændelse af en virksomhed
- i) "afkast": de beløb, som en investering afkaster, og som navnlig, men ikke udelukkende, omfatter overskud, renter, udbytte, kapitalgevinster, royalties, betalinger i forbindelse med intellektuelle ejendomsrettigheder, betalinger i naturalier, administrationsgebyrer og andre gebyrer, der hidrører fra investeringen³².

³¹ Udtrykket "erhvervelse" omfatter kapitalinteresser i en virksomhed med henblik på at etablere eller opretholde varige økonomiske forbindelser.

³² Det præciseres, at afkast, der geninvesteres, skal behandles som investeringer, så længe det er i overensstemmelse med definitionen af investering i denne artikel.

2. I dette kapitel forstås ved "investering" alle typer aktiver, som direkte eller indirekte ejes eller kontrolleres af en investor og erhverves i forventning om eller anvendes til økonomiske fordele eller andre erhvervsmæssige formål, og som har de typiske karakteristika for en investering, herunder en bestemt varighed, forpligtelse af kapital eller andre ressourcer, forventning om gevinst eller fortjeneste eller overtagelse af risici. En investering kan f.eks. have form af:

- a) en virksomhed
- b) aktier, anparter og andre former for erhvervelse af kapitalinteresser i en virksomhed
- c) obligationer, også usikrede, lån og andre gældsinstrumenter udstedt af en virksomhed³³
- d) renter hidrørende fra:
 - i) koncessioner, licenser, tilladelser, godkendelser og lignende rettigheder, der er tildelt i henhold til interne lovgivning

³³ Visse former for gæld, f.eks. obligationer, lån, usikrede værdipapirer og langfristede gældsbeviser, er mere tilbøjelige til at have karakteristika for en investering, mens andre former for gæld har mindre sandsynlighed for at have sådanne karakteristika.

- ii) totalentreprise-, anlægs-, forvaltnings-, produktions-, koncessions- eller indtægtsdelingskontrakter og lignende kontrakter
- e) intellektuelle ejendomsrettigheder
- f) andre materielle eller immaterielle rettigheder, løsøre eller fast ejendom, ejendom og beslægtede rettigheder såsom leasing, panterrettigheder og håndpant³⁴ eller
- g) pengefordringer vedrørende den type renter, der er omhandlet i litra a) -f), bortset fra pengefordringer, der udelukkende hidrører fra:
 - i) kommercielle aftaler om salg af varer eller tjenesteydelser fra en fysisk person eller en virksomhed på en parts territorium til en fysisk person eller virksomhed på den anden parts territorium eller

³⁴ Det præciseres, at markedsandele, markedsadgang, forventede gevinster og muligheder for fortjeneste ikke i sig selv er investeringer.

- ii) forlængelse af kredit i forbindelse med en handelstransaktion, såsom handelsfinansiering, bortset fra lån i henhold til litra c).

"Investering" omfatter ikke en kendelse eller dom, der er afsagt i en retslig eller administrativ sag.

Enhver ændring af den form, hvori aktiver investeres eller geninvesteres, berører ikke deres karakter af investeringer, forudsat at den form, som en investering eller geninvestering antager, fortsat er i overensstemmelse med definitionen af investering.

ARTIKEL 10.2

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på foranstaltninger, som indføres eller opretholdes af³⁵:
 - a) partens centrale, regionale eller lokale myndigheder og
 - b) enhver person, herunder statslige virksomheder eller andre ikkestatslige organer under udøvelse af beføjelser, der er delegeret af centrale, regionale eller lokale myndigheder.

³⁵ Det præciseres, at dette kapitel omfatter foranstaltninger truffet af enheder, der er opført i litra a) og b), og som vedtages eller opretholdes enten direkte eller indirekte ved at instruere, styre eller kontrollere andre enheder for så vidt angår disse foranstaltninger.

2. Dette kapitel finder ikke anvendelse på en parts foranstaltninger, for så vidt som de er omfattet af kapitel 18 (Finansielle tjenesteydelser).

ARTIKEL 10.3

Ret til at regulere

Parterne bekræfter retten til inden for deres territorium at regulere med henblik på at nå legitime politiske mål, såsom folkesundhed, sociale ydelser, offentlig uddannelse, sikkerhed, miljøet, den offentlige sædelighed, social- eller forbrugerbeskyttelse, beskyttelse af privatlivets fred og databeskyttelse samt fremme og beskyttelse af den kulturelle mangfoldighed eller konkurrence.

ARTIKEL 10.4

Forhold til andre kapitler

1. Hvis der opstår en uoverensstemmelse mellem dette kapitel og kapitel 18 (Finansielle tjenesteydelser), har sidstnævnte forrang for så vidt angår uoverensstemmelsen.

2. Et krav fra en part om, at en tjenesteyder fra den anden part anvender et gældspapir eller en anden form for finansiel sikkerhed som betingelse for leveringen af en grænseoverskridende tjenesteydelse, medfører ikke i sig selv, at dette kapitel finder anvendelse på foranstaltninger, der indføres eller opretholdes af parten vedrørende leveringen af den pågældende tjenesteydelse. Dette kapitel finder anvendelse på foranstaltninger, der indføres eller opretholdes af parten vedrørende det gældspapir eller den finansielle sikkerhed, i det omfang et sådant gældspapir eller en sådan finansiel sikkerhed er en omfattet investering.

AFDELING B

Liberalisering af investeringer

ARTIKEL 10.5

Anvendelsesområde

1. Denne afdeling finder anvendelse på foranstaltninger, der indføres eller opretholdes af en part, på hvis territorium sådanne foranstaltninger påvirker en investor fra den anden part i forbindelse med etablering eller drift af en virksomhed.
2. Denne afdeling finder ikke anvendelse på:
 - a) aktiviteter, der udføres under udøvelse af offentlig myndighed inden for den respektive parts territorium,

- b) offentlige udbud vedrørende en vare eller tjenesteydelse til statslig brug og uden sigte på kommercielt videresalg eller anvendelse i forbindelse med levering af en vare eller tjenesteydelse til kommercielt salg, uanset om udbuddet er et omfattet udbud med den i artikel 21.1 (Definitioner) anvendte betydning
- c) audiovisuelle tjenesteydelser
- d) national cabotagesejlads³⁶
- e) luftfartstjenesteydelser eller tilknyttede tjenesteydelser til støtte for luftfartstjenesteydelser³⁷, bortset fra følgende:
 - i) tjenesteydelser i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af luftfartøjer, under hvilke luftfartøjet tages ud af drift

³⁶ For Den Europæiske Union, uden at det berører de aktiviteter, der kan betragtes som "cabotage" under den relevante nationale lovgivning, omfatter national maritim cabotage i dette kapitel transport af passagerer eller varer mellem en havn eller et sted i en EU-medlemsstat og en anden havn eller et andet sted i samme EU-medlemsstat, herunder på landets kontinentalsokkel som defineret i De Forenede Nationers havretskonvention og trafik, der starter og slutter i samme havn eller på samme sted i en EU-medlemsstat. For Mexicos vedkommende omfatter national cabotagesejlads i henhold til dette kapitel den sejlads, som ethvert fartøj udfører ad søvejen mellem havne eller steder inden for de mexicanske havområder og mexicanske kyster.

³⁷ Det præciseres, at luftfartstjenesteydelser eller tilknyttede tjenesteydelser til støtte for luftfartstjenesteydelser også omfatter følgende tjenesteydelser: udlejning af luftfartøjer med besætning, lufthavnstjenesteydelser og tjenesteydelser med benyttelse af et luftfartøj, hvis hovedformål ikke er transport af gods eller passagerer, såsom brandbekæmpelse fra luften, flyvetræning, sightseeing, sprøjtning, landmåling, kortlægning, fotografering, faldskærmsudspring, slæb af svævefly, helikopterløft i forbindelse med skovhugst og byggeri samt andre luftbårne landbrugs-, industri- og tilsynstjenester.

- ii) salg og markedsføring af lufttransportydelser
- iii) tjenesteydelser i forbindelse med onlinereservationssystemer, og
- iv) groundhandlingydelser.

3. Artikel 10.6 til 10.8 finder ikke anvendelse på subsidier³⁸ og tilskud, der ydes af en part, herunder statsstøttede lån, garantier og forsikringer.

4. Artikel 10.6 til 10.10 finder ikke anvendelse på nye tjenesteydelser, jf. bilag VII (Forståelse vedrørende nye tjenesteydelser, som ikke er klassificeret i De Forenede Nationers midlertidige centrale produktnomenklatur 1991).

5. Med forbehold af artikel 10.54 er dette kapitel ikke bindende for en part i forbindelse med handlinger eller kendsgerninger, der fandt sted, eller situationer, der ophørte med at eksistere inden datoen for denne aftales ikrafttræden.

³⁸ Det præciseres, at subsidier er omfattet af kapitel 24 (Subsidier).

ARTIKEL 10.6

Markedsadgang

I sektorer eller delsektorer, hvor markedsadgangsforpligtelserne gennemføres, må en part for så vidt angår markedsadgang gennem etablering eller drift foretaget af investorer fra den anden part eller af en omfattet virksomhed, der udgør en omfattet investering, ikke for hele dens territorium eller for en regional underinddeling indføre eller opretholde foranstaltninger³⁹, der:

- a) begrænser antallet af virksomheder, der kan udføre en bestemt økonomisk aktivitet, enten i form af numeriske kvoter, monopoler, eksklusive rettigheder eller krav om en økonomisk behovsprøve
- b) begrænser den samlede værdi af transaktioner eller aktiver i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve
- c) begrænser det samlede antal transaktioner eller den samlede produktion udtrykt som specifikke numeriske enheder i form af kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve

³⁹ Stk. 2, litra a), b) og c), omfatter ikke foranstaltninger, der træffes for at begrænse produktionen af en landbrugsvare eller en fiskevare.

- d) begrænser eller stiller krav om specifikke former for retlige enheder eller joint ventures, gennem hvilke en investor fra den anden part kan udøve en økonomisk virksomhed, eller
- e) begrænser det samlede antal fysiske personer, der kan være beskæftiget i en bestemt sektor, eller som en virksomhed må beskæftige, og som er nødvendige for og direkte forbundet med udøvelsen af en økonomisk aktivitet, i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve,

ARTIKEL 10.7

National behandling

1. Hver part indrømmer den anden parts investorer og deres virksomheder, der udgør omfattede investeringer, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i tilsvarende situationer indrømmer henholdsvis sine egne investorer og deres virksomheder, for så vidt angår deres etablering på dens territorium.
2. Hver part indrømmer den anden parts investorer og omfattede investeringer en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i tilsvarende situationer indrømmer henholdsvis sine egne investorer og deres investeringer, for så vidt angår deres drift på dens territorium.

3. Den behandling, som en part skal indrømme i henhold til stk. 1 og 2, indebærer med hensyn til en regional myndighed i Mexico en behandling, der ikke er mindre gunstig end den mest gunstige behandling, som den pågældende regionale myndighed i lignende situationer indrømmer investorer fra Mexico, og deres investeringer på den pågældende regionale myndigheds territorium.

4. Den behandling, som en part skal indrømme i henhold til stk. 1 og 2, indebærer med hensyn til en myndighed i eller inden for en EU-medlemsstat en behandling, der ikke er mindre gunstig end den mest gunstige behandling, som den pågældende myndighed i lignende situationer indrømmer sine egne investorer, og deres investeringer på dens territorium.

ARTIKEL 10.8

Mestbegunstigelsesbehandling

1. Hver part indrømmer den anden parts investorer og deres virksomheder, der udgør omfattede investeringer, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i tilsvarende situationer indrømmer henholdsvis investorer og virksomheder fra tredjelande, for så vidt angår deres etablering på dens territorium.

2. Hver part indrømmer den anden parts investorer og deres omfattede investeringer en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i tilsvarende situationer indrømmer henholdsvis investorer og investeringer fra tredjelande, for så vidt angår deres drift på dens territorium.

3. Stk. 1 og 2 må ikke fortolkes således, at de forpligter en part til at indrømme investorer fra den anden part en behandling, der følger af foranstaltninger til anerkendelse, herunder af standarder eller kriterier for tilladelse, licens eller certificering af en fysisk person eller virksomhed til at udøve en økonomisk aktivitet, eller af tilsynsforanstaltninger.

4. Det præciseres, at den i denne artikel omhandlede behandling ikke omfatter den behandling, der indrømmes investorer fra et tredjeland og deres investeringer i bestemmelser om bilæggelse af investeringstvister i henhold til denne aftale eller andre internationale aftaler indgået mellem en part og et tredjeland. Materielle bestemmelser i andre internationale aftaler udgør ikke i sig selv en behandling som omhandlet i stk. 1 og 2 og kan derfor ikke give anledning til en tilsidesættelse af denne artikel. Foranstaltninger, der anvendes i henhold til sådanne bestemmelser, kan udgøre en behandling i henhold til denne artikel.

ARTIKEL 10.9

Resultatkrav

1. En part må ikke indføre eller håndhæve krav eller håndhæve et tilsagn eller en forpligtelse i forbindelse med etablering af en virksomhed eller drift af en investering foretaget af en investor fra en part eller et tredjeland på den pågældende parts territorium med henblik på⁴⁰:

a) at eksportere en bestemt mængde eller en bestemt procentdel af en vare eller tjenesteydelse

⁴⁰ Det præciseres, at en betingelse for tildeling eller fortsat tildeling af en fordel som omhandlet i stk. 2 ikke udgør et tilsagn eller en forpligtelse med henblik på anvendelsen af stk. 1.

- b) at opnå en bestemt mængde eller en bestemt procentdel af lokalt indhold
- c) at købe, anvende eller indrømme en fortrinsstilling til varer produceret eller tjenesteydelser leveret på dens territorium eller til at købe varer eller tjenesteydelser fra fysiske personer eller virksomheder på dens territorium
- d) på nogen måde at sætte mængden eller værdien af import op mod mængden eller værdien af eksport eller mængden af udenlandsk valutaindstrømning i forbindelse med sådanne investeringer
- e) at begrænse salget af varer eller tjenesteydelser, som denne investering producerer eller leverer, på dens territorium ved på nogen måde at sætte salget op mod mængden eller værdien af dens eksport eller udenlandsk indtjening
- f) at give adgang til eller overføre en bestemt teknologi, en produktionsproces eller anden ejendomsretligt beskyttet viden til en fysisk person eller en virksomhed på dens territorium
- g) udelukkende fra partens territorium til et bestemt regionalt marked eller verdensmarkedet at levere varer eller tjenesteydelser, som en sådan investering producerer
- h) at placere den pågældende investors hovedsæde for et specifikt regionalt marked eller verdensmarkedet på dens territorium, eller
- k) at begrænse eksport eller salg til eksport.

2. En part må ikke gøre tildelingen eller den fortsatte tildeling af en fordel i forbindelse med etablering af en virksomhed eller driften af en investering foretaget eller varetaget af en investor fra en part eller et tredjeland på sit territorium betinget af overholdelsen af krav om:

- a) at opnå en bestemt mængde eller en bestemt procentdel af lokalt indhold
- b) at købe, anvende eller indrømme en fortrinsstilling til varer produceret eller tjenesteydelser leveret på dens territorium eller til at købe varer fra fysiske personer eller virksomheder på dens territorium
- c) på nogen måde at sætte mængden eller værdien af import op mod mængden eller værdien af eksport eller mængden af udenlandsk valutaindstømning i forbindelse med sådanne investeringer
- d) at begrænse salget af varer eller tjenesteydelser, som denne investering producerer eller leverer, på dens territorium ved på nogen måde at sætte salget op mod mængden eller værdien af dens eksport eller udenlandsk indtjening eller
- e) at begrænse eksport eller salg til eksport.

3. Intet i stk. 2 må fortolkes således, at det forhindrer en part i at gøre tildeling eller fortsat tildeling af en fordel i forbindelse med en investering foretaget af en investor i en part eller i et tredjeland betinget af overholdelse af et krav om at placere produktionen, levere en tjenesteydelse, uddanne eller ansætte arbejdstagere, opføre eller udvide særlige faciliteter eller udføre forskning og udvikling på sit territorium.

4. Stk. 1, litra f), finder ikke anvendelse, hvis:

- a) kravet indføres, eller forpligtelsen eller tilsagnet håndhæves af en domstol, en forvaltningsdomstol eller konkurrencemyndighed for at afhjælpe en praksis, der som følge af en retslig eller administrativ procedure betragtes som en tilsidesættelse af partens konkurrencelovgivning, eller
- b) en part tillader anvendelse af en intellektuel ejendomsrettighed i henhold til TRIPS-aftalens artikel 31 eller 31a eller i henhold til foranstaltninger, der kræver videregivelse af fortrolige oplysninger, som er omfattet af og i overensstemmelse med TRIPS-aftalens artikel 39.

5. Stk. 1, litra a), b) og c), og stk. 2, litra a) og b), finder ikke anvendelse på kvalifikationskrav for varer eller tjenesteydelser med hensyn til deltagelse i programmer for eksportfremme og udenlandsk bistand.

6. Stk. 2, litra a) og b), finder ikke anvendelse på krav, som en importerende part indfører vedrørende indholdet af varer for at være berettiget til toldpræferencer eller præferentielle toldkontingenter.

7. Det præciseres, at stk. 1 og 2 ikke finder anvendelse på andre forpligtelser, tilsagn eller krav end dem, der er fastsat i disse stykker.

8. Denne artikel udelukker ikke håndhævelse af forpligtelser, tilsagn eller krav mellem andre private parter end en part, hvis en part ikke har pålagt eller krævet forpligtelsen, tilsagnet eller kravet.
9. Denne artikel berører ikke en parts forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten.

ARTIKEL 10.10

Øverste ledelse og bestyrelse

1. En part må ikke kræve, at en virksomhed i den pågældende part, som er en omfattet investering, udnævner fysiske personer af en bestemt nationalitet til stillinger i den øverste ledelse.
2. En part må ikke kræve, at bestyrelsen for en virksomhed fra den anden part, som er en omfattet investering, skal bestå af statsborgere eller personer bosiddende på partens territorium eller en kombination heraf.

ARTIKEL 10.11

Formelle krav

Uanset artikel 10.7 og 10.8 kan en part anmode en investor fra den anden part eller denne investors omfattede investering om at indgive rutinemæssige oplysninger om investeringen udelukkende til oplysnings- eller statistiske formå. Parten beskytter disse fortrolige oplysninger fra enhver videregivelse, der ville være til skade for investorens konkurrencemæssige stilling eller den omfattede investering. Intet i denne artikel må fortolkes således, at det forhindrer en part i på anden vis at opnå eller videregive oplysninger i forbindelse med en rimelig og loyal anvendelse af sin lovgivning.

ARTIKEL 10.12

Uforenelige foranstaltninger og undtagelser

1. Artikel 10.7 til 10.10 finder ikke anvendelse på:
 - a) eksisterende uforenelige foranstaltninger, som opretholdes af en part på:
 - i) EU-niveau som fastsat i EU's liste til bilag I (Forbehold for eksisterende foranstaltninger)

- ii) nationalt forvaltningsniveau som fastsat i den pågældende parts liste til bilag I
(Forbehold for eksisterende foranstaltninger)
 - iii) regionalt forvaltningsniveau som fastsat i den pågældende parts liste til bilag I
(Forbehold for eksisterende foranstaltninger) eller
 - iv) lokalt forvaltningsniveau
- b) fortsat anvendelse eller omgående fornyelse af en uforenelig foranstaltning som omhandlet i litra a) eller
- c) eventuel ændring af en uforenelig foranstaltning som omhandlet i litra a), i det omfang ændringen ikke gør foranstaltningen endnu mere uforenelig med artikel 10.7 til 10.10, end den var umiddelbart før ændringen.
2. Artikel 10.7 til 10.10 finder ikke anvendelse på en foranstaltning, som en part indfører eller opretholder med hensyn til sektorer, delsektorer eller aktiviteter som fastsat i partens liste til bilag II (Forbehold for fremtidige foranstaltninger).
3. En part må ikke som led i en foranstaltning, der er indført efter datoen for denne aftales ikrafttræden, og som er omfattet af dens liste til bilag II (Forbehold for fremtidige foranstaltninger), direkte eller indirekte pålægge en investor fra den anden part på grundlag af nationalitet at sælge eller på anden måde afhænde en investering, der eksisterer på det tidspunkt, hvor foranstaltningen træder i kraft.

4. Artikel 10.6 finder ikke anvendelse på foranstaltninger, som en part indfører eller opretholder med hensyn til forpligtede sektorer eller delsektorer som fastsat i partens liste til bilag III (Markedsadgangsforpligtelser).
5. Artikel 10.7 og 10.8 finder ikke anvendelse på en foranstaltning, som udgør en undtagelse til, fritagelse for eller fravigelse fra TRIPS-aftalens artikel 3 eller 4, jf. de specifikke bestemmelser i nævnte aftales artikel 3 til 5.
6. Med forbehold af stk. 1 til 5 kan Mexico senest fem år efter datoen for denne aftales ikrafttræden meddele Den Europæiske Union et udkast til det fælles råds afgørelse om ændring af bilag I (Forbehold for eksisterende foranstaltninger), II (Forbehold for fremtidige foranstaltninger) og III (Særlige forpligtelser og begrænsninger af markedsadgang):
 - a) i tillæg I-B-2 (Mexicos liste. Forbehold, der finder anvendelse på decentralt niveau) til bilag I (Forbehold for eksisterende foranstaltninger) og tillæg III-B-2 (Mexicos liste. Begrænsninger, der finder anvendelse på decentralt niveau) til bilag III (Særlige forpligtelser og begrænsninger af markedsadgang) for så vidt angår alle eksisterende uforenelige foranstaltninger, der opretholdes på subføderalt forvaltningsniveau og

- b) i tillæg I-B-1 (Mexicos liste. Forbehold, der finder anvendelse på centralt niveau) til bilag I (Forbehold for eksisterende foranstaltninger) og tillæg II-B (Mexicos liste. Forbehold, der finder anvendelse på centralt niveau) til bilag II (Forbehold for fremtidige foranstaltninger) for så vidt angår dens resultatkraft.

Den Europæiske Union tager udkastet op til behandling inden for en periode på tre måneder og rådfører sig med Mexico om alle spørgsmål i den forbindelse. Efter høring vedtager det fælles råd ændringerne af de bilag, der er omhandlet i dette stykke. De ændrede bilag finder anvendelse fra datoen for vedtagelsen af ændringerne.

AFDELING C

Investeringsbeskyttelse

ARTIKEL 10.13

Anvendelsesområde

Denne afdeling finder anvendelse på foranstaltninger, som en part indfører eller opretholder på sit territorium, og som påvirker:

- a) omfattede investeringer eller

- b) investorer fra en part i forbindelse med en omfattende investering.

ARTIKEL 10.14

Investeringer og reguleringsmæssige mål og foranstaltninger

1. Bestemmelserne i denne afdeling må ikke fortolkes som en parts forpligtelse til ikke at ændre de retlige og reguleringsmæssige rammer, der gælder på dens territorium, herunder på en måde, der kan have en negativ indvirkning på driften af omfattede investeringer eller investorens forventninger til fortjeneste.
2. Det præciseres, at intet i denne afdeling må fortolkes således, at det forhindrer en part i at afbryde ydelsen af subsidier⁴¹ eller at anmode om refusion heraf, hvis en sådan handling er blevet pålagt af en kompetent domstol, forvaltningsdomstol eller anden kompetent myndighed, eller at det pålægger den pågældende part at yde investor erstatning herfor.

⁴¹ For Den Europæiske Unions vedkommende omfatter "subsidier" enhver støtte, som ydes af en EU-medlemsstat eller ved hjælp af statsmidler i en medlemsstat, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller produktionen af visse varer og påvirker handelen mellem EU-medlemsstaterne.

3. Det præciseres, at en parts beslutning om ikke at udstede, forny eller opretholde subsidier eller tilskud ikke udgør en tilsidesættelse af denne afdeling, hvis denne beslutning træffes på følgende vis:

- a) hvis der i henhold til lovgivningen eller en aftale ikke er nogen specifik forpligtelse til at udstede, forny eller opretholde de pågældende subsidier eller tilskud
- b) i overensstemmelse med vilkår eller betingelser, der er forbundet med udstedelsen, fornyelsen eller opretholdelsen af subsidier eller tilskud eller
- c) i overensstemmelse med stk. 2.

ARTIKEL 10.15

Behandling af investorer og omfattede investeringer

1. Hver af parterne skal på sit territorium indrømme omfattede investeringer fra den anden part og investorer for så vidt angår deres omfattede investeringer fair og lige behandling samt fuld beskyttelse og sikkerhed i overensstemmelse med følgende stykker.

2. En part tilsidesætter forpligtelsen til retfærdig og rimelig behandling, jf. stk. 1, såfremt en foranstaltning eller række foranstaltninger udgør⁴²:

- a) afslag på domstolsprøvelse i strafferetlige, civilretlige eller administrative procedurer
- b) en grundlæggende tilsidesættelse af retten til en retfærdig procedure
- c) åbenbar vilkårlighed, herunder målrettet forskelsbehandling på åbenlyst fejlagtigt grundlag såsom køn, race eller religiøst tilhørsforhold

⁴² Det præciseres, at retten ved afgørelsen af, hvorvidt en foranstaltning eller en række af foranstaltninger udgør en tilsidesættelse af en retfærdig og rimelig behandling, bl.a. skal tage hensyn til følgende:

- a) for så vidt angår stk. 2, litra a) og b), om hvorvidt foranstaltningen eller rækken af foranstaltninger indebærer grove forseelser, der krænker rettens hæderlighed, den blotte omstændighed, at en investors anfægtelse af den omtvistede foranstaltning i en national procedure er blevet afvist eller forkastet eller på anden måde er mislykkedes, udgør ikke i sig selv et afslag på domstolsprøvelse som omhandlet i stk. 2, litra a),
- b) for så vidt angår stk. 2, litra c), om hvorvidt foranstaltningen eller rækken af foranstaltninger åbenlyst var ubegrundet eller åbenlyst var begrundet i ulovlige grunde, såsom fordomme eller partiskhed, den blotte ulovlighed eller blot en usammenhængende eller tvivlsom anvendelse af en politik eller procedure udgør ikke i sig selv en åbenlys vilkårlighed som omhandlet i stk. 2, litra c), mens en fuldstændig og uberettiget afvisning af en lov eller forskrift eller en foranstaltning uden grund eller en adfærd, der specifikt er rettet mod investoren eller dennes omfattede investering med det formål at forvolde skade, kan udgøre åbenlys vilkårlighed som omhandlet i stk. 2, litra c), og
- c) med hensyn til stk. 2, litra d), om hvorvidt en part handlede uden hjemmel, og om hvorvidt der var tale om gentagne og vedvarende tilfælde af påstået chikane eller tvang.

d) chikane, tvang eller magtmisbrug eller

e) en tilsidesættelse af eventuelle yderligere elementer i forpligtelsen til rimelig og retfærdig behandling, som parterne har vedtaget i overensstemmelse med stk. 7.

3. En part anses for at have tilsidesat forpligtelsen til fuld beskyttelse og sikkerhed som omhandlet i stk. 1, hvis en foranstaltning eller en række af foranstaltninger ikke giver investorer og deres omfattede investeringer tilstrækkelig sikkerhed.

4. Ved vurdering af en påstået tilsidesættelse i henhold til denne artikel kan retten tage hensyn til, hvorvidt en part for at foranledige en omfattet investering har kommet med en specifik tilkendegivelse til en investor, som har skabt en berettiget forventning, som investoren har lagt til grund for beslutningen om at foretage eller bibeholde den omfattede investering, men som parten derefter ikke har indfriet. Det forhold, at en part træffer eller undlader at træffe foranstaltninger, der kan være i strid med en parts investors berettigede forventninger, udgør ikke en tilsidesættelse af denne artikel, selv om der som følge heraf forekommer tab eller skade for den omfattede investering.

5. En konstatering af en tilsidesættelse af andre bestemmelser i nærværende aftale eller i en separat international aftale er ikke i sig selv ensbetydende med en tilsidesættelse af denne artikel.

6. Det forhold, at en foranstaltning tilsidesætter en parts lovgivning, udgør ikke i sig selv en tilsidesættelse af denne artikel. For at fastslå, hvorvidt en foranstaltning udgør en tilsidesættelse af denne artikel, skal retten undersøge, om en part har handlet i strid med forpligtelserne i stk. 1 til 4.

7. Parterne skal efter anmodning fra en part tage indholdet af forpligtelsen til at sikre rimelig og retfærdig behandling op til fornyet gennemgang. Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer, der er nedsat ved artikel 1.10 (Underudvalg og andre organer i denne aftales del III), kan udarbejde analyser i denne henseende og forelægge dem for det blandede udvalg. Det blandede udvalg overvejer, om det skal anbefales, at aftalen ændres i overensstemmelse med artikel 2.4 (Ændring) i denne aftales del IV.

ARTIKEL 10.16

Overførsler

1. Hver part tillader, at alle overførsler vedrørende en omfattet investering foretages frit og uden begrænsning eller forsinkelse til og fra dens territorium. Sådanne overførsler omfatter:

- a) kapitalindskud som f.eks. hovedkapital og supplerende beløb for at opretholde, udvikle eller øge den omfattede investering

- b) overskud, udbytte, kapitalgevinster, renter, royaltybetalinger, administrationsgebyrer og andre former for afkast
- c) indtægter fra salg af hele eller en del af den omfattede investering eller fra hel eller delvis afvikling af den omfattede investering
- d) betalinger foretaget i henhold til en kontrakt indgået af investor i en part eller en omfattet investering, herunder betalinger foretaget i henhold til en låneaftale
- e) løn og anden form for vederlag optjent af personale, som er hyret i udlandet og arbejder i forbindelse med en omfattet investering
- f) betalinger i henhold til artikel 10.17 og 10.18 og
- g) betaling af erstatning i henhold til en voldgiftskendelse udstedt af retten i henhold til afdeling D.

2. Hver part tillader, at afkast i naturalier vedrørende en omfattet investering foretages som godkendt eller specificeret i en skriftlig aftale mellem parten og en omfattet investering eller en investor fra den anden part.

3. Hver af parterne skal tillade, at overførsler i forbindelse med en omfattende investering kan foretages i en frit konvertibel valuta og til den markedskurs, der er gældende på datoen for overførslen.
4. Uanset stk. 2 kan en part begrænse overførsler af afkast i naturalier vedrørende en omfattende investering under omstændigheder, hvor den ellers kunne begrænse sådanne overførsler i henhold til denne aftale.

ARTIKEL 10.17

Kompensation for tab

1. Hver part indrømmer investorer fra den anden part, hvis omfattede investeringer lider tab som følge af krig eller anden væbnet konflikt, revolution, national undtagelsestilstand, oprør, optøjer eller andre lignende begivenheder, med hensyn til tilbagelevering, erstatning, kompensation eller anden form for forlig en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer sine egne investorer eller investorer fra et tredjeland, alt efter hvilken af disse der er mest gunstig.

2. Med forbehold af stk. 1 ydes en parts investorer passende og effektiv tilbagebetaling eller kompensation, hvis de i en af de situationer, der er omhandlet i nævnte stykke, lider tab på den anden parts territorium som følge af:

- a) en parts styrkers eller myndigheders rekvisition af deres omfattede investering eller en del heraf, eller
- b) en parts styrkers eller myndigheders destruktion af hele eller en del af deres omfattede investering, som ikke var påkrævet i situationen.

3. Betalinger som følge af kompensation i henhold til stk. 2 skal frit kunne konverteres og overføres.

ARTIKEL 10.18

Ekspropriation og erstatning

1. En part må ikke hverken direkte eller indirekte ekspropriere eller nationalisere en omfattet investering gennem foranstaltninger med tilsvarende virkning som ekspropriation eller nationalisering (i det følgende benævnt "ekspropriation") undtagen:

- a) af hensyn til almenvellet

- b) på en ikkediskriminerende måde
 - c) mod øjeblikkelig betaling af en tilstrækkelig og effektiv erstatning i overensstemmelse med stk. 2 til 4 og
 - d) efter en retfærdig procedure.
2. Stk. 1 fortolkes i overensstemmelse med bilag 10-A (Ekspropriation).
3. Den i stk. 1 omhandlede kompensation skal:
- a) betales straks
 - b) svare til den rimelige markedsværdi af den eksproprierede investering på det tidspunkt, hvor ekspropriationen fandt sted
 - c) ikke afspejle ændringer i værdien, som skyldes, at den påtænkte ekspropriation var blevet kendt tidligere
 - d) være fuldt realiserbar og frit omsættelig uden ophold til det land, som investoren har udpeget, og

- e) inkludere renter til en kommercielt rimelig rentesats fra ekspropriationsdatoen til betalingsdatoen.
4. Evalueringskriterierne omfatter overdragelsesværdi, aktivværdi, herunder den angivne skatteværdi af materielle goder, og andre relevante kriterier til fastsættelse af en rimelig markedsværdi.
5. Erstatningen udbetales i valutaen i det land, hvor investoren er statsborger, eller i en frit konvertibel valuta.
6. Denne artikel finder ikke anvendelse på udstedelse af tvangslicenser udstedt i forbindelse med intellektuelle ejendomsrettigheder i overensstemmelse med TRIPS-aftalen eller på tilbagekaldelse, begrænsning eller skabelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, i det omfang en sådan udstedelse, tilbagekaldelse, begrænsning eller skabelse er i overensstemmelse med kapitel 25 (Intellektuel ejendomsret) og TRIPS-aftalen⁴³.

⁴³ Det præciseres, at udtrykket "tilbagekaldelse" for så vidt angår intellektuelle ejendomsrettigheder omfatter annullering eller ugyldiggørelse af disse rettigheder, og udtrykket "begrænsning" med hensyn til intellektuelle ejendomsrettigheder omfatter undtagelser fra disse rettigheder.

ARTIKEL 10.19

Subrogation

1. Hvis en part eller dennes udpegede organ foretager en betaling i henhold til en garanti, forsikringskontrakt eller anden form for erstatning, som den har indgået i forbindelse med en omfattet investering, anerkender den anden part subrogation eller overførsel af investorens rettigheder eller fordringer i henhold til dette kapitel med hensyn til den omfattede investering. Parten eller dennes udpegede organ har som følge af subrogation ret til at udøve denne investors rettigheder og håndhæve dennes fordringer. Den rettighed eller fordring, der subrogeres eller overføres, må ikke være større end den pågældende investors oprindelige rettighed eller fordring.
2. Hvis en part eller det organ, som parten har udpeget, har foretaget en betaling til sin investor og har overtaget investorens rettigheder og fordringer, kan denne investor ikke håndhæve disse rettigheder og fordringer over for den anden part, medmindre vedkommende er bemyndiget til at handle på vegne af den part eller det organ, der er udpeget af den part, der foretager betalingen.

AFDELING D

Bilæggelse af tvister på investeringsområdet

ARTIKEL 10.20

Definitioner

Med henblik på denne afdeling forstås der ved:

1. "klageren": en fysisk person eller en virksomhed i en part, undtagen en filial eller et repræsentationskontor, der har foretaget en omfattende investering, og som søger at indgive eller har indgivet en klage i henhold til denne afdeling, og som handler enten:
 - a) på egne vegne eller
 - b) på vegne af en lokalt etableret virksomhed, som denne klager ejer eller kontrollerer⁴⁴.
2. "parterne i tvisten": klageren og den indklagede

⁴⁴ Det præciseres, at en klage, der indgives i henhold til litra b), skal anses for at vedrøre en tvist mellem en kontraherende stat og en statsborger i en anden kontraherende stat i henhold til ICSID-konventionens artikel 25, stk. 1.

3. "part i tvisten": klageren eller den indklagede
4. "ICSID": det Internationale Center til Bilæggelse af Investeringstvister, som blev etableret ved ICSID-konventionen
5. "reglerne for ICSID's supplerende ordning": reglerne for den supplerende ordning for administration af procedurer foretaget af sekretariatet for Det Internationale Center til Bilæggelse af Investeringstvister
6. "ICSID-konventionen": konventionen om bilæggelse af investeringstvister mellem stater og andre landes statsborgere, udfærdiget den 18. marts 1965 i Washington
7. "lokalt etableret virksomhed": en juridisk person, der er etableret på en parts territorium, og som ejes eller kontrolleres af en investor fra den anden part
8. "New York-konventionen": De Forenede Nationers konvention om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser, indgået den 10. juni 1958 i New York
9. "aftaleparten, der ikke er part i en tvist": enten Mexico, hvis den indklagede er Den Europæiske Union eller en EU-medlemsstat, eller Den Europæiske Union, hvis Mexico er den indklagede

10. den indklagede: Mexico eller for så vidt angår Den Europæiske Union enten Den Europæiske Union eller den pågældende EU-medlemsstat som fastsat i henhold til artikel 10.24

11. "tredjepartsfinansiering": enhver finansiering, der stilles til rådighed af en fysisk eller juridisk person, som ikke er part i tvisten, men som indgår en aftale med en part i tvisten med henblik på at finansiere en del af eller alle sagsomkostningerne mod vederlag, afhængig af sagens udfald eller ved en donation eller et tilskud

12. "UNCITRAL's voldgiftsregler": voldgiftsreglerne fra De Forenede Nationers Kommission for International Handelsret, der blev godkendt af De Forenede Nationers Generalforsamling den 15. december 1976 og revideret i 2010.

ARTIKEL 10.21

Anvendelsesområde

1. Denne afdeling finder anvendelse på tvister mellem en part og en klager fra den anden part, der opstår som følge af en påstået tilsidesættelse af artikel 10.7, stk. 2, 10.8, stk. 2⁴⁵ eller afdeling C, som angiveligt forårsager tab eller skade for klageren eller dennes lokalt etablerede virksomhed.
2. Bilag 10-B (Offentlig gæld) finder anvendelse på fordringer vedrørende omstrukturering af en parts gæld.
3. Retten og Appelretten, der oprettes i henhold til denne afdeling, må ikke behandle klager, der falder uden for denne artikels anvendelsesområde.

⁴⁵ Det præciseres med henblik på denne afdeling, at artikel 10.7, stk. 2, og artikel 10.8, stk. 2, ikke omfatter erhvervelse af en virksomhed i Den Europæiske Union eller i Mexico med henblik på at etablere eller opretholde varige økonomiske forbindelser, herunder når en sådan erhvervelse sker gennem en kapitaldeltagelse eller en forøgelse af en sådan kapitaldeltagelse i en virksomhed.

ARTIKEL 10.22

Konsultationer

1. En tvist bør så vidt muligt løses i mindelighed. En sådan løsning kan indgås på et hvilket som helst tidspunkt, også efter indgivelse af en klage i henhold til artikel 10.26.
2. Medmindre parterne i tvisten bliver enige om en længere frist, skal der afholdes konsultationer senest 60 dage efter indgivelsen af en anmodning om konsultationer i henhold til stk. 5.
3. Medmindre parterne i tvisten aftaler andet, afholdes konsultationerne i:
 - a) Mexico City, hvis de anfægtede foranstaltninger er foranstaltninger truffet af Mexico
 - b) Bruxelles, hvis de anfægtede foranstaltninger omfatter en foranstaltning truffet af Den Europæiske Union eller
 - c) hovedstaden i en EU-medlemsstat, hvis de anfægtede foranstaltninger udelukkende er foranstaltninger truffet af denne medlemsstat.
4. Hvis parterne i tvisten er enige, kan der afholdes konsultationer via videokonference eller på anden måde, hvis det er relevant.

5. Klageren skal forelægge den anden part en anmodning om konsultationer med oplysning om:

- a) klagers navn og adresse og, såfremt en sådan anmodning indgives på vegne af en lokalt etableret virksomhed, denne virksomheds navn, adresse og etablerings- eller registreringssted
- b) de bestemmelser, der er omhandlet i artikel 10.21, stk. 1, som angiveligt er blevet tilsidesat
- c) det retlige og faktuelle grundlag for hver klage, herunder den eller de foranstaltninger, der påstås at tilsidesætte de bestemmelser, der er omhandlet i artikel 10.21, stk. 1
- d) det krav, der nedlægges påstand om, og den krævede erstatnings anslåede størrelse, og
- e) dokumentation for, at klageren er en investor fra den anden part, og at denne ejer eller kontrollerer den omfattede investering, og, hvis den handler på vegne af en lokalt etableret virksomhed, at den ejer eller kontrollerer den lokalt etablerede virksomhed.

Hvis en anmodning om konsultationer indgives af mere end én klager, eller på vegne af mere end en lokalt etableret virksomhed, skal oplysningerne i litra a) og e), forelægges for hver enkelt klager eller for hver lokalt etableret virksomhed, alt efter hvad der er tilfældet.

6. Kravene i anmodningen om konsultationer som omhandlet i stk. 5 skal være tilstrækkeligt specifikke, således at den indklagede effektivt kan deltage i konsultationerne og forberede sit forsvar.

7. En anmodning om konsultationer fremsættes senest tre år efter den dato, hvor klageren eller i givet fald den lokalt etablerede virksomhed første gang fik eller burde have fået kendskab til den påståede tilsidesættelse og viden om, at klageren eller i givet fald den lokalt etablerede virksomhed har lidt tab eller skade derved.

8. Uanset stk. 7 skal anmodningen om konsultationer, hvis den vedrører en foranstaltning eller flere foranstaltninger vedtaget af Den Europæiske Unions eller en EU-medlemsstat, og den i stk. 7 omhandlede frist er udløbet, mens klageren eller i givet fald den lokalt etablerede virksomhed har ført sag vedrørende den samme foranstaltning eller de samme foranstaltninger ved en domstol eller domstol i henhold til en parts lovgivning, indgives:

- a) senest to år efter den dato, hvor klageren eller i givet fald den lokalt etablerede virksomhed opgiver at gå videre med en klage ved en ret eller domstol i henhold til en parts lovgivning, og
- b) under alle omstændigheder senest 10 år efter den dato, hvor klageren eller i givet fald dennes lokalt etablerede virksomhed første gang fik eller burde have fået kendskab til den eller de foranstaltninger, der påstås at tilsidesætte bestemmelserne i artikel 10.21, stk. 1, og til det tab eller den skade, der angiveligt er lidt som følge heraf.

9. En anmodning om konsultationer vedrørende en påstået tilsidesættelse begået af Den Europæiske Union eller en EU-medlemsstat sendes til Den Europæiske Union. Hvis klageren i sin anmodning om konsultationer identificerer en eller flere foranstaltninger truffet af en EU-medlemsstat, sendes den også til den pågældende medlemsstat.

10. Har investor ikke indgivet en klage i henhold til artikel 10.26 senest 18 måneder efter at have indgivet anmodningen om konsultationer, anses investor for at have frafaldet sin konsultationsanmodning og, hvis det er relevant, sin meddelelse om anmodning om udpegning af den indklagede, jf. artikel 10.24, og kan ikke på ny indgive en klage i henhold til denne afdeling vedrørende den foranstaltning eller de samme foranstaltninger. Denne periode kan forlænges efter aftale mellem de parter, der er involveret i konsultationerne.

ARTIKEL 10.23

Mægling

1. Parterne i tvisten kan til enhver tid aftale at anvende mægling.

2. Anvendelse af mægling berører ikke retsstillingen for nogen af parterne i tvisten eller deres rettigheder i medfør af dette kapitel, og mægling er underlagt de regler, der er aftalt af parterne i tvisten, herunder i givet fald de regler om mægling, der måtte vedtages af det fælles råd.

3. Mægleren udnævnes efter aftale mellem parterne i tvisten. Parterne i tvisten kan også i fællesskab anmode rettens formand om at udnævne mægleren.
4. Parterne i tvisten bestræber sig på at nå frem til en løsning på tvisten senest 60 dage efter udnævnelsen af mægleren.
5. Er parterne i tvisten enige om at anvende mægling, suspenderes fristerne i artikel 10.22, stk. 7, 10.22, stk. 8, 10.48, stk. 7, og 10.49, stk. 3, fra den dato, hvor parterne i tvisten blev enige om at anvende mægling, til den dato, hvor en af parterne i tvisten beslutter at afslutte mæglingen. Træffer en part i tvisten en afgørelse om at afslutte mæglingen, skal denne afgørelse fremsendes i form af et brev til mægleren og den anden part i tvisten.

ARTIKEL 10.24

Afgørelse af, hvem der er den indklagede i forbindelse med tvister med Den Europæiske Union eller en EU-medlemsstat

1. Kan tvisten ikke bilægges senest 90 dage efter indgivelsen af en anmodning om konsultationer, når anmodningen vedrører en påstået tilsidesættelse af de i artikel 10.21, stk. 1 omhandlede bestemmelser begået af Den Europæiske Union eller en EU-medlemsstat, og klageren agter at indgive en klage i henhold til artikel 10.26, skal klageren indlevere en meddelelse til Den Europæiske Union med anmodning om udpegning af den indklagede.

2. Meddelelsen i stk. 1 skal identificere den foranstaltning eller de foranstaltninger, for hvilke klageren agter at indgive en klage. Hvis der er tale om en eller flere foranstaltninger truffet af en EU-medlemsstat, sendes meddelelsen også til den pågældende medlemsstat.
3. Den Europæiske Union skal efter at have foretaget en afgørelse give klageren meddelelse om, hvorvidt Den Europæiske Union eller en EU-medlemsstat skal være den indklagede, senest 60 dage efter modtagelsen af den i stk. 1 omtalte meddelelse.
4. Hvis klageren ikke er blevet underrettet om afgørelsen senest 60 dage efter afgivelsen af den meddelelse, der er omhandlet i stk. 1, skal den indklagede være:
 - a) medlemsstaten, hvis den eller de foranstaltninger, der er anført i meddelelsen, udelukkende er foranstaltninger truffet af en EU-medlemsstat eller
 - b) Den Europæiske Union, hvis den eller de foranstaltninger, der er anført i meddelelsen, omfatter foranstaltninger truffet af Den Europæiske Union.
5. Klageren kan indgive en klage i henhold til artikel 10.26 på grundlag af den afgørelse, der er foretaget i henhold til stk. 3, og, såfremt en sådan afgørelse ikke er blevet meddelt klageren, inden fristen på 60 dage, jf. stk. 4.

6. Er Den Europæiske Union eller en EU-medlemsstat indklaget i henhold til stk. 3 eller 4, kan hverken Den Europæiske Union eller EU-medlemsstaten gøre gældende, at klagen ikke kan antages til behandling, eller at retten ikke har kompetence eller på anden måde gøre indsigelse mod klagen eller kendelsen med den begrundelse, at den indklagede ikke er blevet korrekt udpeget i henhold til stk. 3 eller identificeret ved anvendelse af stk. 4.

7. Retten og appelretten er bundet af den afgørelse, der er foretaget i henhold til stk. 3, og, såfremt en sådan afgørelse ikke er blevet meddelt klageren inden fristen på 60 dage, af afgørelsen i henhold til stk. 4.

8. Intet i denne aftale eller de gældende tvistbilæggelsesregler, der er omhandlet i artikel 10.26, stk. 2, er til hinder for udveksling af alle oplysninger vedrørende en tvist mellem Den Europæiske Union og den pågældende medlemsstat.

ARTIKEL 10.25

Proceduremæssige og andre betingelser for indgivelse af en klage til retten

1. En klager kan kun indgive en klage i henhold til artikel 10.26, hvis klageren:
 - a) sammen med indgivelsen af klagen giver den indklagede sit skriftlige samtykke til bilæggelse af tvisten ved retten i overensstemmelse med de procedurer, der er fastsat i denne afdeling

- b) giver en frist på mindst 180 dage efter indgivelsen af anmodningen om konsultationer og, hvis det er relevant, mindst 90 dage efter indgivelsen af meddelelsen om anmodning om udpegning af den indklagede
- c) har afgivet en meddelelse med anmodning om en afgørelse af indklagede i overensstemmelse med artikel 10.24, hvis det er relevant
- d) har opfyldt betingelserne for en anmodning om konsultationer
- e) i sin klage kun angiver den eller de foranstaltninger, der hævdes at udgøre en tilsidesættelse af de i artikel 10.21, stk. 1, omhandlede bestemmelser, og som blev identificeret i anmodningen om konsultationer
- f) trækker enhver retslig procedure, der allerede verserer ved en ret eller domstol efter national ret eller folkeret med hensyn til en foranstaltning eller foranstaltninger, der påstås at udgøre en tilsidesættelse som omhandlet i klagen, tilbage eller afbryder en sådan retslig procedure
- g) skriftligt giver afkald på sin ret til at indlede retslige procedurer ved en ret eller domstol efter national ret eller folkeret med hensyn til en foranstaltning eller foranstaltninger, der påstås at udgøre en tilsidesættelse som omhandlet i klagen, og

- h) erklærer, at den ikke vil fuldbyrde en kendelse, der er afsagt i henhold til denne afdeling, før en sådan kendelse er blevet endelig i henhold til artikel 10.48, stk. 8, 10.48, stk. 9, eller 10.49, stk. 2, og ikke vil søge at appellere, opnå fornyet prøvelse, ophæve, annullere, revidere eller indlede andre lignende sager ved en international eller national ret for så vidt angår en kendelse i henhold til denne afdeling.

2. Vedrører klagen, der indgives i henhold til artikel 10.26, et tab eller en skade for en lokalt etableret virksomhed eller en interesse i en lokalt etableret virksomhed, som klageren ejer eller kontrollerer direkte eller indirekte, finder betingelserne i denne artikels stk. 1, litra f) og g), anvendelse på både klageren og den lokalt etablerede virksomhed. Forpligtelsen i denne artikels stk. 1, litra f), til at trække eksisterende sager tilbage eller indstille dem finder også anvendelse:

- a) hvis klagen indgives af en klager, der handler på egne vegne, på alle personer, der direkte eller indirekte har en ejerandel i eller kontrolleres af klageren og hævder at have lidt samme tab eller skade⁴⁶ som klageren, eller
- b) hvis klagen indgives af en klager, der handler på vegne af en lokalt etableret virksomhed, på alle personer, der direkte eller indirekte har en ejerandel i eller kontrolleres af den lokalt etablerede virksomhed og hævder at have lidt samme tab eller skade som den lokalt etablerede virksomhed.

⁴⁶ Det præciseres, at der ved det samme tab eller den samme skade som omhandlet i dette litra og litra b) forstås tab eller skade som følge af den eller de samme foranstaltninger, som den pågældende søger at opnå erstatning for i samme egenskab som klageren. Hvis klageren f.eks. anlægger sag som aktionær, vil denne bestemmelse omfatte en tilknyttet person, der også søger inddrivelse som aktionær.

3. Betingelserne i stk. 1, litra f) og g), og stk. 2 finder ikke anvendelse på en lokalt etableret virksomhed, hvis den indklagede eller klagerens værtsstat har frataget klageren kontrollen med den lokalt etablerede virksomhed eller på anden måde har forhindret den lokalt etablerede virksomhed i at opfylde disse betingelser.
4. Retten skal på begæring af den indklagede erklære sig inkompetent, hvis klageren eller i givet fald den lokalt etablerede virksomhed, ikke opfylder en af betingelserne i stk. 1 og 2.
5. Den frasigelse af retten, der indgives jf. stk. 1, litra g), ophører med at finde anvendelse, hvis klagen afvises på grundlag af manglende overholdelse af krav om statsborgerskab for at indgive en klage i henhold til denne afdeling.
6. Hvis Den Europæiske Union eller en af Den Europæiske Unions medlemsstater er den indklagede, er stk. 1, litra f) og g), ikke til hinder for, at klageren kan anmode om foreløbige sikrende retsmidler ved den indklagedes domstole. Hvis Mexico er den indklagede, er stk. 1, litra f) og g), ikke til hinder for, at klageren kan anmode om foreløbige sikrende retsmidler eller indlede eller fortsætte sager om påbud, anerkendelsessøgsmål eller andre ekstraordinære retsmidler, der ikke indebærer betaling af erstatning, ved en forvaltningsdomstol i henhold til indklagedes lovgivning.

7. Det præciseres, at en investor ikke skal indgive en klage i henhold til denne afdeling, hvis investeringen er foretaget ved svigagtig afgivelse af urigtige oplysninger, fortielse, korruption eller en adfærd, der udgør misbrug af proceduren.

8. En part må ikke indgive en klage i henhold til denne afdeling.

ARTIKEL 10.26

Indgivelse af en klage til retten

1. Er en tvist ikke blevet bilagt ved hjælp af konsultationer, kan der indgives en klage af:

- a) en klager på egne vegne eller
- b) en klager på vegne af en lokalt etableret virksomhed, som denne klager direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer.

Det præciseres, at en lokalt etableret virksomhed ikke kan indgive en klage mod den part, hvor den er etableret.

2. Klageren skal indgive klagen i henhold til en af følgende tvistbilæggelsesregler:
 - a) ICSID-konventionen og ICSID-procesreglementet for voldgiftsretter
 - b) reglerne for ICSID's supplerende ordning, hvis betingelserne for indgivelse af en klage i henhold til litra a) ikke finder anvendelse
 - c) UNCITRAL's voldgiftsregler, eller
 - d) andre regler efter aftale mellem parterne i tvisten.
3. Foreslår klager regler i henhold til stk. 2, litra d), skal den indklagede besvare klagerens forslag senest 20 dage efter modtagelsen heraf. Er parterne i tvisten ikke nået til enighed om sådanne regler senest 30 dage efter modtagelsen af forslaget, kan investor indgive en klage i henhold til de regler, der er nævnt i stk. 2, litra a), b) eller c).
4. Hvis en klage indgives i henhold til stk. 2, litra b), c) eller d), kan parterne i tvisten aftale stedet, hvor retssagen skal foregå. Hvis parterne i tvisten ikke når til enighed, fastlægger den afdeling af retten, der behandler klagen, stedet i overensstemmelse med de gældende tvistbilæggelsesregler, forudsat at stedet ligger inden for territoriet i en stat, der er en kontraherende stat i New York-konventionen.

5. De tvistbilæggelsesregler, der gælder i henhold til stk. 2, er dem, der er i kraft på den dato, hvor klagen indgives til retten i henhold til denne afdeling, med forbehold af de specifikke regler i denne afdeling. Det fælles råd kan vedtage regler, der supplerer de gældende tvistbilæggelsesregler, og sådanne regler er bindende for retten og appelretten.

6. En klage anses for at være indgivet til tvistbilæggelse i henhold til denne afdeling, når anmodningen eller meddelelsen om indledning af retssagen modtages i overensstemmelse med de gældende tvistbilæggelsesregler.

7. Hver af parterne skal underrette den anden part om, hvor klageren skal indgive meddelelser og andre dokumenter i henhold til denne afdeling. Hver af parterne skal sikre, at disse oplysninger er offentligt tilgængelige.

ARTIKEL 10.27

Parallelle retssager

Hvis der indgives en klage i henhold til denne afdeling og kapitel 31 (Tvistbilæggelse) eller en anden international aftale, og der er mulighed for overlappende kompensation, eller det andet internationale søgsmål kan have en væsentlig indvirkning på løsningen af den klage, der er indgivet i henhold til denne afdeling, skal retten hurtigst muligt efter at have hørt parterne i tvisten udsætte sagen eller på anden måde sikre, at der tages hensyn til sager, der er anlagt i henhold til kapitel 31 (Tvistbilæggelse) eller en anden international aftale, i dens beslutning, retsafgørelse eller kendelse.

ARTIKEL 10.28

Samtykke til bilæggelse af tvisten ved retten

1. Den indklagede samtykker til bilæggelse af tvisten ved retten i overensstemmelse med de procedurer, der er fastsat i denne afdeling.

2. Samtykke som omhandlet i stk. 1 og indgivelse af en klage til retten i henhold til denne afdeling anses for at opfylde betingelserne i:

- a) ICSID-konventionens artikel 25 og kapitel II i liste C i ICSID's supplerende ordning vedrørende skriftligt samtykke fra parterne i tvisten, og
- b) New York-konventionens artikel II for en skriftlig aftale.

ARTIKEL 10.29

Tredjepartsfinansiering

1. En part i tvisten, der drager fordel af tredjepartsfinansiering, skal meddele den anden part i tvisten og den afdeling af retten, der behandler klagen, eller, hvis denne afdeling ikke er sammensat, rettens formand navn og adresse på den tredjepart, der yder finansiering.
2. Denne meddelelse skal gives på tidspunktet for indgivelsen af klagen eller, hvis finansieringsaftalen er indgået, eller donationen eller tilskuddet er givet, efter indgivelse af klagen, uden ophold, så snart finansieringsaftalen er indgået eller donationen eller tilskuddet er givet.

ARTIKEL 10.30

Retten

1. Der oprettes hermed en ret, der skal behandle klager, der indgives i henhold til artikel 10.26.
2. Det fælles råd skal ved denne aftales ikrafttræden udnævne ni medlemmer af retten. Tre af medlemmerne skal være borgere i en EU-medlemsstat, tre skal være borgere i Mexico, og tre skal være statsborgere i tredjelande⁴⁷.
3. Det fælles råd kan beslutte at forhøje eller nedsætte antallet af medlemmer ved multipla af tre. Yderligere udnævnelser skal ske på samme grundlag som anført i stk. 2.
4. Medlemmerne skal være i besiddelse af de kvalifikationer, der kræves for at blive udnævnt til dommer ved Den Internationale Domstol, eller være jurister med anerkendte faglige kvalifikationer. De skal have dokumenteret erfaring inden for folkeret. Det er ønskeligt, at de især har ekspertise inden for international investeringslovgivning, international handelsret og bilæggelse af tvister i forbindelse med internationale investeringer eller internationale handelsaftaler eller handelsforhandlinger.

⁴⁷ Parterne bestræber sig på at udpege medlemmer, der repræsenterer forskellige socioøkonomiske forhold og retstraditioner.

5. Rettens medlemmer udnævnes for en embedsperiode på fem år. Imidlertid skal fire af de ni medlemmer, der udnævnes umiddelbart efter denne aftales ikrafttræden, hvilket afgøres ved lodtrækning, have deres embedsperiode forlænget til syv år. Ledige embeder besættes, efterhånden som de opstår. En person, der udnævnes til at erstatte et medlem, hvis embedsperiode ikke er udløbet, besætter dette embede i resten af forgængerens embedsperiode. En person, der gør tjeneste i en afdeling af retten, fortsætter, når hans eller hendes embedsperiode udløber, med tilladelse fra rettens formand efter høring af de øvrige medlemmer af afdelingen, med at gøre tjeneste i den pågældende afdeling indtil sagens afslutning i denne afdeling og skal udelukkende til dette formål anses for fortsat at være et medlem af retten.
6. Retten skal behandle sager i afdelinger bestående af tre medlemmer, hvoraf den ene skal være borger i en EU-medlemsstat, en skal være borger i Mexico og en skal være tredjelandstatsborger. Afdelingens formandskab varetages af det medlem, der er tredjelandstatsborger.
7. Uanset stk. 6, og hvis parterne i tvisten er enige herom, behandles en sag af en afdeling bestående af et enkelt medlem, der er statsborger i et tredjeland, og som vælges af rettens formand.
8. Senest 90 dage efter indgivelsen af en klage i henhold til artikel 10.26 udnævner rettens formand i henhold til de arbejdsprocedurer, der vedtages i henhold til stk. 10, det medlem eller de medlemmer af retten, der skal danne den afdeling af retten, som behandler sagen på rotationsbasis, således at det sikres, at afdelingernes sammensætning er tilfældig og uforudsigelig, samtidig med at alle medlemmer får lige muligheder for at blive udnævnt.

9. Rettens formand skal have ansvaret for de organisatoriske spørgsmål og skal udnævnes for en toårig periode ved lodtrækning blandt de medlemmer, der er tredjelandsstatsborgere. Formændene skal tjene på rotationsbasis efter lodtrækning foretaget af formanden for det fælles råd. De arbejdsprocedurer, der vedtages i henhold til stk. 10, skal indeholde de nødvendige regler i tilfælde af formandens midlertidige manglende disponibilitet.
10. Retten vedtager sine egne arbejdsprocedurer efter høring af parterne.
11. Medlemmerne skal stå til rådighed når som helst og med kort varsel, og de skal holde sig orienteret om tvistbilæggelsesaktiviteter i henhold til denne aftale.
12. For at sikre deres tilgængelighed betales medlemmerne et månedligt forskudshonorar, som fastsættes ved afgørelse truffet af det fælles råd. Formanden modtager for hver dag, denne arbejder som formand for retten, et honorar svarende til det i henhold til artikel 10.31, stk. 11, fastsatte honorar for appelrettens formand.
13. Forskudshonoraret og det daglige honorar, der er omhandlet i stk. 12, indbetales af begge parter under hensyntagen til deres respektive udviklingsniveau til en konto, der forvaltes af ICSID's sekretariat. Betaler den ene part ikke disse honorarer, kan den anden part vælge at betale. En sådan restance skal forblive skyldig til betaling med passende renter. Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer reviderer regelmæssigt størrelsen og fordelingen af ovennævnte gebyrer og kan anbefale det fælles råd at vedtage relevante justeringer.

14. Medmindre det fælles råd træffer en afgørelse i henhold til stk. 15, skal beløbet for de øvrige honorarer og udgifter til rettens medlemmer i en afdeling være dem, der fastsættes i henhold til regel 14, stk. 1, i de administrations- og finansregler fra ICSID-konventionen, der er i kraft på datoen for indgivelse af klagen, og som fordeles af retten blandt parterne i tvisten i overensstemmelse med artikel 10.48, stk. 5.

15. Det fælles råd kan beslutte, at omdanne forskudshonoraret og andre honorarer og udgifter permanent til en fast løn. I så fald arbejder medlemmerne på fuld tid, og det fælles råd fastsætter deres løn og de dertil knyttede organisatoriske forhold. I så fald må medlemmerne ikke udøve nogen anden — lønnet eller ulønnet — erhvervsmæssig virksomhed, medmindre der undtagelsesvis gives tilladelse hertil af rettens formand.

16. ICSID's sekretariat skal varetage sekretariatsopgaverne for retten og yde den passende bistand. Retten fordeler udgifterne til en sådan bistand blandt parterne i tvisten i overensstemmelse med artikel 10.48, stk. 5.

ARTIKEL 10.31

Appelretten

1. Der nedsættes hermed en permanent appelret, der skal behandle appeller vedrørende rettens kendelser.

2. Det fælles råd skal ved denne aftales ikrafttræden udnævne seks medlemmer af appelretten. To af medlemmerne skal være statsborgere i en EU-medlemsstat, to skal være statsborgere i Mexico og to skal være statsborgere i tredjelande. Med henblik herpå foreslår hver part tre kandidater, hvoraf to kan være statsborgere i den pågældende part, og én skal være en ikkestatsborger.
3. Det fælles råd kan beslutte at forhøje antallet af medlemmer ved multipla af tre. Yderligere udnævnelser skal ske på samme grundlag som anført i stk. 2.
4. Medlemmerne skal være i besiddelse af de kvalifikationer, der kræves for at blive udnævnt til dommer ved Den Internationale Domstol, eller være jurister med anerkendte faglige kvalifikationer. De skal have dokumenteret ekspertise inden for folkeretten og inden for det område, der er omfattet af dette kapitel. Det er ønskeligt, at de har ekspertise inden for international handelsret og bilæggelse af tvister i forbindelse med internationale investeringer eller internationale handelsaftaler.
5. Medlemmerne udnævnes for en embedsperiode på fem år. Imidlertid skal tre af de seks medlemmer, der udnævnes umiddelbart efter denne aftales ikrafttræden, hvilket afgøres ved lodtrækning, have deres embedsperiode forlænget til syv år. Ledige embeder besættes, efterhånden som de opstår. En person, der udnævnes til at erstatte et medlem, hvis embedsperiode ikke er udløbet, besætter dette embede i resten af forgængerens embedsperiode. En person, der gør tjeneste i en afdeling af appelretten, fortsætter, når hans eller hendes embedsperiode udløber, med tilladelse fra appelrettens formand efter høring af de øvrige medlemmer af afdelingen, med at gøre tjeneste i den pågældende afdeling indtil sagens afslutning i denne afdeling og skal udelukkende til dette formål anses for fortsat at være et medlem af appelretten.

6. Appelretten skal behandle appeller i afdelinger bestående af tre medlemmer, hvoraf den ene skal være statsborger i en EU-medlemsstat, en skal være statsborger i Mexico og en skal være statsborger i et tredjeland. Afdelingens formandskab varetages af det medlem, der er tredjelandsstatsborger.
7. Formanden for appelretten udnævner i henhold til de arbejdsprocedurer, der vedtages i henhold til stk. 9, de medlemmer af retten, der skal danne den afdeling af appelretten, som behandler sagen på rotationsbasis, således at det sikres, at de enkelte afdelingers sammensætning er tilfældig og uforudsigelig, samtidig med at alle medlemmer får lige muligheder for at blive udnævnt.
8. Appelrettens formand skal have ansvaret for de organisatoriske spørgsmål og skal udpeges for en toårig periode ved lodtrækning blandt de medlemmer, der er tredjelandsstatsborgere. Formændene skal tjene på rotationsbasis efter lodtrækning foretaget af formanden for det fælles råd. De arbejdsprocedurer, der vedtages i henhold til stk. 9, skal indeholde de regler, der er nødvendige, i tilfælde hvor formanden midlertidigt ikke er til rådighed.
9. Appelretten udarbejder sine egne arbejdsprocedurer efter høring af parterne.
10. Medlemmerne skal stå til rådighed når som helst og med kort varsel, og de skal holde sig orienteret om andre tvistbilæggelsesaktiviteter i henhold til denne aftale.

11. Appelrettens medlemmer betales et månedligt forskudshonorar for at sikre, at de står til rådighed, og modtager et honorar for hver dag, de arbejder som medlem, som fastsættes ved afgørelse truffet af det fælles råd. Appelrettens formand modtager et honorar for hver dag, han arbejder som formand for appelretten.

12. Forskudshonoraret og det daglige honorar, der er omhandlet i stk. 11, udbetales af begge parter under hensyntagen til deres respektive udviklingsniveau til en konto, der forvaltes af ICSID's sekretariat. Betaler den ene part ikke disse honorarer, kan den anden part vælge at betale. En sådan restance skal forblive skyldig til betaling med passende renter. Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer reviderer regelmæssigt størrelsen og fordelingen af ovennævnte gebyrer og kan anbefale det fælles råd at vedtage relevante justeringer.

13. Det fælles råd kan beslutte, at omdanne forskudshonoraret og de daglige honorarer permanent til en fast løn. I så fald arbejder medlemmerne af appelretten på fuld tid, og det fælles råd fastsætter deres løn og de dertil knyttede organisatoriske forhold. I så fald må medlemmerne ikke udøve nogen anden — lønnet eller ulønnet — erhvervsmæssig virksomhed, medmindre der undtagelsesvis gives tilladelse af appelrettens formand.

14. ICSID's sekretariat skal varetage sekretariatsopgaverne for appelretten og yde den passende bistand. Appelretten fordeler udgifterne til en sådan bistand blandt parterne i tvisten i overensstemmelse med artikel 10.48, stk. 5.

ARTIKEL 10.32

Etiske regler

1. Rettens og appelrettens medlemmer udvælges blandt personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig. De må ikke være tilknyttet nogen regering⁴⁸. De må ikke modtage instruktioner fra nogen regering eller organisation i spørgsmål vedrørende tvister i henhold til denne afdeling. De må ikke deltage i behandlingen af tvister, der ville kunne skabe en direkte eller indirekte interessekonflikt. De skal i den forbindelse opfylde kravene i bilag 10-D (Adfærdskodeks for medlemmer af retten, appelretten og mæglere). De skal desuden efter deres udnævnelse afholde sig fra at handle som rådgivere eller som eksperter eller vidner udpeget af en part i tvisten i eventuelle verserende eller nye tvister vedrørende investeringsbeskyttelse, som falder ind under denne eller enhver anden aftale eller intern lovgivning.

⁴⁸ Det præciseres, at det forhold, at en person er ansat ved et offentligt universitet, eller at en tidligere offentligt ansat modtager pension fra staten eller har et familiemæssigt forhold til en embedsmand, ikke i sig selv er en grund til at blive betragtet som tilknyttet en regering.

2. Hvis en part i tvisten finder, at et medlem, der er udnævnt til en afdeling, ikke opfylder kravene i stk. 1, sender den en indsigelsesmeddelelse mod det pågældende medlems udnævnelse til rettens formand eller til appelrettens formand, alt efter hvad der er relevant. Indsigelsesmeddelelsen skal fremsendes senest 15 dage efter den dato, hvor sammensætningen af rettens eller appelrettens afdeling blev meddelt parten i tvisten, eller senest 15 dage efter den dato, hvor parten fik kendskab til de relevante faktiske omstændigheder, hvis de ikke med rimelighed kunne have været kendt på tidspunktet for sammensætningen af afdelingen. Indsigelsesmeddelelsen skal indeholde begrundelsen for indsigelsen.

3. Hvis det medlem, der gøres indsigelse mod, inden for 15 dage regnet fra datoen for meddelelsen om indsigelsen har valgt ikke at træde tilbage fra den pågældende afdeling, træffer henholdsvis rettens formand eller appelrettens formand efter at have hørt parterne i tvisten og efter at have givet medlemmet mulighed for at fremsætte eventuelle bemærkninger en afgørelse inden 45 dage efter modtagelsen af indsigelsesmeddelelsen og underretter straks parterne i tvisten og de andre medlemmer af afdelingen.

4. Indsigelser imod udnævnelse af rettens formand til en afdeling afgøres af appelrettens formand og vice versa.

5. Efter begrundet henstilling fra rettens formand eller appelrettens formand eller efter fælles initiativ kan parterne ved afgørelse truffet af det fælles råd fjerne et medlem fra retten eller appelretten, hvis hans eller hendes adfærd er i strid med de forpligtelser, der er fastlagt i stk. 1, og uforenelig med hans eller hendes fortsatte medlemskab af retten eller appelretten. Hvis den pågældende adfærd påstås at være appelrettens formands adfærd fremsender formanden for retten den begrundede henstilling. Artikel 10.30, stk. 2, og 10.31, stk. 2, finder med de fornødne ændringer anvendelse på besættelse af ledige stillinger, der kan opstå i henhold til dette stykke.

ARTIKEL 10.33

Multilateral tvistbilæggelsesordning

1. Parterne bør samarbejde om at etablere en multilateral ordning til bilæggelse af på investeringsområdet.
2. Når en international aftale om en sådan multilateral ordning, der finder anvendelse på tvister i henhold til denne aftale, træder i kraft mellem parterne, suspenderes anvendelsen af de relevante dele af denne afdeling, og det fælles råd kan vedtage en beslutning, der præciserer eventuelle overgangsordninger.

ARTIKEL 10.34

Lovvalg

1. Retten afgør, hvorvidt den eller de foranstaltninger, der er genstand for klagen, er i strid med en af de bestemmelser, der er omhandlet i artikel 10.21, stk. 1, og som klageren har gjort gældende.
2. Når retten træffer afgørelse, skal den anvende bestemmelserne i denne aftale og, hvor det er relevant, andre folkeretlige regler og principper, der finder anvendelse mellem parterne. Den skal fortolke de omfattede bestemmelser efter sædvanereglerne for fortolkning af folkeretten, herunder dem, der er kodificeret i Wienerkonventionen om traktatretten.
3. Det præciseres, at retten ved vurderingen af en foranstaltnings forenelighed med de i artikel 10.21, stk. 1, omhandlede bestemmelser i givet fald kan tage en parts interne lovgivning i betragtning som en faktisk omstændighed. I den forbindelse skal retten følge den fremherskende fortolkning af den interne lovgivning ved partens domstole eller andre myndigheder, og enhver betydning, som retten tillægger den interne lovgivning, skal ikke være bindende for denne parts domstole eller myndigheder.
4. Det præciseres, at, retten ikke har kompetence til at efterprøve lovligheden af en foranstaltning, der hævdes at udgøre en tilsidesættelse af denne aftales artikel 10.21, stk. 1, i henhold til den intern lovgivning i den part, der indgår i tvisten.

5. Hvis en part har betænkeligheder med hensyn til fortolkningsspørgsmål vedrørende dette kapitel, kan den anmode det fælles råd om at tage stilling til spørgsmålet. Det fælles råd kan vedtage afgørelser om fortolkning af de pågældende bestemmelser. En sådan fortolkning er bindende for retten og appelretten. Det fælles råd kan beslutte, at en fortolkning skal have bindende virkning fra en bestemt dato.

6. Hvis en indklaget gør gældende, at den foranstaltning, der påstås at være en tilsidesættelse af en af de bestemmelser, der er omhandlet i artikel 10.21, stk. 1, falder ind under anvendelsesområdet for en uforenelig foranstaltning, der er fastsat i bilag I (Forbehold for eksisterende foranstaltninger) eller bilag II (Forbehold for fremtidige foranstaltninger), anmoder retten efter anmodning fra den indklagede det fælles råd om en fortolkning af spørgsmålet. Det fælles råd forelægger enhver afgørelse om dets fortolkning i henhold til artikel 1.7 (Det fælles råds specifikke funktioner) for retten senest 90 dage efter indgivelsen af anmodningen.

7. En afgørelse, der forelægges af det fælles råd i henhold til stk. 6, er bindende for retten, og enhver afgørelse eller kendelse, der træffes af retten, skal være i overensstemmelse med denne afgørelse. Hvis det fælles råd ikke træffer afgørelse inden for 90 dage, træffer retten afgørelse om spørgsmålet.

ARTIKEL 10.35

Antiomgåelse

Det præciseres, at retten skal erklære sig inkompetent, når tvisten var opstået, eller det med stor sandsynlighed kunne forudses, at den ville opstå på det tidspunkt, hvor klageren erhvervede ejendomsret til eller kontrol over den investering, som er genstand for tvisten, og retten på grundlag af sagens faktiske omstændigheder fastslår, at klageren har erhvervet ejendomsretten til eller kontrollen over investeringen med det primære formål at indbringe klagen i henhold til denne afdeling. Muligheden for at erklære sig inkompetent under disse omstændigheder berører ikke andre kompetencerelaterede indsigelser, som kunne tages til følge af retten.

ARTIKEL 10.36

Klager, der helt åbenbart er uden retlig substans

1. Den indklagede kan senest 30 dage efter oprettelse af rettens afdeling og under alle omstændigheder inden dens første retsmøde eller 30 dage efter at den indklagede fik kendskab til de faktiske omstændigheder, som ligger til grund for indsigelsen, indgive en indsigelse om, at en klage helt åbenbart er uden retlig substans.

2. Der kan ikke indgives indsigelse i henhold til stk. 1, hvis den indklagede har gjort indsigelse i henhold til artikel 10.37.
3. Den indklagede skal så præcist som muligt redegøre for grundlaget for indsigelsen.
4. Retten skal efter modtagelse af en indsigelse i henhold til denne artikel suspendere enhver behandling af den retlige substans og fastlægge en tidsplan for behandlingen af en sådan indsigelse i overensstemmelse med sin tidsplan for behandling af andre præjudicielle spørgsmål.
5. Efter at have givet parterne i tvisten lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger skal retten på sit første retsmøde eller hurtigst muligt derefter træffe en begrundet afgørelse eller afsige en begrundet kendelse. I den forbindelse skal retten antage, at de påståede forhold er korrekte.
6. Denne artikel berører ikke rettens kompetence til at behandle andre indsigelser som et præjudicielt spørgsmål eller den indklagedes ret til i forbindelse med proceduren at rejse den indsigelse, at klagen savner retlig substans.

ARTIKEL 10.37

Krav, som er retligt ubegrundede

1. Uden at det berører rettens kompetence til at behandle andre indsigelser som et præjudicielt spørgsmål eller den indklagedes ret til at rejse sådanne indsigelser på et hvilket som helst passende tidspunkt, skal retten, som et præjudicielt spørgsmål behandle og træffe afgørelse om den indklagedes indsigelse om, at en klage eller en del heraf, der indbringes i henhold til artikel 10.26, retligt set ikke er en klage, der i henhold til denne afdeling kan danne grundlag for en kendelse til fordel for klageren, selv hvis de faktiske omstændigheder, der gøres gældende, måtte antages at være korrekte.
2. En indsigelse i henhold til stk. 1 skal indgives til retten senest den dato, retten fastsætter for den indklagedes indgivelse af replik eller svarskrift.
3. Er en indsigelse indgivet i henhold til artikel 10.36, kan retten, idet den tager hensyn til de nærmere omstændigheder for indsigelsen, nægte at behandle en indsigelse, der indgives i henhold til stk. 1, i henhold til de procedurer, der er fastsat i nærværende artikel.
4. Retten skal ved modtagelse af en indsigelse i henhold til stk. 1 og i givet fald efter at have truffet en afgørelse om ikke nægte at behandle en indsigelse at i henhold til stk. 3, og medmindre den finder indsigelsen åbenbart ubegrundet, suspendere enhver behandling af den retlige substans, fastsætte en tidsplan for behandling af indsigelsen i overensstemmelse med eventuelle tidsplaner, som den måtte have fastlagt for behandling af andre præjudicielle spørgsmål, og træffe begrundet afgørelse eller afsige begrundet kendelse om indsigelsen.

ARTIKEL 10.38

Gennemsigtighed i procedurerne

1. Retten giver straks offentligheden adgang til alle skriftlige indlæg indgivet til retten af parterne i tvisten samt alle retsafgørelser, beslutninger og kendelser udstedt af retten eller, hvor det er relevant, af rettens formand, med undtagelse af beskyttede oplysninger, der består af:

- a) fortrolige forretningsoplysninger⁴⁹
- b) privilegerede oplysninger, der er beskyttet ved lov mod at blive gjort tilgængelige for offentligheden og
- c) oplysninger, hvis videregivelse ville være til hinder for retshåndhævelsen.

⁴⁹ Det præciseres, at fortrolige forretningsoplysninger omfatter oplysninger, der ikke er offentligt tilgængelige, og som beskriver, indeholder eller på anden måde afslører forretningshemmeligheder eller finansielle, kommercielle, videnskabelige eller tekniske oplysninger, der konsekvent er blevet behandlet som fortrolige oplysninger af den part i tvisten, som de vedrører, herunder, men ikke begrænset til, oplysninger om priser, omkostninger, strategiske planer og markedsføringsplaner, markedsandelsdata og regnskabs- eller finansregistre.

2. Retten gennemfører retsmøder, som er åbne for offentligheden, og fastlægger i samråd med parterne i tvisten passende logistiske ordninger. Hvis en af parterne i tvisten har til hensigt at anvende oplysninger under et retsmøde, der udgør beskyttede oplysninger, underretter den retten herom. Retten træffer passende foranstaltninger til at beskytte sådanne oplysninger mod videregivelse, hvilket kan omfatte gennemførelse af retsmødet bag lukkede døre, så længe disse oplysninger drøftes.
3. De skriftlige indlæg, der er omhandlet i stk. 1, omfatter memorandum, svarskrift, replik, duplik og ethvert andet indlæg, som en af parterne i tvisten har fremsat under sagen, såsom en indsigelsesmeddelelse i henhold til artikel 10.32, stk. 2, eller en anmodning om sammenlægning i henhold til artikel 10.47.
4. Referater eller udskrifter af retsmøderne stilles til rådighed for offentligheden med forbehold af redigering af beskyttede oplysninger som omhandlet i stk. 1.
5. Hver part offentliggør rettidigt og forud for sammensætningen af en afdeling af retten den anmodning om konsultationer, der er omhandlet i artikel 10.22, meddelelsen om anmodning om udpegning af den indklagede og udpegningen af den indklagede, der er omhandlet i artikel 10.24, med forbehold af redigering af beskyttede oplysninger. Med henblik herpå indgiver klageren en offentlig udgave af sin anmodning om konsultationer og en meddelelse med anmodning om udpegning af den indklagede, som ikke indeholder de beskyttede oplysninger, helst samtidig og senest 15 dage efter indgivelsen af den ikkeoffentlige udgave. Hvis klageren ikke fremlægger en sådan offentlig udgave, anses denne for at have givet sit samtykke til at gøre de fremlagte dokumenter tilgængelige for offentligheden.

6. Retten kan efter anmodning stille alle bilag til rådighed for offentligheden efter høring af den relevante part i tvisten for at forhindre, at beskyttede oplysninger gøres tilgængelige for offentligheden, og efter at have givet den pågældende part en rimelig frist til om nødvendigt at udelade de relevante dele af beviserne.

7. Med henblik på stk. 1 er hver af parterne i tvisten ansvarlig for at forsyne retten med redigerede udgaver af deres skriftlige indlæg senest 30 dage efter indgivelsen heraf eller inden for en anden frist fastsat af retten. Retten kan gennemgå de redigerede udgaver fra parterne i tvisten og vurdere, hvorvidt de udeladte oplysninger skal beskyttes. Retten træffer efter at have konsulteret parterne i tvisten afgørelse om eventuelle indsigelser vedrørende betegnelsen eller udeladelsen af oplysninger, der hævdes at være beskyttede oplysninger. Hvis retten fastslår, at oplysninger ikke må udelades fra et indlæg, eller at det ikke må forhindres, at et indlæg gøres tilgængeligt for offentligheden, kan enhver part i tvisten, der frivilligt har indgivet indlægget, trække hele eller dele af indlægget tilbage fra proceduren.

8. Retten rådfører sig med parterne i tvisten om, hvorvidt en retsafgørelse, beslutning eller kendelse udstedt af retten indeholder beskyttede oplysninger i henhold til stk. 1, litra a), b) eller c), inden offentliggørelsen.

9. Hvis en part i tvisten ikke anmoder retten om at sikre fortroligheden af beskyttede oplysninger i et bestemt indlæg, en retsafgørelse, beslutning eller kendelse senest 30 dage efter indgivelsen eller efter høringen af parten i tvisten i henhold til stk. 6 og 8 eller inden for en anden frist fastsat af retten, anses den pågældende part for at have givet sit samtykke til at gøre indlæg, retsafgørelser, beslutninger eller kendelser tilgængelige for offentligheden.

10. Retten kan gøre de indlæg, der er omhandlet i denne artikel, offentligt tilgængelige ved meddelelse til det register, der er omhandlet i UNCITRAL's gennemsigtighedsregler i aftalebaseret voldgift mellem investorer og stater.

11. Intet i dette kapitel pålægger den indklagede at tilbageholde oplysninger, som kræves offentliggjort i henhold til egen lovgivning, fra offentligheden.

ARTIKEL 10.39

Foreløbige sikrende retsmidler

1. Retten kan pålægge et foreløbigt sikrende retsmiddel for at sikre rettighederne for en part i tvisten eller sikre, at rettens beføjelser forbliver fuldt effektive, herunder ved en kendelse om sikring af bevismateriale, som en part i tvisten besidder eller kontrollerer.

2. Retten kan ikke træffe afgørelse om beslaglæggelse af aktiver eller forhindre anvendelsen af den foranstaltning, der påstås at udgøre en tilsidesættelse, jf. artikel 10.26. Med henblik på dette stykke omfatter en kendelse en henstilling.

ARTIKEL 10.40

Ophævelse

Træffer klageren efter indgivelse af en klage i henhold til denne afdeling ikke nogen foranstaltninger i proceduren i løbet af 180 på hinanden følgende dage eller i en enhver anden periode, som parterne i tvisten måtte blive enige om, anses klageren for at have frafaldet sin klage og for at have ophævet proceduren. På anmodning af den indklagede og efter at have underrettet parterne i tvisten skal retten konstatere ophævelsen i en retsafgørelse og afsige en kendelse vedrørende omkostningerne. Når denne retsafgørelse er afsagt, ophører rettens kompetence. Klageren kan ikke efterfølgende indgive en klage om samme forhold, der udspringer af den samme foranstaltning eller de samme foranstaltninger.

ARTIKEL 10.41

Sikkerhedsstillelse for omkostninger

1. Det præciseres, at retten efter anmodning kan pålægge klageren at stille sikkerhed for alle eller en del af omkostningerne, hvis der er rimelig grund til at antage, at klageren ikke har mulighed for at opfylde en kendelse om omkostninger, der er afsagt mod den pågældende.
2. Hvis der ikke er stillet fuld sikkerhed for omkostninger senest 30 dage efter udstedelsen af en kendelse i henhold til stk. 1 eller inden for en anden frist fastsat af retten, underretter retten parterne i tvisten herom. Retten kan træffe afgørelse om suspension eller afslutning af procedurene.

ARTIKEL 10.42

Aftaleparten, der ikke er part i en tvist

1. Den indklagede skal senest 30 dage efter modtagelsen eller umiddelbart efter, at der er fundet en løsning i en tvist vedrørende beskyttede oplysninger⁵⁰, give den aftalepart, der ikke er part i en tvist:
 - a) den anmodning om konsultationer, der er omhandlet i artikel 10.22, den meddelelse, hvori der anmodes om udpegning af den indklagede, jf. artikel 10.24, og den klage, der er omhandlet i artikel 10.26

⁵⁰ Det præciseres, at begrebet beskyttede oplysninger skal forstås som defineret i og fastsat i henhold til artikel 10.38.

b) på anmodning:

- i) processkrifter, memoer, andragender, anmodninger og andre indlæg til retten fra en part i tvisten
- ii) skriftlige indlæg, som tredjemand har indgivet til retten i henhold til artikel 10.43
- iii) eventuelle referater eller udskrifter fra rettens retsmøder og
- iv) retsafgørelser, kendelser og beslutninger og

c) på anmodning fra den aftalepart, der ikke er part i en tvist, og for dennes regning alle eller en del af de beviser, som er blevet forelagt retten, herunder bevismateriale, der er vedhæftet de i litra a) og b) omhandlede dokumenter.

2. Den aftalepart, der ikke er part i tvisten, har ret til at deltage i et retsmøde, der afholdes i henhold til denne afdeling, og til at indgive mundtlige og skriftlige indlæg til retten vedrørende fortolkningen af denne aftale. Retten skal sikre, at parterne i tvisten får rimelig mulighed for at fremlægge deres bemærkninger til indlæg fra den aftalepart, der ikke er part i tvisten.

ARTIKEL 10.43

Tredjemands intervention

1. Efter høring af parterne i tvisten kan retten acceptere og behandle skriftlige amicus curiae-indlæg vedrørende faktiske eller retlige forhold, der er omfattet af tvisten.
2. Hvert amicus curiae-indlæg skal være skriftligt og på proceduresproget, medmindre parterne i tvisten aftaler andet. Hvert indlæg skal identificere ophavsmanden, oplyse om enhver direkte eller indirekte tilknytning til en part i tvisten og identificere enhver person, myndighed eller anden enhed, der har ydet eller vil yde finansiel eller anden bistand i forbindelse med udarbejdelsen af indlægget. Desuden skal ophavsmanden til indlægget fremlægge bevis for enhver direkte eller indirekte tilknytning til en af parterne i tvisten og angive arten af interessen i tvisten.
3. Hvis retten accepterer indlæg i henhold til stk. 1 og 2, skal den give parterne i tvisten mulighed for at svare på disse indlæg.

ARTIKEL 10.44

Eksperttrapporter

Uden at det berører udnævnelsen af andre typer eksperter, hvor dette er tilladt i henhold til de gældende regler, der er omhandlet i artikel 10.26, stk. 2, kan retten efter anmodning fra en part i tvisten eller på eget initiativ efter høring af parterne i tvisten udnævne en eller flere eksperter til at aflægge skriftlig rapport til den om ethvert faktuel videnskabeligt spørgsmål såsom miljø-, sundheds- eller sikkerhedsspørgsmål eller andre spørgsmål, der rejses af en part i tvisten i løbet af proceduren, på de vilkår og betingelser, som parterne i tvisten kan blive enige om.

ARTIKEL 10.45

Godtgørelse eller anden kompensation

Den indklagede må ikke gøre gældende, og retten må ikke acceptere modkrav eller modregningsrettigheder som forsvar, eller af andre grunde, at klageren eller den lokalt etablerede virksomhed, på hvis vegne klagen er indgivet, har modtaget eller vil modtage erstatning eller anden kompensation for hele eller en del af den påståede skade i henhold til en forsikrings- eller garantiaftale.

ARTIKEL 10.46

Parternes rolle

1. En part må ikke indgive et internationalt søgsmål i forbindelse med en klage, der er indgivet i henhold til artikel 10.26, medmindre den anden part har undladt at følge og efterleve den kendelse, der er afsagt i tvisten.
2. Stk. 1 udelukker ikke anvendelsen af tvistbilæggelsesprocedurerne i kapitel 31 (Tvistbilæggelse) i forbindelse med en alment gældende foranstaltning, heller ikke selv om den pågældende foranstaltning angiveligt udgør en tilsidesættelse af aftalen for så vidt angår en specifik investering, for hvilken der er indgivet klage i henhold til artikel 10.26, og berører ikke artikel 10.42.
3. Stk. 1 udelukker ikke uformelle udvekslinger alene med det formål at fremme en bilæggelse af tvisten.

ARTIKEL 10.47

Sammenlægning

1. Har to eller flere klager, som er indgivet separat i henhold til artikel 10.26, et retligt eller faktisk spørgsmål til fælles, og udspringer de af de samme begivenheder eller omstændigheder, kan en part i tvisten eller parterne i tvisten sammen anmode om oprettelse af en særlig afdeling af retten i henhold til denne artikel og anmode om, at denne afdeling afsiger en sammenlægningskendelse (i det følgende benævnt "sammenlægningsanmodning").
2. En part i tvisten, der anmoder om en sammenlægningskendelse, skal først fremsende en meddelelse til de andre parter i tvisten, som søges omfattet af denne kendelse.
3. Hvis de i stk. 2 omhandlede parter i tvisten er nået til enighed om den sammenlægningskendelse, der skal søges, kan de fremsætte en fælles sammenlægningsanmodning. Hvis disse parter i tvisten ikke er nået til enighed om sammenlægningsanmodningen senest 30 dage efter meddelelsen, kan en part i tvisten fremsætte en sammenlægningsanmodning.
4. Sammenlægningsanmodningen skal indgives skriftligt til formanden for retten og alle parterne i tvisten, som søges omfattet af kendelsen, og skal indeholde oplysninger om:
 - a) navn og adresse på de parter i tvisten, som søges omfattet af kendelsen

- b) omfanget af den ønskede sammenlægning og
- c) grundene til, at der anmodes om en kendelse.

5. En sammenlægningsanmodning, der involverer mere end en indklaget, skal godkendes af alle de indklagede.

6. De regler, der gælder for de retslige procedurer i medfør af denne artikel bestemmes som følger:

- a) er alle de klager, for hvilke der anmodes om en sammenlægningskendelse, blevet indgivet til tvistbilæggelse i henhold til de samme regler, som er omhandlet i artikel 10.26, stk. 2, finder disse regler anvendelse
- b) er de klager, for hvilke der anmodes om en sammenlægningskendelse, ikke blevet indgivet til tvistbilæggelse i henhold til de samme regler, som er omhandlet i artikel 10.26, stk. 2:
 - i) kan klagerne enes om de gældende regler, jf. artikel 10.26, stk. 2 eller
 - ii) kan klagerne ikke blive enige om, hvilke regler der finder anvendelse, senest 30 dage efter, at formanden for retten har modtaget sammenlægningsanmodningen, gælder UNCITRAL's voldgiftsregler for det specifikke regelsæt i denne afdeling.

7. Formanden for retten skal efter modtagelse af en sammenlægningsanmodning og i overensstemmelse med artikel 10.30 stk. 8 oprette en ny afdeling (i det følgende benævnt "sammenlægningsafdeling") af retten, som skal have kompetence vedrørende nogle af eller alle de klager, helt eller delvis, som er genstand for sammenlægningsanmodningen.
8. Finder en sammenlægningsafdeling efter at have hørt parterne i tvisten det godtgjort, at klager, der er indgivet i henhold til artikel 10.26, har et retligt eller faktisk spørgsmål til fælles og udspringer af de samme begivenheder eller omstændigheder, og at sammenlægning bedst ville tilgodese hensynet til en retfærdig og effektiv løsning på klagerne, herunder hensynet til overensstemmelse mellem kendelser, kan sammenlægningsafdelingen ved retsafgørelse erklære sig kompetent vedrørende nogle af eller alle klagerne, helt eller delvis.
9. Har sammenlægningsafdelingen erklæret sig kompetent i henhold til stk. 8, kan en klager, der har indgivet en klage i henhold til artikel 10.26, og hvis klage ikke er blevet sammenlagt, indgive en skriftlig anmodning til retten om, at klagen medtages i en sammenlægningskendelsen, forudsat at anmodningen opfylder betingelserne i stk. 4. Sammenlægningsafdelingen skal afsige denne kendelse, hvis den finder, at betingelserne i stk. 8 er opfyldt, og at afsigelsen af kendelsen ikke vil medføre en urimelig byrde eller urimelig skade for parterne i tvisten eller forstyrre de retlige procedurer unødigt.
10. På begæring af en af parterne i tvisten, kan sammenlægningsafdelingen, indtil den har truffet afgørelse i henhold til stk. 8, bestemme, at sager ved rettens afdeling, der er oprettet i henhold til artikel 10.30, udsættes, medmindre nævnte ret allerede har afsluttet sin behandling.

11. Rettens afdeling, der er udpeget i henhold til artikel 10,30, skal afgive kompetence vedrørende klager, eller dele heraf, over hvilken en sammenlægningsafdeling har erklæret sig kompetent.
12. En kendelse fra en sammenlægningsafdeling vedrørende disse klager eller dele heraf, for hvilke den har erklæret sig kompetent, er bindende for rettens afdeling, der er oprettet i henhold til artikel 10,30, for så vidt angår disse klager eller dele heraf.
13. En klager kan trække en klage, der er indgivet i henhold til artikel 10.26, og som er genstand for sammenlægning, tilbage, og en sådan klage kan ikke indgives igen i henhold til nævnte artikel.
14. Efter anmodning fra en klager kan en sammenlægningsafdeling træffe foranstaltninger for at sikre fortroligheden af alle beskyttede oplysninger som omhandlet i artikel 10.38, stk. 1, i den pågældende klagers forhold til andre klagere. Sådanne foranstaltninger kan omfatte forelæggelse for de andre klagere af redigerede versioner af de dokumenter, der indeholder beskyttede oplysninger, eller ordninger med henblik på at afholde dele af retsmødet bag lukkede døre.

ARTIKEL 10.48

Kendelse

1. Hvis retten konkluderer, at den indklagede har tilsidesat en eller flere af de bestemmelser, der er omhandlet i artikel 10.21, stk. 1, som klageren har gjort gældende, kan retten efter anmodning fra klageren og efter at have hørt parterne i tvisten kun tilkende følgende:

- a) økonomisk erstatning og eventuelle renter og
- b) tilbagelevering af ejendom, i hvilket tilfælde kendelsen skal indeholde bestemmelser om, at indklagede kan betale økonomisk erstatning og eventuelle renter, der fastsættes i overensstemmelse med artikel 10.18, i stedet for tilbagelevering.

2. Hvis der indgives en klage på vegne af en lokalt etableret virksomhed, og der udstedes en kendelse til fordel for den lokalt etablerede virksomhed, skal det i henhold til stk. 1 af kendelsen fremgå, at:

- a) eventuel tilbagelevering af ejendom sker ved tilbagelevering til den lokalt etablerede virksomhed

- b) eventuel økonomisk erstatning og eventuelle renter betales til den lokalt etablerede virksomhed, og
- c) kendelsen træffes med forbehold af de rettigheder, som en person i henhold til en parts lovgivning måtte have i forbindelse med det retsmiddel, der er fastsat i kendelsen.

3. Det præciseres, at retten ikke kan udstede kendelse om andre retsmidler end dem, der er omhandlet i stk. 1, eller træffe afgørelse om ophævelse, ophør eller ændring af den eller de pågældende foranstaltninger.

4. Den økonomiske erstatning må ikke være større end det tab, som klageren eller i givet fald den lokalt etablerede virksomhed har lidt som følge af tilsidesættelsen af de pågældende bestemmelser i artikel 10.21, stk. 1, nedsat med en eventuel erstatning eller compensation, som den pågældende part allerede har ydet. Retten kan ikke afsige kendelse om erstatning med karakter af straf. Det præciseres, at en investor, der indgiver en klage i henhold til artikel 10.26, stk. 1, litra a), kun kan få dækket tab eller skade, som investoren har lidt i sin egenskab af investor fra en part.

5. Retten skal bestemme, at omkostningerne i forbindelse med de retslige procedurer skal afholdes af den part i tvisten, der ikke får medhold. Under ganske særlige omstændigheder kan retten fordele disse omkostninger mellem parterne i tvisten, hvis den fastslår, at fordeling er passende under hensyntagen til sagens omstændigheder. Andre rimelige omkostninger, herunder rimelige omkostninger til juridisk repræsentation og bistand, afholdes af den tabende part i tvisten, medmindre retten bestemmer, at en sådan fordeling af omkostningerne er urimelig under hensyntagen til sagens omstændigheder. Ved vurderingen af omkostningernes rimelighed eller deres fordeling kan retten også tage hensyn til, om de omkostninger, der skal godtgøres den vindende part i tvisten, ville overstige de omkostninger, der er afholdt af den tabende part i tvisten. Er der kun givet medhold i nogle af påstandene, fordeles sagsomkostningerne og andre rimelige omkostninger proportionelt med antallet eller omfanget af de påstande, der er givet medhold i. Appelretten behandler omkostninger i overensstemmelse med denne artikel.

6. Senest et år efter denne aftales ikrafttræden vedtager det fælles råd supplerende regler om gebyrer med henblik på at fastsætte de maksimale omkostninger til juridisk repræsentation og bistand, der kan afholdes af specifikke kategorier af tabende parter i tvisten, under hensyntagen til deres finansielle ressourcer.

7. Retten og parterne i tvisten bestræber sig på at sikre, at tvistbilæggelsen finder sted rettidigt. Retten skal afsige sin kendelse senest 30 måneder efter den dato, hvor klagen indgives i henhold til artikel 10.26. Kræver retten ekstra tid for at afsige sin kendelse, skal den oplyse parterne i tvisten om årsagerne til forsinkelsen.
8. En kendelse bliver endelig, når der er gået 90 dage, efter at den er blevet afsagt, og ingen af parterne i tvisten har appelleret den til appelretten.
9. Hver af parterne i tvisten kan appellere kendelsen i henhold til artikel 10.49. Hvis appelretten i så fald ændrer eller omstøder rettens kendelse og henviser sagen til retten, er retten bundet af appelrettens konklusioner og skal, efter at have hørt parterne i tvisten, om nødvendigt ændre sin kendelse, så den afspejler appelrettens resultater og konklusioner. Retten skal sigte mod at afsige sin reviderede kendelse inden for 90 dage efter at have modtaget appelrettens henvisning. Den ændrede kendelse bliver endelig 90 dage efter udstedelsen.

ARTIKEL 10.49

Appelprocedure

1. En part i tvisten kan appellere en kendelse til appelretten senest 90 dage efter udstedelsen heraf. Begrundelserne for at appellere er:

- a) at retten har begået en retlig fejl i fortolkningen eller anvendelsen af den gældende lovgivning
- b) at retten har begået en åbenbar fejl ved bedømmelsen af de faktiske omstændigheder, herunder fortolkningen af relevant intern lovgivning eller
- c) de grunde, der er anført i ICSID-konventionens artikel 52, for så vidt som de ikke er omfattet af litra a) og b).

2. Hvis appelretten afviser appellen, bliver kendelsen endelig. Appelretten kan også afvise appellen efter en fremskyndet procedure, hvis det er klart, at appellen er åbenbart grundløs, og kendelsen bliver da endelig. Hvis appellen er begrundet, ændrer eller omstøder appelretten helt eller delvist de retlige resultater og konklusioner i kendelsen. Det skal af dens afgørelse fremgå, hvordan den har ændret eller omstødt rettens relevante resultater og konklusioner.

3. Som hovedregel må appelsager ikke overstige 180 dage fra den dato, hvor en part i tvisten indgiver sin appel, til den dato, hvor appelretten træffer sin afgørelse. Hvis appelretten finder, at den ikke kan træffe afgørelse inden for 180 dage, underretter den skriftligt parterne i tvisten om grundene til forsinkelsen sammen med et skøn over, inden for hvilken periode den vil træffe afgørelse. Sagsbehandlingen bør under ingen omstændigheder overstige 270 dage.
4. Appelretten kan pålægge den part i tvisten, der indgiver en appel, at stille sikkerhed for alle eller en del af omkostningerne i forbindelse med appelsagen.
5. Bestemmelserne i artikel 10.23, 10.27, 10.29, 10.34, 10.38, 10.39, 10.40, 10.42 og 10.43 finder anvendelse på klageproceduren med de fornødne ændringer.
6. Det fælles råd kan vedtage regler, der vejleder appelretten om, hvordan appelsager skal behandles i tilfælde af opdeling af sagen ved retten.

ARTIKEL 10.50

Håndhævelse af kendelser

1. En kendelse, der er afsagt i henhold til denne afdeling, kan ikke håndhæves, før den er blevet endelig i henhold til artikel 10.48, stk. 8, 10.48, stk. 9, eller 10.49. En endelig kendelse, der er afsagt af retten eller appelretten i henhold til denne afdeling, er bindende for parterne i tvisten og kan ikke gøres til genstand for appel, evaluering, henlægning, annullering eller andre retsmidler⁵¹.
2. En part anerkender en kendelse afsagt i henhold til denne afdeling som bindende og håndhæver betalingsforpligtelser inden for sit territorium, som om det var en endelig dom afsagt af en domstol i den pågældende part.
3. Kendelsens fuldbyrdelse skal være underlagt den lovgivning og de internationale forpligtelser vedrørende fuldbyrdelse af domme og kendelser, der er i kraft, hvor der søges om fuldbyrdelse.
4. Det præciseres, at artikel 2.11 i denne aftales del IV ikke er til hinder for anerkendelse, fuldbyrdelse og håndhævelse af kendelser, der er afsagt i henhold til denne afdeling.

⁵¹ Det præciseres, at dette ikke forhindrer en part i tvisten i at anmode retten om at evaluere eller fortolke en kendelse i overensstemmelse med de gældende tvistbilæggelsesregler, hvis denne mulighed findes i disse regler.

5. I forbindelse med anvendelsen af artikel 1 i New York-konventionen er endelige kendelser afsagt i henhold til denne afdeling voldgiftskendelser vedrørende krav, der anses for at være opstået på grundlag af et forretningsforhold eller en transaktion.

6. Med forbehold af stk. 1 præciseres det, at hvis klagen er blevet indgivet til tvistbilæggelse i henhold til artikel 10.26, stk. 2, litra a), skal en endelig kendelse afsagt i henhold til denne afdeling betragtes som en kendelse i henhold til kapitel IV, afdeling 6, i ICSID-konventionen.

ARTIKEL 10.51

Forkyndelse af dokumenter

Anmodninger om konsultationer, meddelelser og andre dokumenter til en part indgives til de steder, der er anført for den pågældende part i bilag 10-E eller dennes respektive efterfølgere. En part offentliggør straks og underretter den anden part om enhver ændring af det sted, der er omhandlet i nævnte bilag.

AFDELING E

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 10.52

Nægtelse af fordele

En part kan nægte at indrømme fordelene i medfør af dette kapitel til en investor fra den anden part, som er en virksomhed i denne part, og til denne investors investeringer, hvis:

- a) en tredjelandsinvestor ejer eller kontrollerer virksomheden, og
- b) den nægtende part indfører eller opretholder en foranstaltning med hensyn til det pågældende tredjeland eller med hensyn til fysiske personer eller virksomheder i det pågældende tredjeland, der forbyder transaktioner med virksomheden, eller som ville blive overtrådt eller omgået, hvis fordelene i henhold til dette kapitel blev indrømmet den pågældende investor eller dennes investeringer.

ARTIKEL 10.53

Opsigelse

1. Hvis denne aftale opsiges i henhold til artikel 2.13 i denne aftales del IV, finder artikel 10.7, stk. 2, 10.8, stk. 2, og 10.12 samt afdeling C, D og E i dette kapitel og alle andre relevante bestemmelser i denne aftale fortsat anvendelse i en yderligere periode på fem år fra datoen for opsigelsen for så vidt angår omfattede investeringer, der er foretaget inden datoen for opsigelsen af denne aftale.
2. Den i stk. 1 omhandlede periode forlænges med en enkelt yderligere periode på fem år, forudsat at der ikke gælder nogen anden aftale om investeringsbeskyttelse mellem parterne.
3. Denne artikel finder ikke anvendelse, hvis den midlertidige anvendelse af denne aftale opsiges, og denne aftale ikke træder i kraft.

ARTIKEL 10.54

Forhold til andre aftaler

1. På datoen for denne aftales ikrafttræden har de aftaler mellem EU-medlemsstater og Mexico, der er opført i bilag 10-C, herunder rettigheder og forpligtelser i medfør af disse⁵², ikke længere virkning, og de erstattes og afløses af denne aftale.
2. Hvis den midlertidige anvendelse af denne aftale i overensstemmelse med artikel 2.5, stk. 4, i denne aftales del IV omfatter denne afdeling og afdeling C og D i dette kapitel, suspenderes anvendelsen af de aftaler, der er opført i bilag 10-C, samt de rettigheder og forpligtelser, der følger heraf, fra datoen for den midlertidige anvendelse. Hvis den midlertidige anvendelse af denne aftale opsiges, og denne aftale ikke træder i kraft, ophører suspensionen, og de aftaler, der er opført i bilag 10-C, får virkning fra den dato, hvor den midlertidige anvendelse ophører.

⁵² Det præciseres, at bestemmelserne om opsigelse i artikel 10.53 træder i stedet for de tilsvarende bestemmelser om opsigelse af de aftaler, der er opført i bilag 10-C (Aftaler mellem EU-medlemsstater og Mexico) på datoen for denne aftales ikrafttræden.

3. Uanset stk. 1 og 2 kan en klage indgives i henhold til en aftale, der er opført i bilag 10-C, i overensstemmelse med de regler og procedurer, der er fastsat i nævnte aftale, forudsat at:

- a) klagen er opstået som følge af en påstået tilsidesættelse af aftalen, der fandt sted forud for datoen for suspensionen af den pågældende aftale i henhold til stk. 2, eller, hvis nævnte aftale ophører med at have virkning i henhold til stk. 1, før datoen for denne aftales ikrafttræden, og
- b) der ikke er gået mere end tre år fra datoen for suspensionen af den pågældende aftale i henhold til stk. 2 eller, hvis nævnte aftale ophører med at have virkning i henhold til stk. 1, fra datoen for denne aftales ikrafttræden til datoen for indgivelse af klagen.

4. Hvis den midlertidige anvendelse af denne aftale, herunder bestemmelserne i dette kapitel, jf. stk. 2, opsiges, og denne aftale ikke træder i kraft, kan der uanset stk. 2 indgives en klage i henhold til dette kapitel i overensstemmelse med de regler og procedurer, der er fastsat i dette kapitel, forudsat at:

- a) klagen hidrører fra en påstået tilsidesættelse af denne aftale, der fandt sted i perioden med den midlertidige anvendelse af denne aftale, og
- b) der ikke er gået mere end tre år fra datoen for opsigelsen af den midlertidige anvendelse af denne aftale og frem til datoen for indgivelsen af klagen.

5. Med henblik på denne artikel finder definitionen af "denne aftales ikrafttræden" i artikel 2.5, stk. 7, i del IV ikke anvendelse.

ARTIKEL 10.55

Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer

Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer, der er nedsat ved artikel 1.10 skal:

- a) være et forum for parterne til at konsultere hinanden om spørgsmål vedrørende dette kapitel, herunder:
 - i) vanskeligheder i forbindelse med gennemførelsen af dette kapitel
 - ii) mulige forbedringer af dette kapitel, navnlig i lyset af erfaringerne og udviklingen i andre internationale fora og under parternes øvrige aftaler og
 - iii) efter anmodning fra en part gennemførelsen af en indbyrdes aftalt løsning på en tvist i henhold til afdeling D og
- b) forberede afgørelser, der skal vedtages, eller foranstaltninger, der skal træffes af det fælles råd i henhold til dette kapitel.

KAPITEL 11

GRÆNSEOVERSKRIDENDE HANDEL MED TJENESTEYDELSER

ARTIKEL 11.1

Definitioner

1. Med henblik på dette kapitel forstås ved:
 - a) "grænseoverskridende handel med tjenesteydelser" eller "grænseoverskridende levering af tjenesteydelser": levering af en tjenesteydelse:
 - i) fra den ene parts territorium til den anden parts territorium eller
 - ii) på den ene parts territorium til en forbruger af tjenesteydelsen fra den anden part
 - b) "virksomhed": en virksomhed som defineret i artikel 1.3 eller en virksomheds filial eller repræsentationskontor

- c) "virksomhed i Den Europæiske Union" eller "virksomhed i Mexico": en virksomhed, der er oprettet i overensstemmelse med lovgivningen i Den Europæiske Union eller dens medlemsstater eller i Mexico, og som har væsentlige forretningsaktiviteter⁵³ på henholdsvis Den Europæiske Unions eller Mexicos territorium⁵⁴

rederier, der er etableret uden for Den Europæiske Union og Mexico, og som kontrolleres af henholdsvis statsborgere i en EU-medlemsstat eller Mexico, er også omfattet af bestemmelserne i dette kapitel, hvis deres skibe er registreret i overensstemmelse med den respektive lovgivning i den pågældende EU-medlemsstat eller Mexico og fører en EU-medlemsstats eller Mexicos flag

- d) "tjenesteydelse, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed": for hver part enhver tjenesteydelse, der ikke leveres på et kommercielt grundlag eller i konkurrence med en eller flere tjenesteydere, og

⁵³ I overensstemmelse med meddelelse om traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab til WTO (dok. WT/REG39/1) ligestiller Den Europæiske Union begrebet "reel og vedvarende forbindelse" med en EU-medlemsstats økonomi, jf. artikel 54 i TEUF, med begrebet "væsentlige forretningsaktiviteter".

⁵⁴ Det præciseres, at en filial eller et repræsentationskontor for en virksomhed i et tredjeland ikke betragtes som en virksomhed i Den Europæiske Union eller en virksomhed i Mexico.

- e) "tjenesteyder fra/i en part": enhver fysisk person eller en virksomhed i en part, bortset en filial eller et repræsentationskontor, der søger at levere eller leverer en tjenesteydelse.

ARTIKEL 11.2

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på en parts foranstaltninger, som påvirker den grænseoverskridende handel med tjenesteydelser fra tjenesteydere fra den anden part. Disse foranstaltninger omfatter foranstaltninger, der påvirker:
 - a) produktion, distribution, markedsføring, salg og levering af en tjenesteydelse
 - b) indkøb eller brug af eller betaling for en tjenesteydelse
 - c) adgangen til og brugen af tjenesteydelser, som af en part kræves tilbudt offentligheden i almindelighed, herunder distributions-, transport- og telekommunikationsnetværk, i forbindelse med leveringen af en tjenesteydelse og
 - d) enhver form for finansiel sikkerhed, herunder en obligation, som en betingelse for levering af en tjenesteydelse.

2. Dette kapitel finder ikke anvendelse på:
- a) audiovisuelle tjenesteydelser
 - b) national cabotagesejlads⁵⁵
 - c) en parts foranstaltninger, for så vidt som de er omfattet af kapitel 18
 - d) tjenesteydelser, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed

⁵⁵ For Den Europæiske Union, uden at det berører de aktiviteter, der kan betragtes som "cabotage" under den relevante nationale lovgivning, omfatter national maritim cabotage i dette kapitel transport af passagerer eller varer mellem en havn eller et sted i en EU-medlemsstat og en anden havn eller et andet sted i samme EU-medlemsstat, herunder på landets kontinentalsokkel som defineret i De Forenede Nationers havretskonvention og trafik, der starter og slutter i samme havn eller på samme sted i en EU-medlemsstat. For Mexicos vedkommende omfatter national cabotagesejlads i henhold til dette kapitel den sejlads, som ethvert fartøj udfører ad søvejen mellem havne eller steder inden for de mexicanske havområder og mexicanske kyster.

- e) offentlige udbud vedrørende en vare eller tjenesteydelse til statslig brug og uden sigte på kommercielt videresalg eller anvendelse i forbindelse med produktion af en vare eller leveringstjenesteydelse til kommercielt salg, uanset om udbuddet er et omfattet udbud med den i artikel 21.1 anvendte betydning
- f) subsidier⁵⁶ eller tilskud, der ydes af en part, herunder statsstøttede lån, garantier og forsikringer. og
- g) luftfartstjenesteydelser eller tilknyttede tjenesteydelser til støtte for luftfartstjenesteydelser⁵⁷, bortset fra:
 - i) tjenesteydelser i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af luftfartøjer, under hvilke luftfartøjet tages ud af drift
 - ii) salg og markedsføring af lufttransportydelser

⁵⁶ Det præciseres, at subsidier er omfattet af kapitel 24 (Subsidier).

⁵⁷ Det præciseres, at luftfartstjenesteydelser eller tilknyttede tjenesteydelser til støtte for luftfartstjenesteydelser også omfatter: udlejning af luftfartøjer med besætning, lufthavnstjenesteydelser og tjenesteydelser med benyttelse af et luftfartøj, hvis hovedformål ikke er transport af gods eller passagerer, såsom brandbekæmpelse fra luften, flyvetræning, sightseeing, sprøjtning, landmåling, kortlægning, fotografering, faldskærmsudspring, slæb af svævefly, helikopterløft i forbindelse med skovhugst og byggeri samt andre luftbårne landbrugs-, industri- og tilsynstjenester.

iii) tjenesteydelser i forbindelse med onlinereservationssystemer, og

iv) groundhandlingydelser.

3. Artikel 11.4 til 11.7 finder ikke anvendelse på nye tjenesteydelser, jf. bilag VII.

ARTIKEL 11.3

Ret til at regulere

Parterne bekræfter retten til inden for deres territorium at regulere med henblik på at nå legitime politiske mål, såsom folkesundhed, sociale ydelser, offentlig uddannelse, sikkerhed, miljøet, den offentlige sædelighed, social- eller forbrugerbeskyttelse, beskyttelse af privatlivets fred og databeskyttelse samt fremme og beskyttelse af den kulturelle mangfoldighed eller konkurrence.

ARTIKEL 11.4

Markedsadgang

I de sektorer eller delsektorer, hvor der er indgået markedsadgangsforpligtelser, må en part ikke, hverken på hele sit territorium eller på grundlag af en territorial underopdeling, indføre eller opretholde foranstaltninger, der begrænser:

- a) antallet af tjenesteydere, hvad enten det er i form af numeriske kvoter, monopoler, tjenesteydere med eksklusive rettigheder eller krav om en økonomisk behovsprøve
- b) den samlede værdi af tjenesteydelsestransaktioner eller aktiver i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve eller
- c) det samlede antal tjenesteydelser eller den samlede produktion af tjenesteydelser udtrykt som specifikke numeriske enheder i form af kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve.

ARTIKEL 11.5

Lokal tilstedeværelse

En part må ikke pålægge en tjenesteyder fra den anden part at etablere eller opretholde et repræsentationskontor eller enhver form for virksomhed eller at være bosiddende på dens territorium som en betingelse for grænseoverskridende levering af tjenesteydelser.

ARTIKEL 11.6

National behandling

1. Hver part indrømmer tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i tilsvarende situationer indrømmer sine egne tjenesteydelser og tjenesteydere.
2. Den behandling, som Mexico skal indrømme i henhold til stk. 1, indebærer med hensyn til en regional myndighed i Mexico en behandling, der ikke er mindre gunstig end den mest gunstige behandling, som den pågældende regionale myndighed i lignende situationer indrømmer tjenesteydelser og tjenesteydere fra Mexico.

3. Den behandling, som Den Europæiske Union skal indrømme i henhold til stk. 1, indebærer med hensyn til en myndighed i eller inden for en EU-medlemsstat en behandling, der ikke er mindre gunstig end den mest gunstige behandling, som den pågældende regering i lignende situationer indrømmer sine egne tjenesteydelser og tjenesteydere.

ARTIKEL 11.7

Mestbegunstigelsesbehandling

1. Hver part indrømmer tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i tilsvarende situationer indrømmer tjenesteydelser og tjenesteydere fra et tredjeland.

2. Stk. 1 må ikke fortolkes således, at det forpligter en part til at indrømme tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part en behandling, der følger af foranstaltninger til anerkendelse, herunder af standarder eller kriterier for tilladelse, licens eller certificering af en fysisk person eller virksomhed til at udøve en økonomisk aktivitet, eller af tilsynsforanstaltninger.

ARTIKEL 11.8

Uforenelige foranstaltninger og undtagelser

1. Artikel 11.5 til 11.7 finder ikke anvendelse på:
 - a) eksisterende uforenelige foranstaltninger, som opretholdes af en part på:
 - i) EU-niveau som fastsat i EU's liste til bilag I
 - ii) nationalt forvaltningsniveau som fastsat i den pågældende parts liste til bilag I
 - iii) regionalt forvaltningsniveau som fastsat i den pågældende parts liste til bilag I eller
 - iv) lokalt forvaltningsniveau
 - b) fortsat anvendelse eller omgående fornyelse af en uforenelig foranstaltning som omhandlet i litra a) eller

c) eventuel ændring af en uforenelig foranstaltning som omhandlet i litra a), i det omfang ændringen ikke gør foranstaltningen endnu mere uforenelig med artikel 11.5 til 11.7, end den var umiddelbart før ændringen.

2. Artikel 11.5 til 11.7 finder ikke anvendelse på en foranstaltning, som en part indfører eller opretholder med hensyn til sektorer, delsektorer eller aktiviteter som fastsat i partens liste til bilag II.

3. Artikel 11.4 finder ikke anvendelse på en parts foranstaltninger med hensyn til forpligtede sektorer eller delsektorer som fastsat i dennes liste til bilag III.

4. Senest fem år efter datoen for denne aftales ikrafttræden kan Mexico meddele Den Europæiske Union et udkast til det fælles råds afgørelse om at ændre tillæg I-B-2 til bilag I og tillæg III-B-2 til bilag III med enhver eksisterende uforenelig foranstaltning, der opretholdes på subføderalt forvaltningsniveau.

Den Europæiske Union tager udkastet op til behandling inden for en periode på tre måneder og rådfører sig med Mexico om alle spørgsmål i den forbindelse. Efter høring vedtager det fælles råd ændringerne af de bilag, der er omhandlet i dette stykke. De ændrede bilag finder anvendelse fra datoen for vedtagelsen af ændringerne.

ARTIKEL 11.9

Nægtelse af fordele

En part kan nægte at indrømme fordelene i medfør af dette kapitel til en tjenesteyder fra den anden part, som er en virksomhed i denne part, og til tjenesteydelserne fra denne tjenesteyder, hvis:

- a) en person fra et tredjeland ejer eller kontrollerer virksomheden og
- b) den nægtende part indfører eller opretholder en foranstaltning med hensyn til det pågældende tredjeland eller virksomheder eller fysiske personer i det pågældende tredjeland, der forbyder transaktioner med virksomheden, eller som ville blive overtrådt eller omgået, hvis fordelene i henhold til dette kapitel blev indrømmet virksomheden.

KAPITEL 12

FYSISKE PERSONERS MIDLERTIDIGE TILSTEDEVÆRELSE I FORRETNINGSØJEMED

ARTIKEL 12.1

Definitioner

Med henblik på dette kapitel forstås ved:

- a) "forretningsrejsende": for Mexicos vedkommende en statsborger i Den Europæiske Union, som rejser ind på Mexicos territorium uden at etablere et midlertidigt eller permanent ophold for at:
 - i) handle med varer eller levere tjenesteydelser kommercielt
 - ii) etablere, udvikle eller forvalte en investering i udenlandsk kapital
 - iii) varetage forretningsforbindelser og forhandlinger om salg af varer og tjenesteydelser eller lignende aktiviteter

- iv) levere specialiserede tjenesteydelser i forbindelse med installation, reparation, vedligeholdelse, tilsyn eller uddannelse af arbejdstagere, som på forhånd er aftalt eller omhandlet i en kontrakt om teknologioverførsel, patenter og varemærker, for salg af kommercielt eller industrielt udstyr eller maskiner eller enhver anden produktionsproces i en virksomhed, der er etableret på en parts territorium, i garantikontraktens, salgets eller tjenesteydelsens løbetid
 - v) deltage i forsamlinger eller møder i bestyrelsen for en lovligt etableret virksomhed i Mexico eller
 - vi) promovere varer eller tjenesteydelser, rådgive kunder, modtage ordrer, forhandle kontrakter og udstille, deltage i kongresser, messer, konventioner eller lignende
- b) "forretningsrejsende i investeringsøjemed": fysiske personer i en overordnet stilling, som er ansvarlige for oprettelse af en virksomhed, og som hverken udbyder eller leverer tjenesteydelser og heller ikke udøver en økonomisk virksomhed ud over, hvad der er nødvendigt i investeringsøjemed, og som ikke modtager vederlag fra en kilde beliggende i værtsparten

- c) "leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser": fysiske personer, som er ansat i en virksomhed i en part, som ikke selv er et personaleformidlingsbureau, ikke leverer personaletjenesteydelser eller ikke handler igennem et sådant, og som ikke er etableret på den anden parts territorium og i god tro har indgået en kontrakt om levering af tjenesteydelser til en endelig forbruger i den anden part, som kræver midlertidig tilstedeværelse af dens ansatte i denne part for at opfylde kontrakten om levering af tjenesteydelser⁵⁸
- d) "selvstændige erhvervsdrivende": for så vidt angår Den Europæiske Union: fysiske personer, som er involveret i leveringen af en tjenesteydelse og er etableret som selvstændige på en parts territorium, som ikke er etableret på den anden parts territorium, og som i god tro har indgået en kontrakt på anden måde end gennem et personaleformidlingsbureau om levering af personaletjenesteydelser til en endelig forbruger i den anden part, som kræver deres midlertidige tilstedeværelse i denne part for at opfylde kontrakten om levering af tjenesteydelser⁵⁹

⁵⁸ Den i litra c), omhandlede tjenesteydelseskontrakt skal opfylde love og forskrifter i den part, hvor kontrakten udføres.

⁵⁹ Den i litra d), omhandlede tjenesteydelseskontrakt skal opfylde love og forskrifter i den part, hvor kontrakten udføres.

- e) "virksomhedsinternt udstationerede": fysiske personer, der har været ansat i en virksomhed i en part eller har været partnere i en virksomhed i en part, og som midlertidigt er overflyttet til en virksomhed i en part, herunder et datterselskab, en filial eller hovedvirksomheden i denne virksomhed på den anden parts territorium⁶⁰, og som er.
- i) "ledere" eller "administratorer": fysiske person i en overordnet stilling i en virksomhed, som primært forestår ledelsen af virksomheden⁶¹ i den anden part, og som i generel tilsyns- og ledelsesmæssig henseende først og fremmest sorterer under virksomhedens bestyrelse eller aktionærer eller tilsvarende, og hvis ansvarsområder som minimum omfatter:
- A) ledelse af virksomheden eller af en afdeling eller underafdeling heraf
 - B) tilsyn og kontrol med andre tilsyns-, fag- eller ledelsesmedarbejderes arbejde, og
og
 - C) personlig beføjelse til at ansætte og afskedige eller anbefale ansættelse og afskedigelse eller andre personalerelaterede dispositioner

⁶⁰ Det præciseres, at det kan kræves, at ledere, administratorer eller specialister godtgør, at vedkommende er i besiddelse af de faglige kvalifikationer og den erfaring, der er brug for i den virksomhed, som vedkommende udstationeres i.

⁶¹ Det præciseres, at selv om administratorer eller ledere ikke direkte udfører opgaver i forbindelse med den egentlige levering af de pågældende tjenester, kan de i forbindelse med udførelsen af deres opgaver primært forestå ledelsen af virksomheden, udføre sådanne opgaver, som måtte være nødvendige for leveringen af tjenesteydelserne.

- ii) "specialister": personer, der arbejder i en virksomhed, og som besidder specialviden af afgørende betydning for virksomhedens aktivitetsområder, teknikker eller ledelse, vurderet under hensyntagen til den viden, der er specifik for virksomheden, og om personen har et højt kvalifikationsniveau eller
 - iii) "erhvervspraktikanter": for så vidt angår Den Europæiske Union personer, som har været ansat i en virksomhed, som ikke er et repræsentationskontor, i mindst et år, har en universitetsgrad og midlertidigt er overflyttet med henblik på karriereudvikling eller for at uddanne sig i bestemte forretningsteknikker eller -metoder⁶²
- f) "investorer": for Mexicos vedkommende fysiske personer fra Den Europæiske Union, der ønsker at indrejse i Mexico med henblik på et midlertidigt ophold, eller som allerede befinder sig i Mexico og har til hensigt at:
- i) undersøge forskellige investeringsalternativer
 - ii) foretage eller føre tilsyn med en direkte investering

⁶² Den modtagende virksomhed kan blive bedt om, med henblik på forudgående godkendelse, at fremlægge et uddannelsesprogram, der dækker opholdets varighed, og hvoraf det fremgår, at formålet med opholdet er uddannelse. For Tjekkiet, Tyskland, Spanien, Frankrig, Ungarn, Litauen og Østrig skal uddannelsen være knyttet til den opnåede universitetsgrad.

- iii) repræsentere en udenlandsk virksomhed eller udføre forretningstransaktioner eller
 - iv) udvikle, administrere eller yde rådgivning eller centrale tekniske tjenesteydelser til driften af en investering, som den forretningsrejsende eller dennes virksomhed har forpligtet sig til eller er i færd med at investere i, i egenskab af tilsynsorgan eller bestyrelse, eller involverer væsentlige færdigheder og
- g) "forretningsrejsende på kortvarigt ophold": fysiske personer, der søger indrejse og midlertidigt ophold på den anden parts territorium, som ikke beskæftiger sig med direkte salg til offentligheden, som ikke modtager vederlag fra en kilde beliggende i værtsparten, og som er:
- i) "salgsrepræsentanter", dvs. forretningsrejsende på kortvarigt ophold, som er repræsentanter for en leverandør af tjenesteydelser eller varer fra en part med henblik på at forhandle om salg af tjenesteydelser eller varer eller indgå aftaler om salg af tjenesteydelser eller varer for den pågældende leverandør, ikke er involveret i levering af en tjenesteydelse inden for rammerne af en kontrakt, der er indgået mellem en virksomhed, der ikke har nogen handelsmæssig tilstedeværelse på den anden parts territorium, og en forbruger på dette territorium, og er ikke provsionsagenter

- ii) "installatører og vedligeholdelsespersonale", dvs., for så vidt angår indrejse og midlertidigt ophold i Den Europæiske Union, forretningsrejsende på kortvarigt ophold, som er i besiddelse af specialviden, der er nødvendig for en sælgers eller udlejers kontraktlige forpligtelser, og som udfører tjenesteydelser eller uddanner personale i udførelsen af tjenesteydelser i medfør af en garanti eller anden tjenesteydelseskontrakt i tilknytning til salg eller leje af handels- eller industriudstyr eller -maskiner, herunder computertjenesteydelser og dertil knyttede tjenesteydelser, købt eller lejet hos en virksomhed uden for Den Europæiske Unions territorium i hele garantiens eller tjenesteydelseskontraktens løbetid og, for så vidt angår indrejse og midlertidigt ophold i Mexico, forretningsrejsende på kortvarigt ophold, der leverer specialiserede tjenesteydelser, herunder tjenesteydelser efter salg/leje, som tidligere er aftalt eller omhandlet i en kontrakt om teknologioverførsel, patent og varemærke, med henblik på salg af maskiner og udstyr, teknisk uddannelse af personale eller enhver anden produktionsproces for en etableret virksomhed i Mexico eller
- iii) "andre forretningsrejsende på kortvarigt ophold", dvs. for Mexicos vedkommende forretningsrejsende på kortvarigt ophold, der deltager i virksomhedsadministrationsmøder, konferencer eller handelsmesser og udfører ledelsesopgaver i en virksomhed eller dens datterselskaber eller tilknyttede selskaber, der er etableret i Mexico.

ARTIKEL 12.2

Mål, anvendelsesområde og generelle bestemmelser

1. Dette kapitel afspejler parternes ønske om at lette indrejse og midlertidige ophold for fysiske personer fra den ene part på den anden parts territorium i forretningsøjemed og behovet for at fastsætte gennemsigtige kriterier med henblik herpå.
2. Dette kapitel finder anvendelse på foranstaltninger, der er direkte knyttet til indrejse og midlertidigt ophold for fysiske personer fra en part på den anden parts territorium i forretningsøjemed, som er forretningsrejsende i investeringsøjemed, virksomhedsinternt udstationerede, investorer, salgsrepræsentanter, leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende.
3. Dette kapitel finder ikke anvendelse på foranstaltninger over for fysiske personer, der søger adgang til arbejdsmarkedet, og ej heller på foranstaltninger vedrørende statsborgerskab eller nationalitet, bopæl eller fast beskæftigelse.
4. Intet i denne aftale er til hinder for, at en part kan anvende foranstaltninger til at regulere fysiske personers indrejse i eller midlertidige ophold på dens territorium, herunder foranstaltninger, som er nødvendige for at beskytte dens integritet og sikre en ordnet grænsepassage for fysiske personer, forudsat at sådanne foranstaltninger ikke anvendes på en sådan måde, at de annullerer eller forringer fordelene for den anden part i henhold til dette kapitel. Den omstændighed, at der stilles visumkrav for fysiske personer fra et bestemt land og ikke for andre, anses ikke i sig selv for at ophæve eller forringe fordelene i henhold til dette kapitel.

5. Hver part anvender de foranstaltninger, der er omfattet af dette kapitel, hurtigt for at undgå forsinkelser eller unødige skader i forbindelse med handel med varer eller tjenesteydelser eller investeringsaktiviteter i henhold til denne aftale.
6. Parterne bestræber sig på at udvikle og vedtage fælles kriterier og fælles fortolkninger for gennemførelsen af dette kapitel.
7. Hver part tillader indrejse og midlertidigt ophold i forretningsøjemed for fysiske personer fra den anden part, som overholder førstnævnte parts love og forskrifter om indvandring, der gælder for indrejse og midlertidigt ophold i overensstemmelse med dette kapitel, herunder bestemmelserne i bilag I, II, III, IV, V og VI.

8. En part kan i overensstemmelse med sine love og forskrifter og på et ikkediskriminerende grundlag fravige sine forpligtelser vedrørende indrejse og midlertidigt ophold som fastsat i bilag IV og V i tilfælde, hvor indrejse af og midlertidigt ophold for en fysisk person fra en anden part kan have en negativ indvirkning på:

- a) bilæggelse af en kollektiv arbejdskonflikt, der verserer på tjenestestedet eller tjenestested eller
- b) ansættelse af enhver person, der er involveret i denne konflikt.

ARTIKEL 12.3

Forpligtelser i andre kapitler

1. Dette kapitel indebærer ikke nogen forpligtelse for en part vedrørende indvandringsforanstaltninger, undtagen som specifikt fastsat heri.

2. Uden at det berører en beslutning om at tillade indrejse og midlertidigt ophold for fysiske personer fra den anden part i henhold til dette kapitel, herunder den opholdsperiode, der er tilladt i henhold til en sådan tilladelse:

- a) inkorporeres forpligtelserne i artikel 10.6, 10.7, 10.9 og 10.10, jf. dog artikel 10.5, artikel 10.12, artikel 18.2 og artikel 18.12, i det omfang foranstaltningen påvirker behandlingen af fysiske personer, der i forretningsøjemed befinder sig på den anden parts territorium, i og gøres til en del af dette kapitel og finder anvendelse på foranstaltninger, der påvirker behandlingen af fysiske personer i forretningsøjemed, som befinder sig på den anden parts territorium, under kategorierne forretningsrejsende i investeringsøjemed, virksomhedsinternt udstationerede og, for Mexicos vedkommende, investorer som defineret i artikel 12.1 i dette kapitel og

- b) inkorporeres forpligtelserne i artikel 11.4, 11.5 og 11.6, jf. dog artikel 11.2.2, artikel 11.8, artikel 18.2 og artikel 18.12, i det omfang foranstaltningen påvirker behandlingen af fysiske personer, der i forretningsøjemed befinder sig på den anden parts territorium, i og gøres til en del af dette kapitel og finder anvendelse på de foranstaltninger, der påvirker behandlingen af fysiske personer i forretningsøjemed, som befinder sig på den anden parts territorium, under kategorierne leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og, for Den Europæiske Unions vedkommende, selvstændige erhvervsdrivende for alle sektorer, der er opført i bilag V og forretningsrejsende på kortvarigt ophold i overensstemmelse med bilag IV.

3. Det præciseres, at stk. 2 finder anvendelse på foranstaltninger, der påvirker behandlingen af fysiske personer, som er til stede på den anden parts territorium i forretningsøjemed, og som hører under de relevante kategorier og leverer finansielle tjenesteydelser som defineret i artikel 18.1. Stk. 2 finder ikke anvendelse på foranstaltninger vedrørende tilladelse til midlertidig indrejse for fysiske personer fra en part eller et tredjeland.

ARTIKEL 12.4

Forretningsrejsende i investeringsøjemed, virksomhedsinternt udstationerede og investorer

1. Med forbehold af artikel 10.5 tillader hver part indrejse og midlertidigt ophold på sit territorium for forretningsrejsende i investeringsøjemed og virksomhedsinternt udstationerede fra den anden part i overensstemmelse med bilag IV.
2. Med forbehold af artikel 10.5 tillader Mexico indrejse og midlertidigt ophold på sit territorium for investorer i overensstemmelse med bilag IV.
3. En part ikke må indføre eller opretholde begrænsninger af det samlede antal fysiske personer, som gives tilladelse til indrejse og midlertidigt ophold i overensstemmelse med stk. 1 og 2, i en bestemt sektor eller delsektor i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve enten på grundlag af en regional underinddeling eller på grundlag af hele dens territorium.

4. Den tilladte opholdsperiode er⁶³:

- a) for Den Europæiske Unions vedkommende op til tre år for administratorer eller ledere og specialister, op til et år for erhvervspraktikanter og op til 90 dage inden for en periode på seks måneder for forretningsrejsende i investeringsøjemed, og
- b) for Mexicos vedkommende et år, som kan forlænges tre gange, hver gang med et år, for virksomhedsinternt udstationerede og investorer, og op til 180 dage for forretningsrejsende i investeringsøjemed.

5. Parterne indrømmer familiemedlemmer til virksomhedsinternt udstationerede behandling i overensstemmelse med bilag 12-A.

⁶³ Opholdsperioden for forretningsrejsende i investeringsøjemed berører ikke de rettigheder, som en part indrømmer statsborgere eller borgere fra den anden part som led i bilaterale visumfritagelser.

ARTIKEL 12.5

Forretningsrejsende på kortvarigt ophold

Med forbehold af artikel 11.2 og bilag IV skal hver part:

- a) tillade indrejse og midlertidigt ophold for forretningsrejsende på kortvarigt ophold
- b) afstå fra at indføre eller opretholde begrænsninger af det samlede forretningsrejsende på kortvarigt ophold i en given sektor, i form af numeriske kvoter, enten for en regional underinddeling eller for hele dens territorium, og
- c) afstå fra at indføre eller opretholde økonomiske behovsprøver for forretningsrejsende på kortvarigt ophold.

ARTIKEL 12.6

Leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser

1. Hver part tillader indrejse og midlertidigt ophold på sit territorium for leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser fra den anden part i overensstemmelse med bilag V.

2. Medmindre andet er anført i bilag V, må ingen af parterne indføre eller opretholde begrænsninger af det samlede antal leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser fra den anden part, der tillades indrejse og midlertidigt ophold, i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve.

ARTIKEL 12.7

Selvstændige erhvervsdrivende

1. Den Europæiske Union tillader indrejse og midlertidigt ophold på sit territorium for selvstændige erhvervsdrivende fra Mexico i overensstemmelse med bilag V.

2. Medmindre andet er anført i bilag V, må Den Europæiske Union ikke indføre eller opretholde begrænsninger af det samlede selvstændige erhvervsdrivende fra Mexico, der tillades indrejse og midlertidigt ophold, i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve.

ARTIKEL 12.8

Gennemsigtighed

1. Hver part offentliggør oplysninger om krav og procedurer for indrejse og midlertidigt ophold, herunder relevante formularer og dokumenter, og forklarende materiale, der vil gøre det muligt for interesserede personer fra den anden part at gøre sig bekendt med gældende krav og procedurer.
2. De i stk. 1 nævnte oplysninger skal, hvor det er muligt, indeholde oplysninger om følgende elementer:
 - a) kategorier af visum, opholdstilladelser eller tilsvarende tilladelser vedrørende indrejse og midlertidigt ophold
 - b) krævet dokumentation og betingelser, der skal opfyldes
 - c) metode for indgivelse af en ansøgning og forskellige muligheder for indgivelse, såsom til konsulære kontorer eller online
 - d) ansøgningsgebyrer og en vejledende behandlingstid

- e) maksimal opholdsperiode i henhold til hver type af tilladelse, der er omhandlet i litra a)
- f) betingelser for eventuel forlængelse eller fornyelse
- g) regler vedrørende ledsagende familiemedlemmer
- h) adgang til prøvelse eller klage og
- i) relevante almen gyldige love vedrørende indrejse og midlertidigt ophold for fysiske personer.

ARTIKEL 12.9

Twistbilæggelse

En part må ikke benytte sig af twistbilæggelse i henhold til kapitel 31 i forbindelse med nægtelse af indrejse og midlertidigt ophold i henhold til dette kapitel, medmindre der er tale om generel praksis.

KAPITEL 13

INTERN REGULERING

ARTIKEL 13.1

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på foranstaltninger, der indføres eller opretholdes af en part vedrørende licens- og kvalifikationskrav og -procedurer samt tekniske standarder⁶⁴, der påvirker handelen med tjenesteydelser eller udøvelsen af enhver anden økonomisk aktivitet, med hensyn til hvilke en part har påtaget sig en forpligtelse i henhold til artikel 10.6, artikel 10.7, artikel 11.4, artikel 11.6, med forbehold af eventuelle vilkår, begrænsninger, betingelser eller kvalifikationer som fastsat i dens liste i henhold til artikel 10.12 og 11.8.
2. Uanset stk. 1 finder artikel 13.6 anvendelse på foranstaltninger, der indføres eller opretholdes af en part vedrørende licens- og kvalifikationskrav og -procedurer samt tekniske standarder, der påvirker handelen med tjenesteydelser eller udøvelsen af enhver anden økonomisk aktivitet.

⁶⁴ Det præciseres for så vidt angår foranstaltninger vedrørende tekniske standarder, at dette kapitel kun finder anvendelse på sådanne foranstaltninger, som påvirker handelen med tjenesteydelser.

3. Dette kapitel finder ikke anvendelse på en parts foranstaltninger, som er omfattet af kapitel 18.

ARTIKEL 13.2

Udvikling af foranstaltninger

En part, der indfører eller opretholder foranstaltninger vedrørende licenskrav og -procedurer, kvalifikationskrav og -procedurer, skal:

- a) sikre, at disse foranstaltninger er baseret på klare, objektive og gennemsigtige kriterier⁶⁵
- b) sikre, at den kompetente myndighed træffer og administrerer sine afgørelser på uafhængig vis
- c) sikre, at procedurerne ikke i sig selv uretmæssigt forhindrer opfyldelsen af kravene

⁶⁵ Det præciseres, at de kompetente myndigheder kan vurdere den vægt, der skal tillægges disse kriterier, som kan omfatte kompetence, evne til at levere en tjenesteydelse eller enhver anden økonomisk aktivitet og potentielle sundheds- eller miljøvirkninger af en afgørelse om tilladelse.

- d) sikre, at procedurerne er upartiske og tilstrækkelige til, at ansøgerne kan påvise, at de opfylder eventuelle krav, og
- e) i videst muligt omfang ikke indeholde krav om, at ansøgeren skal rette henvendelse til mere end én kompetent myndighed for hver ansøgning om tilladelse⁶⁶.

ARTIKEL 13.3

Forvaltning af foranstaltninger

Hvis der kræves tilladelse til levering af en tjenesteydelse eller udøvelse af anden økonomisk virksomhed, skal en parts kompetente myndigheder:

- a) tillade, at en ansøger i det omfang, det er praktisk muligt, til enhver tid kan indgive en ansøgning
- b) give en rimelig frist for indgivelse af en ansøgning, hvis der er fastsat særlige frister for ansøgninger
- c) planlægge eksaminationer med forholdsvis hyppige mellemrum, hvis der er behov for eksaminationer, og give en ansøger en rimelig frist til at anmode om at deltage i eksaminationen

⁶⁶ Det præciseres, at en part kan kræve flere ansøgninger om tilladelse, hvis en tjenesteydelse eller anden økonomisk aktivitet henhører under flere kompetente myndigheders jurisdiktion.

- d) bestræbe sig på at acceptere ansøgninger i elektronisk format under hensyntagen til deres konkurrerende prioriteter og ressourcemæssige begrænsninger
- e) acceptere kopier af dokumenter, der er bekræftet i overensstemmelse med partens interne lovgivning, i stedet for originaldokumenter, medmindre de kræver originale dokumenter for at beskytte tilladelsesprocessens integritet
- f) sikre, at de tilladelsesgebyrer⁶⁷, som de kompetente myndigheder opkræver, er rimelige og gennemsigtige og ikke i sig selv begrænser leveringen af den pågældende tjenesteydelse eller udøvelsen af nogen anden økonomisk aktivitet
- g) så vidt muligt fastsætte en vejledende tidsramme for behandlingen af en ansøgning
- h) uden unødigt ophold, så vidt det er praktisk muligt, sikre sig, at en anmodning om behandling i henhold til partens lovgivning er fuldstændig

⁶⁷ Tilladelsesgebyrer omfatter licensafgifter og gebyrer i forbindelse med kvalifikationsprocedurer; de omfatter ikke gebyrer for anvendelsen af naturressourcer, udgifter til auktioner, udbud eller andre ikkediskriminerende metoder til tildeling af koncessioner og ej heller obligatoriske bidrag til forsyningspligtydelser.

- i) hvis en ansøgning anses for at være fuldstændig med henblik på behandling i henhold til partens lovgivning, sikre, at behandlingen af ansøgningen afsluttes, og at ansøgeren underrettes om afgørelsen inden for en rimelig frist efter indgivelsen af ansøgningen, så vidt muligt skriftligt⁶⁸
- j) efter anmodning fra ansøgeren og uden unødigt ophold give oplysninger om ansøgningens status
- k) hvis en anmodning anses for at være ufuldstændig med henblik på behandling i henhold til partens lovgivning inden for en rimelig frist og i det omfang, det er praktisk muligt:
 - i) underrette ansøgeren om, at ansøgningen er ufuldstændig
 - ii) efter anmodning fra ansøgeren give vejledning om, hvorfor ansøgningen betragtes som ufuldstændig

⁶⁸ De kompetente myndigheder kan opfylde dette krav ved på forhånd at underrette en ansøger skriftligt, herunder gennem en offentliggjort foranstaltning, om, at manglende svar efter et bestemt tidsrum fra datoen for indgivelse af ansøgningen betyder, at ansøgningen enten er accepteret eller afvist. Det præciseres, at skriftlig underretning kan omfatte oplysninger, der gives i elektronisk form.

- iii) give ansøgeren mulighed⁶⁹ for at fremlægge de yderligere oplysninger, der er nødvendige for at fuldstændiggøre ansøgningen og
- iv) hvis intet af ovennævnte er praktisk muligt, og ansøgningen afvises, fordi den er ufuldstændig, sikre, at ansøgeren underrettes inden for en rimelig tidsfrist,
- l) hvis en ansøgning afvises, underrette ansøgeren, så vidt muligt, enten på eget initiativ eller på ansøgerens anmodning, om årsagerne til afvisningen og, hvis det er relevant, om procedureerne for fornyet indgivelse af ansøgning; og
- m) sikre, at tilladelsen, når den er udstedt, træder i kraft uden unødigt ophold, under hensyntagen til gældende vilkår og betingelser.

⁶⁹ Det præciseres, at en sådan mulighed ikke kræver, at den kompetente myndighed forlænger fristerne.

ARTIKEL 13.4

Begrænset antal licenser

1. Hvis antallet af mulige licenser for en given aktivitet er begrænset på grund af knappe naturressourcer eller begrænset teknisk kapacitet, anvender parterne en procedure for udvælgelse af ansøgere, der giver fuldt betryggende garantier for uvildighed og gennemsigtighed, bl.a. behørig offentliggørelse af indledningen, gennemførelsen og afslutningen af proceduren.
2. Parterne kan ved fastlæggelsen af reglerne for udvælgelsesproceduren tage hensyn til legitime politiske mål, herunder sundhed, sikkerhed forbrugerbeskyttelse, konkurrence, beskyttelse af miljøet og bevarelse af kulturarven.

ARTIKEL 13.5

Tekniske standarder

Parterne tilskynder deres kompetente myndigheder til at vedtage tekniske standarder, der er udviklet gennem åbne og gennemsigtige procedurer, når de vedtager tekniske standarder, og tilskynder ethvert organ, som er udpeget til at udarbejde tekniske standarder, til at gøre dette gennem åbne og gennemsigtige procedurer.

ARTIKEL 13.6

Gennemsigtighed

En part, der kræver tilladelse til levering af en tjenesteydelse eller udøvelse af enhver anden økonomisk aktivitet, skal give de oplysninger, der er nødvendige for, at tjenesteydere eller personer, der ønsker at levere en tjenesteydelse, og personer, der udøver eller ønsker at udøve en anden økonomisk aktivitet, kan opfylde kravene og procedurerne for opnåelse, opretholdelse, ændring og fornyelse af denne tilladelse. Sådanne oplysninger skal, hvis de foreligger, omfatte oplysninger om:

- a) tilladelsesgebyrer
- b) kontaktoplysninger for relevante kompetente myndigheder
- c) procedurer for klage eller prøvelse af afgørelser vedrørende ansøgninger
- d) procedurer for overvågning eller håndhævelse af overholdelsen af vilkår og betingelser for licenser
- e) muligheder for inddragelse af offentligheden, f.eks. gennem høringer eller kommentarer
- f) vejledende tidsrammer for behandlingen af en ansøgning

- g) krav og procedurer og
- h) gældende tekniske standarder.

ARTIKEL 13.7

Evaluering

Efter ikrafttrædelsen af yderligere regler, der er udviklet i overensstemmelse med artikel VI, stk. 4, i GATS, tager parterne disse regler op til evaluering. Hvis det i undersøgelsen konkluderes, at disse regler vil forbedre denne aftale, afgør parterne, om de bør inkorporeres i denne aftale.

KAPITEL 14

GENSIDIG ANERKENDELSE AF FAGLIGE KVALIFIKATIONER

ARTIKEL 14.1

Generelle bestemmelser

1. Intet i dette kapitel er til hinder for, at en part kan kræve, at fysiske personer har de nødvendige kvalifikationer eller den nødvendige faglige erfaring, som er fastsat for den pågældende sektor på det territorium, hvor tjenesteydelsen leveres.
2. Hver part tilskynder de relevante faglige organisationer eller myndigheder, alt efter hvad der er relevant, på deres respektive territorium til at udarbejde og fremsætte fælles henstillinger om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer til Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer, der er nedsat i henhold til artikel 1.10.
3. De fælles henstillinger, der er omhandlet i stk. 2, skal underbygges af dokumentation for:
 - a) de økonomiske fordele ved en eventuel aftale om gensidig anerkendelse af faglige kvalifikationer (i det følgende benævnt "aftale om gensidig anerkendelse") og

- b) de respektive ordningers forenelighed, dvs. det omfang, i hvilket de kriterier, parterne hver især anvender for fagfolks godkendelse og licensering er indbyrdes forenelige.
4. Underudvalget tager enhver fælles henstilling op til fornyet overvejelse inden for en rimelig frist efter modtagelsen heraf.
5. Hvis den fælles henstilling er i overensstemmelse med denne aftale, tager parterne de nødvendige skridt til at forhandle om en aftale om gensidig anerkendelse, om nødvendigt gennem deres kompetente myndigheder eller repræsentanter, der er bemyndiget af en part. Hvis det er relevant, kan det fælles råd vedtage ordningerne for gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer ved en afgørelse.
6. Ved forhandling af aftaler om gensidig anerkendelse eller udarbejdelse af fælles henstillinger opfordres parterne eller de relevante faglige organisationer eller myndigheder til at følge retningslinjerne for forhandling af en aftale om gensidig anerkendelse i bilag 14-A.

KAPITEL 15

LEVERINGSTJENESTER

ARTIKEL 15.1

Definitioner

Med henblik på dette kapitel forstås ved:

- a) "leveringstjenester": post- og kurer- eller eksprestjenester eller ekspresforsendelser, der omfatter indsamling, sortering, transport og omdeling af postforsendelser
- b) "eksprestjenester": hurtig og yderst pålidelig indsamling, sortering, transport og omdeling af postforsendelser, der kan tilføre yderligere værdielementer som f.eks. indsamling fra oprindelsessted, personlig levering til modtageren, sporing, mulighed for ændring af bestemmelsessted og modtager under forsendelsen, bekræftelse af modtagelse
- c) "ekspresforsendelser": internationale eksprestjenester, der leveres gennem en frivillig sammenslutning af udpegede postvirksomheder under Verdenspostforeningen (UPU), såsom EMS Cooperative

- d) "licens": en tilladelse, der udstedes til en individuel leverandør af en reguleringsmyndighed, og som fastsætter procedurer, forpligtelser og krav, der er specifikke for sektoren for leveringstjenester
- e) "postforsendelse": en forsendelse på op til 31,5 kg, som er adresseret i den endelige form, hvori den skal befordres af alle typer leverandører af leveringstjenester, både offentlige og private, og som kan omfatte forsendelser såsom breve, pakker, aviser og kataloger
- f) "postmonopol": eneret til at levere bestemte leveringstjenester på en parts territorium i henhold til den pågældende parts lovgivning og
- g) "forsyningspligtydelser: en permanent levering af tjenester af nærmere fastlagt kvalitet i henhold til en parts lovgivning alle steder på en parts territorium og til priser, der er overkommelige for alle brugere.

ARTIKEL 15.2

Mål

I dette kapitel fastsættes de principper for de lovgivningsmæssige rammer, der er specifikke for alle leveringstjenester.

ARTIKEL 15.3

Forsyningspligtydelser

1. Hver part har ret til at definere, hvilken form for forsyningspligtydelser den ønsker at indføre eller opretholde, og skal forvalte denne forpligtelse på en gennemsigtig, ikkediskriminerende og neutral måde over for alle de leverandører, der er omfattet af forpligtelsen.
2. Hvis en part stiller krav om, at indgående ekspresforsendelser omfattes af forsyningspligtydelser, indrømmes denne tjeneste ikke præferencebehandling i forhold til andre internationale eksprestjenester.

ARTIKEL 15.4

Finansiering af forsyningspligtydelser

1. Parterne må ikke opkræve gebyrer eller andre afgifter for leveringen af en tjeneste, der ikke er en forsyningspligtydelse, med henblik på at finansiere leveringen af en forsyningspligtydelse.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på alment gældende skattemæssige bestemmelser eller administrationsgebyrer.

ARTIKEL 15.5

Forebyggelse af markedsforvridende praksis

Parterne skal hver især sikre, at en leverandør af leveringstjenester, som er omfattet af forsyningspligtydelse eller postmonopol, ikke udøver markedsforvridende praksis såsom at:

- a) anvende indtægter fra leveringen af en sådan tjeneste til at krydssubsidiere levering af en ekspresttjeneste eller en leveringstjeneste, der ikke er omfattet af forsyningspligtydelser, og
- b) uberettiget at skelne mellem kunder som f.eks. virksomheder, afsendere af masseforsendelser eller samlegodsspeditører med hensyn til priser og andre vilkår og betingelser for leveringen af en leveringstjeneste, som er omfattet af forsyningspligten eller et postmonopol.

ARTIKEL 15.6

Licenser

1. Når en part kræver licens til levering af leveringstjenester, skal den offentliggøre:
 - a) alle krav for opnåelse af licens og fristen for behandling af en licensansøgning og
 - b) vilkår og betingelser for licenser.
2. Procedurer, forpligtelser og krav i forbindelse med en licens skal være gennemsigtige, ikkediskriminerende og baseret på objektive kriterier.
3. En part sikrer, at ansøgeren underrettes skriftligt om årsagerne til afslag på en licens.

ARTIKEL 15.7

Reguleringsorganets uafhængighed

1. Parterne opretter eller opretholder hver især reguleringsorganer, som skal være retligt adskilt og funktionelt uafhængigt af enhver leverandør af leveringstjenester. En part, som bevarer ejerskab til eller kontrol over virksomheder, der leverer tjenesteydelser, skal sikre, at der er reel strukturel adskillelse mellem myndighedernes tilsynsfunktion og aktiviteter, der er knyttet til ejerskab eller kontrol.
2. Hver part sikrer, at de i stk. 1 omhandlede reguleringsorganer udfører deres opgaver på en gennemsigtig og rettidig måde, og at de har tilstrækkelige finansielle og menneskelige ressourcer til at udføre de opgaver, de pålægges.
3. Reguleringsorganets afgørelser og procedurer skal være upartiske over for alle markedsdeltagere.